

The background of the book cover features a scenic coastal landscape. On the left, a white lighthouse stands tall against a sky filled with soft, pastel-colored clouds. The lighthouse's light is visible through its glass panels. In the foreground, dark silhouettes of palm trees and other tropical foliage frame the scene. Beyond the lighthouse, a calm sea stretches towards distant, hazy mountains under a vast sky.

Ellen G. White Estate

LEMERINA CRISTO

ELLEN G. WHITE

LEMERINA CRISTO

Ellen G. White

1961

**Copyright © 2012
Ellen G. White Estate, Inc.**

Information about this Book

Overview

This eBook is provided by the [Ellen G. White Estate](#). It is included in the larger free [Online Books](#) collection on the Ellen G. White Estate Web site.

About the Author

Ellen G. White (1827-1915) is considered the most widely translated American author, her works having been published in more than 160 languages. She wrote more than 100,000 pages on a wide variety of spiritual and practical topics. Guided by the Holy Spirit, she exalted Jesus and pointed to the Scriptures as the basis of one's faith.

Further Links

[A Brief Biography of Ellen G. White](#)
[About the Ellen G. White Estate](#)

End User License Agreement

The viewing, printing or downloading of this book grants you only a limited, nonexclusive and nontransferable license for use solely by you for your own personal use. This license does not permit republication, distribution, assignment, sublicense, sale, preparation of derivative works, or other use. Any unauthorized use of this book terminates the license granted hereby.

Further Information

For more information about the author, publishers, or how you can support this service, please contact the Ellen G. White Estate at mail@whiteestate.org. We are thankful for your interest and feedback and wish you God's blessing as you read.

Contents

Information about this Book	i
BIYAMA DIMUREI LUN ALIJATI	iv
Capitulo 1 — LISINEJABU BUNGUIU LUN WUGURI	5
Capitulo 2 — MEGUEI WAIRITIMATI LANI WUGURI	11
Lunti laránserun láu furései	11
Capitulo 3 — ISAGURINEIN	16
Capitulo 4 — IDA LUBA LADARIRUNIWA ÑURUGUWAU	27
Capitulo 5 — CONSAGRACION	31
(afáreiraguni luwái ubáu lun lani Bunguiu serviciu)	31
Capitulo 6 — AFÍYENI LUMA ÁNJARUNI	36
Capitulo 7 — LUBAFU CRISTO SANSI GUWATI FURUMIERUGU WUGURI	41
Capitulo 8 — LUWAGUTI IDA LUBA LAN WAWAIRIDUN LIDAN CRISTO	48
Capitulo 9 — WADAGUiMANU LUMA IBAGARI	55
Capitulo 10 — BUNGUIU ADIMUREJATI WAUN LIDAN LERERUN	61
Capitulo 11 — IDA LUBA ADIMUREJANI LUMA BUNGUIU	67
Capitulo 12 — KATEY LUNBAI LADUGUNIWA LAU MAFIYENI	77
Capitulo 13 — NABUREME LISESE NIGUNDAN	84
PALABRAS EN EL DIALECTO Y SUS SIGNIFICADOS EN EL CASTELLANO	94

BIYAMA DIMUREI LUN ALIJATI

Garúdiya Ó lìburu LEMERINA CRISTO to, guméseme buga, lídan jerérung angulés tabúru jàuwa. Ugúñe wéyu, furíjaro lídaun sarágu ámu dimúrei, ani ladúga le, sabúdi wáru jagána guwa sun jawúyam mutu, lídan sun líbiri ubáu le ñéin lumúti aníchigu, ani meméguei rúnjaro laguídene jáuniwa tuwágu jádan ámu náciun.

Waguíyati garínagu, kaísi mábuti wamá, ítara lídan sun wabágari, ani lídan sun kátei, súwandan liñaguiñe lídan sun wáfaagun, lídan sun wadágun, waguíya wamá erémeda árigui. Niján, nidújeñu, lébubai sunrugáli le walíjabai, láuti jerérung ámu lirájuñu barúwu le. Sun mútu, ugúñe wéyu, jabáruwa guwáunñanu. ¿Waguíya? Arúmuga!

Kaísi lagúmeserun ában ása runí wagánaguwa, naáfaguwa labádi náguwa sarágu téren guníga, lun náfuri dagúdunu LEMERINA CRISTO lídan garífuna; jabátu sun garínagu yája Centro America, buráudu wabúliyei dúniña jára lirájunu Dánu Guríga, Paíni jamá sun jára lídan baña libiri Colonia British Honduras. LEMERINA CRISTO, kaísi, 'e aúbai laríñagai tíri, abájuda játu lun le alfja barún, luwágu Liguíra Le aúwebai luwágu gurúwa yágura Calvario. Nidúje garífuna, járu gáñna alíja tu LEMERINA CRISTO lídan garífuna, ájai jadárira lubúdubu tìla, afiye jumà, ñéin ñéin ligúndan.

LE ABURUJABAI.

[4]

[5]

Capitulo 1 — LISINEJABU BUNGUIU LUN WUGURI

Kátei le guiribai NATURALEZA luma REVELACION, úwarati líchugun subúdi luwágu lísiñejabu Bunguiu. Wáguchi le ciélibai liguýa lísesebai ibágari, aníchigu ani ugúndani. Aríja jumáun tuwéndegun, tidídein kátaun lidíñeburi Naturaleza. Samna jumá luwágu tisúni lun méguei guwáu lábu aráini, mámarugu jáun guríguine sino jáunguiñe sun ibiñeni wíwantínu. Ladúnrangun wévu ani júya le ícbugubai gúndau lun múwa ani dilígudalai, wúbu ani barána ani fúun, súngubai adímurejati wáun luwágu lísiñejabu le Aguíriyajabai. Bunguiu, liguýa, íchugubai jáun lanúrijangu sun le jeméguei rubái sagu wéyu. Itara lína laríneguni Salmista lídan lubúidun dimúrei le:

“.Jágu súngubai buwágun laríja,
Ani Bugúya lídan dan bichigai jedéregubu jáun.
Bugúya daráguwa bumúti bújabu,
Ani gúndan gudabái lárasen sun le wíwanbai”.

Bunguiu ladúguni wugúri láu uwaraguní, sándu liguýa ani gúndan; ani lirúfungun múwa le. káisi le áubai láfurida lújabu rugúguiñe Agúriyajati, máwagu líña dáseiti manúgum liguýa liyáwadi iñarawagúni. Ladúrawagun lilúrudun Bunguiu, le lilúrudun amor, liguýa anúgubai lúmawaguwa agárigu lúma áuweni. Pero labándinaguwa agárigu le ájuchubai lídanguine figáu déneiti lísinejabu Bunguiu Abúrujawati luwágu Bunguiu, liñaraguní múwa, lídan guiñéti lidéngu wugúri. Jíyu ani sun le mirámirati, térengu-niga ani tentación to edérera gudúbalin libágari, tesárserunbai ítara lun laráinime káisi parte lídanguine aránseruni le lemégueirubai segúñ lufánsen Bunguiu, lun liñuragun lídanguiñe agádeiruni lúma unabuduni le lidéngubai figáu. Ubáu, láu sun jaíguwali lan másuti lun írunirúgu lan lídan lúma lamíselu. Lí- dan rugu Naturaleza níren rézun lánina esperanza lábu nurúguwau. Níren ílewei luwágu mirámirati, ani jíyu darúguwati rosas láu.

Dimúrei le: “Bunguiu ísineibai”, burúwati luwágu cada lagálara-gun fulúri le adáragubai, luwágu cada lídibu jídura le ájuchuti. Dunúru buídume gutínu jára abuincha guwágudu balín garábali láu iubúidun lumálali jerémun, fulúri édejáuwati láu luwénden, ani láu laránserun jemeuga gúdalai garábali, tíñun wéwe dabíyarugu láu lilúma tubána wíwanti tíñe, súngubai rútu fé luwágu laráini úguchili le lánibay Wabuínguiyute, ani lábu mínarin lan lun ladágún aráini jáun lirájunu. Lerérunt rúgu Bunguiu déneiguda lumúti ligáburi. Liguíyagu wa, ájagaja lumúti láni amor lúma lugúdemenijabu magú-mucha guwáditi. Lídan lafúriyeidun Moísés, larínajare: “Ayúmura guwátina bun lun bíguira gudúnina naríjini báni gloria, laúnaba Abúremei: “Au, nadágubaun sun naráini biguí buguíñe.” Itara liña láni gloria. Sugúti Abúremei Iguíbuguiñe Moisés ani wáguwati: “Abúremei, Abúremei Bunguiu gudémejabuti ani gracioso liguíya, lutil asúfurira ani adámuri liguíya lídan aráini ani inárungi, aráidajati gudémejabu jabá mílu jawágún mílu ferúdunlai amúdeguni, ladu rawagún lúrudu ani figáu”, Liguiya jámaruti lun magúndan runí, ani wairiti lídan irúfuni,” “Porque gúndan guwáti láuguwa lidan gudémejabu”.

Aúndara guwáguda láru Bunguiu wanígui luwáugu wáun láu sarágu seña cielu ani yája múwarugu. Táu kátaunto tidéingu Naturaleza luma agúraguwa gúlei lánina lagúmuchun lulílin aráini le tiyáratí lanígui wugúri asúbudira yája muwarugu, áfa guwáti lun ledénei ragúwagudun lúniguwa wáun. Mémegui tújabaun, maúwen-budunti tedénei ragúduni lísinejabu. Pero táusun seña to rúwaru báun, le lágani buídu, búriga gúdalai jasámina wuguriña, lun buga jaríjin luwágún Bunguiu lau jawániman, jarítaguwa luwágún káisí furúndeti, michigaditi ferúdun. Satanás aguísun jabálina wugurina lun jasárserun luwágu Bunguin káisí ában ser le mawáguti ámu ayúmajani luwái dugúya láuba lan ijúru lagáyuwaja láu furúndei tídan justicia; kaísi ában juez le gáñuti; ában adúweiruti magúdeme njábutí. Dará lumuti Aguriyajati kaísi ában ser aríyajati láu águ eméiditi lun láruguduni jabúliyei dágún jayúridagun wugurina téburugu gawáralan lásugu ragúdun juiciu jawágún. Lunbuga laguídarun lubúriga iyáwadi le láu ledénei ragúduniwa lun ubáu láni Bunguiu amor le magúmuchadibai, lébubai liyábui Jesús agánawa jagánaguwa wugurina.

Le liráju Bunguiu larárirunbai cieluguine lun ledéneira gúduni Uguchili. “Uwati wuguri aríjiti Bunguiu lídan no dan; le liráju liguiya rugúti, le lídanbai larúna Uguchili, Liguíya asúbudi rágudu* balin”. “Uwati guiñe wuguri asúbudiruti Uguchili luwái dugúya Iráju, ani liguíya jáun furúmierugu járame úntiñu labúsera Iráju ledénei ragúduni”. Dan larinagunbai ában jádan guine lánigu discípulos lun: “Arújudabai Uguchili wáun”, laánabai Jesús”, Lílu dan náu júma, Felipe, ibídiye méne guidina san bun? Le aríjaladina aríja lájali Uguchili; ídalinati uguñetó baríñagunbai nun, Arújudabai Uguchili wáun?”.

Lídan labádijani Cristo lugúruguru yája múwarugu, larínajare: Le Abúremei “agátiki rubálina lun napurichijani Ugánu buiduti jaun gudémetinu; Liguíya áunaja balína lun nagáranijan jáun jára juchú guwána anígui, lun napúrichijan alíburu duní jaun gráwa guwátinu, ani guiríbu liguíya arijini jaun mágujana; lun nalíburu duníñia jara amúdira wagútinu”. Nijánbuga liyádigui maríbai. Núduti aíbuga najúdugu adáguwa buiduti, agáranija jáun jára líliru Satanás.

Néinñaun dayárutu aldea néin lumúti magánbun lan amúmejaní tídanguine múna ladúga rúgu isándi; Iugúndun chalúguwali lan tídanguihe aráida guwágudaun janútari. Mémenaru lugúruguru rúti fé ínuguine lan laúna jauwa. Sun buga le adáwagubai lídan lawíwandun arújudati amor, gudémejabu luma iságuriñein. bulé guwáti simpátia tidanguine lanígui jawágu jarájunu wugúrina, Líchaguwa lúnguwa káisi wugúri, lun láuchuni kátatci lan líchugubai vumúrau jáun wuguriña. Jára jagúmuchun gudémeitinu ani jára humilde timábana, madíjari tinúbuga lun jayárafadun lúmaun. Ibini irájuñu adúreja tiñúbuga luwágun. Jísiheti bugája jaun lun jawarijan luwágun ligáchu rúgu, jaríya guwa tíja luwágun liguíbu le búin umúti lábu aráini lúma ísinein.

Jesús, merédejanti ában dimúrei luwái laríña .guni, pero sun inárungi larínaguni láu ísiñein. Auserati duwári waíri timáti, ani samína liguíya láu laráini áunigui rúni lídan laúndara gun jáma guriguine. Nunca buga larúfudun. nunca larinegun ában dimúrei láu furúndeí mébunauga; nunca lfchugun tun ában iwáni góri jabútu ában igárigu ájai mébuna lubái. Mabáni ragun lumúti jedé bilín guríguine. Inárungi ladímure jabáun sun haúra, pero láu ísinein. Fulédei lumúti (hipocresía) úsa gábuguine gúwati, mafíyeradi, ani amúdeguni; pe ro lídan ledéijan tuwáiguine kátaunto, buléguwa ina

lína lágiiri, sánsi gúwa lágule. Ayájuwa játi láu Jerusalén, ubúrugu le jísinebai lun, le jíneribai lun lerésibi runí, siendu Liguiyálan le Uma, le Iná runi, le Ibágari. Liguiya Salvador, aúdera jamúti, pero Liguiya láu layúmajan gúnfuli laúse rána. Lébuga libágaribai, lánina aúndaraguni úniguwau, gagúra suní, lúma linárun duwári jáu ámu. Súnbuga iwáni guebéguitu lídan lágu. Láu sún lan dan láu aúyuwajai derégudau láni Bunguiu, bulúguwati láu lagúmuchun luwáirin abáju dúni lun sun rugáli le liníbafu Jiunguiu. Jadan sun wugurina aríjati iwáni jaíguwaru to Liguiyati gawágu balín barásedu lun lasálba runú.

Itara líña ligáburi Cristo kaísi le áubai ledé nei ragúdai libágari. Niján ligáburibai Bunguiu. Tidanguine lanígui Uguchili lábuleja lidúnari aráini le edénei rubái lídan Cristo, lun lésejan jawá gun jarájufiu wugurina. Jesús, Salvador, lídeme deme gudéme jabú, Bunguiu méme “arújuda gu wa lúnguwa lídan úgurugu.”

Jesús, lawíwan dúnbai (liguíbu wágu ubáu le), áfaga liguiya, jilá liguiya lun rúgu buga lagánei rúniwa lídanguine féridi guwáu. Liguiya adáguwati lun ábanbai lan “Wuguri lánina lamiselu”, lún-rugu gayára lan waúchun lidanguine agúndan runí magúmucha diti. Bunguiu íguira gudalái Liráju jísineti lun, buín lábu gracia lúma inárungi, lun liyábui lídanguine ában ubáu lánina gloria mabájana guwáti, lidaun ában ubáu gádeijali ani dá- seilai figáu, buriga gudalai lamuna aúweni lúma inara wagúni (maldición). Iguira gudalái lun líguiruni laníguwagu lísine, lábu adorar jamáni ángeles, lun liyábui áfaga busíganu, anábuni, adísteiruni ,iyérejani ani aúweni. “Castigo le lebégui wanúruragun, luwágun laiguwada, láu lugúmain waráidaguwa”. Aríja jumái dabíyarugu, lídan Getsemani, liguíbuwagu gurúwa! Liráju Bunguiu le madásei rúnti, liguiya anúgai faiguedu wafígaun luwáu guwáun. Lébuga liguiya rugúti lúma Bunguiu, sandíla tidan liwáni lanarime fárei guwáu ladágun figáu labádma guwa Bunguiu lúma wuguri. Nijánbuga achawaru balín lírun agúwara guní le lí danguine liyúma: “Nibunguiyute! Nibunguiyute! ¿¿Kátasan uwáuguine baúderana?” Lébuga faiguedu figáu, lasúbuse rúniwa lanarime, lúmaun fáreiguwáu le ladágubai tabádi naguwa iwáni lúma Bunguiu, liguiya adúra gubárun lanígui liráju Bunguiu.

Mémeguiti, luwáirin sacrificio le, madúgunti lun lebúruname lagúriya jaúniwa ísinein tidan lanígui Uguchili lun wuguri, ni lun

gawuígase lan lun lasálba runí. No! No! (míta rántu). “Porque le lísiñe Ubáu lun Bunguiu, líchigai Liráju lé liguíya rugúti.” Jísine tima lun Uguchili, pero máma luwáiguine luwáirin adárira guní; laránse runí adárira guní, ladúga wísine lun. Cristo, liguíya buga jiyúruja ídaun guinebai gayára lan látura guduní láni amor mébejati luwágun ában ubáu le jaíguwali.” Bunguiau lídan néibuga Cristo, eréfemu dágúdai ubáu luwáuguwaun”. Bunguiu, áfagati lábu Liráju. Lídan aúwejani yágura Getsemaní, aúweni lánina Calvario, lanígui amor mébejati, fáyei tumúti lebégui wagánei jáun.

Larínajare ébuja Jesús: Luwágu le najísineda lun Uguchili, ladúga rúnani nibágari ani gayára nanúguni lári guwáun”. Líla le: “Le jísiñe lun Núguchi, waíri timájali nísine lun ugunetó, lugúndun rúnani nibágari lun jasálbarun. Ladúga níchagun núniguwa jeméne guwamé, ani jáname Fianza, ladúga nedérega runí nibágari laríguine nanúgai jidúrun lábu jadúra guní lúrudu, séru timájadina lun Núguchi; lugúndun láu náni sacrificio, Bunguiu gayáratí úwaraguwa lan, pero lun úwara- gu wáguduti le afíyebai luwágu [10] Jesús”.

Uwatibuga ámu luwái Liráju Bunguiu, le gayáratí lun laúwen budáguduni wasálubarun, porque liguíya rúguneinlábuguwa larúna rúgu Uguchili le gayáratí lun lasúbudi ráguduni. Liguíya rugunéin lebuga subúsi jabúbai lun linun lúma lulílin lísiñejabu Bunguiu, lúnbuga gayára lan ledéneira gúduni. Máma dugúya ámu kátei luwái sacrificio magúmucha díti le lágubai Cristo lídan fuléseí láni wuguri jaíguwali, lúnbai láfuwa chagúduni amor le lánibai Uguchili luwágu fúguiyabu humanidad féridi guwájali.

“Porque le lísiñe ubáu lun Bunguiu, líchigai Liráju le Lígiya rúguti”. Líchuguni máma rúgubuga lun lawíwandun jagána guwa wugúrina, máma rugú lun lanúguni jafígaun ani jilá liguíya kaísi jáni sacrificio; líchuguni lun raza jaíguwali. Cristo lúntibuga lanágun lúniwaguwa kaíse ában lúma interés ani méguei le jánibai guríguine. Lébuga ábanti lúma Bunguiu, fadáguwa jáma jarájuñun wuguriña láu asúrara guléi le lúnbai májuchu ragúwadi lan. Jesús”, manúgunti busíganu lagúwarun, nibugaña, namúlen, lan jáun”. Liguíya wánibai sacrificio, wáni Abogado, wábugana, le anúgu balín forma jáni guríguine le wawágubai iguíbu guiñe lála Uguchili, ani lídan sun sígulu ában mémebai lúma raza le gáñein lálibay: Le Liráju wuguri. Ani sunlé lébu rugubúga linúru wagúniwa wuguri lídanguiñe agádei

runí lúma unábu duní lidéngu figáu, lun gayára lan gayáwadi láni lísinejabu Bungiau ani jaúcha liguíya lidan gozo le lánibai santidad.

Ebégui le afáyei rúbai luwágu wáni redención, láu sacrificio mébejati le ladgubai wáguchi le eielubai edéwerei Liráju lun laúwen wawáuguiñe, lúnti líchugun ában idea ínuti wáun luwágu le gawárabai láuba lan wítaradun lurúma Cristo. Dan lasáminarun Juan le apóstol luwágu laríjini líñun, lulílin, lítulen lísinejabu Uguchili luwágún áb an raza le lídaun jálibai agúmucha guní, buínti layúmajan láu ayúmurasei lúma inébesei; dánti madárijali dimúrei áuti lagúndanra lun láuba lan lachúla guwágudai luwáirin amor le, lagúwara luwágu ubáu lun laríya guní. “[11] “aríja jumái kátei lan luwúyeri ísinein láni Uguchili wáun, lun wagúwa rúba wamá lirájunu Bungui”. Líjabai aúwenbun ebégui líchugun luwágún wuguri! Lidéngu ladúra wagún lúrudu jasalirunbai jarájunu wugurina lun labuguine bána lan lagúma dirún Satanás Láu fé lídan sacrificio le áubai leráfamu dagúda Cristo, jára lirájunu Adán gayáratí jadú gúniwa lirájunume Bungui. Láu ladáura guní Cristo cuerpo jáni wugúrina luwáu guwáun, néin ládara wugúriña ínún. Wugurina jaígu wána, le rugáli néin lumúti jadágara gudúwa, lídanguine jáfada ragún lúma Cristo, láu sun ináruni gayáratí guebégui jamáni busíganu lun jagúwa rúniwa jarájunu wugurina”.

Amor líbe le, úwati iáuba. Lirájunu Urúwai le ciélubai! Promesa séruti! Ubúnanau lun samínau julíiiti! Amor maúbatí láni Bungui luwágu ában ubáu le mawágubai amor lun! Samínau le nírein ában ubáfu gamúde jadíti lídan, tun iwáni, ani darúguwa liguíya láu aníchigu lun legué yedún luwái ligúndan Bungui. Galíjan wanáin igáburi cié-GAWAIRI ‘guruwa luwáiguñeti le iguémeri lán luna dun waríjini, lugudemé nijábu, aráini, lúma ferúdun gawá gawá guwáti lúma úwara guní ani iríchau (justicia), garúgaun gadún ledéneirun waríjini mabájañagu lan prueba luwáguti ában amor le mébejabai, luma ában íruni díseti línun luwái tayúmajan ában úguchura luwágu tibuíduri le yurígu wali.

[12]

Capitulo 2 — MEGUEI WAIRITIMATI LANI WUGURI

Lunti laránserun láu furései

Wuguri, lúmaguine búga guméseme gawágu lan ában ayuma-jani magádineti, ani lábui nagúbai ában aníehugu úwara guwáti. Surútibuga lídan sun ligáburigu, úwaraguwa liguýya lúma Bunguiu. Lisáminan búga, jarúmati; lufánsen, richá guwáti. Pero lugúndun májaradi lagáwacha guwa lánichigu, ani barúlai iyére jabuní lufñla-sun amor. Lidéngu ladúra guní lúrudu, lebélura meguéugú lídaun sun luwáguti darílun mabáfu lan lurúma wáguwa lun laguíbirijan luma labáfu wuríbani. Baru lumati Satanás tílame furísun, ani ítara lámuga leréderun gumúguwa dan ájai jamúgabuga magúbiti Bunguiu, láu ában igáburi especial, lídaun. Aafa guní léyebe lánibai aguísunjati .lúnyebe labáunara guwá guduní asárse runí le gáma lálibai Bunguiu dan lagúriya janí wuguri, ani buínguwa gudalái múwa láu yumúrau láma íruni. Garínajare lái jamúgati sun magá legú le, kaísi lidéngu ligúruguru Bunguiu dánle lanáguni barásedu adágai wuguri.

Wuguri, lubáraguine búga lafígaun, darí lumúti sun ligándan láu ladámuridagun láma Ligúira “le ídanbai larámuduwa sun lagái furéndeí lúma aníchiga”. Láriguiñe buga láiguadun, sañábuga ladáriruni ligúndan lidan richáguwun, láfa guwáti lun larámudagun luwái néinrugu lumúti Bunguiu. Itara méme guíru anígui meserida gúntu. Múwaranti tánjigui run luma Bunguiu, ani madáritu tugúndan lidan adámuri daguní Lúma. Le afígaun jabái, sanáti lejésebedun néinrugu lumúti Bunguiu, porque madúnama guwabai lúnguwa jabá-dinaguwa jakuýya jára richá guwatiñu. Ajai jamúga íguira gudáwa lun lebélurun ciélun, úwati jamúga ugúndani lúnti náin. Lájari amor jarúmati le arúwai jabái yágura le néin tubái aníquito aú nabatu cada anígui lánina ísine jabú magúmu- chadit’ ,madádagá ragúdunbaun tídan tiwáni, agúruga dunáu lánma aráini. Lisámina, lani interés, lebúrugu duna, ámunein jamuga luwái le ánjigui rubálina mafí-

gaun tínu jára agánaubana ciélu. Ajai jamúga músicati, ámune guwáti jamuga umálali áuti lagánbuwa ciélu! Lun (gafígaunti) laríjiha jamúga ciélu kaísi ában fulásu lánina amúdijani. Lafú-duna jamuga lun larámudagun lúniwaguwa luwái neinrugu lumúti Liguíra le liguýabai iguémeri luma liránaguwa ligúndan. Máma lúrudu múwaragunti luwáiguine láubadina Bunguiu jíneri walán lun jebélurun wuríbatíun ciélun: jaguýya guwa náru adáruru balin béna jawáriyuwa ladúga madúnamagu jamá lidan adámuri daguníiguýa. Mémenaru gloria le lani Bunguiu, liyábuiña jamúga jáun kaísi ában wátule gaýajati ladúnrangun. Dámiyetinun jamuga jagúruru duwáguduniwa lúnrugu jarámudagun luwái liguibú Liguíra le áuve-bai lun lasábarunina.

Sañáti wachúbarun warúma wáguwa luwái jurénti lachígun figáu le ídaunbai wabúlucha. Wanígui wuríbatu, ani sañá wamútu asánsira. ¿Kátei raguýya gayárabai laságarun kátei jarúmati lídanguine wíyeti? Uwati, ni ában”. “Le aníchigu lánina úgurugu, ágani ñéin lun Bunguiu: porque máma lábuguine néin lilúrudun Bunguiu, ani lídan inárungi sanáti lítaradun”. Furénde, diriyei lidan uménei, laúseruniwa gúndau lúmaun áfaguní jáni barúwuna, sun gafúlasunti luwáriyu wagúwa, pero úwati ubáfu láni. Gayáratí larújudun báugudi guine, ában uménei le úwara guwáti, pero sañáti jasánsi runú janígui; sanáti jarúmada guduní isese. ibagari gurén lan ában ubáfu nadáguimei múnadaguine, ában ibágari le iñuguiñeti, lubá gayára lan wuguri lun lagáwachagun lídanguine figáu lidaun richáguwau, biníwau o santidad. Ubáfu liguýya, máma dudúgfí ámu iuwít Cáurugu néin lani gracia lun gayára lan nibágai guwa lan lubáfu lagái samínau jiláli tani iwáni, ani ínchajauwa tugúya luwágun Bunguiu, iuwágun santidad.

[14] Le Salvador, laríñajare: “Ajai gubáirugu anúmeijauwa wuguri yéte iñuguine”, ájai gubáirugu jamúga erésibira ában iséri anígui; iséri busúwein, iséri ayúmajani, asárse runí ani ebúrunau le acháwajáti luwágun ában ibágari iséri, “sanábai laríjini lubúrugute larúwaijan Bunguiu.” Samínau le aíbagubai luwágu buídu rugu lan lafáragadun aráini le lídanbai wuguri láu lan inatureza, waíriti bulíyei guwáu liguýya, jíruti. “Le wuguri natural merésibirun lumútu kátaunto lánina lájari Bunguiu; porque tumáchun áu túra lun: sañáti guiñe lasúbudiruni lugúndun láu lan ájari gayára taríjin’ “Mawáiri-data banígui luwáiguiñe; naríñagun bun túnitu banúmeijaun iséri.”

Luwáiguine bárati Cristo labúruduwa: “Lidan ñéinbuga ibágari; ani ibágari le, liguíyabuga arúgaun ganíbai jáun wuguriña”, liguíya rugunéin íri labugúine ciélu íchuguti jáun wuguriña, le áuti gayára lan wasálbarun”. Laúguwati gufúranda wárugu lan laráini Bungui, ni laríjiniwa lirúfungun ligáburi kaísi úguchili. Laúguwati déneirugu lan anichigu luma justicia le láni lilúrudun, lun laríjiniwa luwágu liguíbuwagu lan lagúmeseraja amor mébejati lamámuí jáuwa. Pablo le apóstol, aríja lumútu sun (kátaun) to danlé lagúwara gúnbai: “Au, án* jatina luwágu lúrudu luwágu buídu lan”. “Lúrudu biníwati, mandamiento, biníwati, úwaragu wáti ani buídu liguíya”. Pero gáun guda lumúti lidan taguífi dagún liwáni lídaun járu áuwejanilábu afúduni: “Au lánina úgurugu, alúguruti lábuguihe lubáfu figau.” Awámati arúmani lúma justicia le lásanarubai ibíja lurúma waguwa; ítara lináti lagúwaragun: “Oh, wuguri mabúnurunti áu! Kátaba san aságaraná lídanguine úrau lánina áuweni le?” Aban méme umálali le amúdeirubai lidan sun fulásu, lídan sun dan, tídanguiñe anígui buín guwáru. Uwati ámu laúnabaja jáun súnguwa tuwágu luwái dugúya le: “Arija jumái Lumúdun Bungui, le anúgu balín lifígaun ubáu”.

Guíbeti iyáwanagu áuti láfaguwa Lájari Bungui lun láfuwacha gúduni ináruni le; ani adúgalai láu larúgaungan jáun iwáni jára busúwen baña lali burúdun lídanguine labáyaya jaúniwa figáu. Dan lafígau jánbai Jacobo eyéjai Esaú, ani anúra liguíya lúbineguine lúguchi, durumadei lumúti lisúbusen lun luwágu gadúrun lan. Lábuguwa ani aúderuwa kaísibuga lubái, fárei guwáli luwái súnbuga le abúidura gúdubalin libágari, ában timáñein samínau láuguiíie sun le líbiri ámúru dubárun liwáni, lidijari luwái lifígaun balán afáreira guwagudailuwái Bungui, lun mabárali lan ciélu. Labádinaguwa íruni le gádan balín, néin labálacha eméraguwa luwágu múwa madáuti. Luwái dugúya lirun dabíyara lúma wúbu eguéye dagubái láu, ani inuguine, ciélu miríguwa gudatá warúguma. Arúmugali, liyábui ában iguémeri áfuacha lun, lídan lidábagu, le énefati; íreme funábuga le ñéin lubái laráuna fúnrug, níjabuga áuwebun calera iyáwa nagú le guenégueti luwágu aíbaja lan chulu lúmaun lebénari ciélu, luwái guineti waríjana, rarí jaguíya ángeles lánigu Bungui; lidan guinéti gloria ínu, lagánbuwa ában umálali láni Bungui lábu ában rézun lánina nurúguwau luma esperanza. Itara lína ladágun Bungui lunbuga lasúbudi rúni Jacobo liguñrei nabúri meguei guwáu le adúnra gubálin tárasen liwáni: ában Sal-

vador. Láu gúndau lúma serémei laríja déneiguwáti ában úma lun, liguýa kaísi ában gafigaunti, láuba buga gayáralan láguyugun lídaun adúnra guni lúma Bunguiu. Calera tibuga mafúran gúnti le lúwenedubai, liyáwanagu Jesús liguýa rugunéin lebúruna dúnguwau labádinaguwa Bunguiu lúma Wuguri.

Niján iyáwanagu le, liguýa méme buga le úwágubailáfugacha Cristo dimúrei lúma Natanael, laríñagunbai lun: “Baríjubai júren lan ciélu, ani ángeles jára lánigu Bunguiu, warí jaguýa ani rarí jaguýa luwágun Liráju wugúri”. Lídanbuga laíguwa dúnbai wuguri, néin laránaraguwa lúnguwa luwái Bunguiu; ñein ladúrawa gúwa múa luwái ciélu. Laúba áfurugu guíne ganáli le jabádina guwábai biyámagubai, sanáti buga néin lan dúnguwau, Pero láu (ligúru gúru) Cristo, ugúnaunto, fadáguwaya ubáu lúma ciélu. Láunaru lebégui, guwa, Cristo, aránse lumúti jinú guwáu lidánguiñe ganáli le ladúgubai figáu, darí lun gayára jamá wugurina lun jadúnragun jáma ángeles jára inúraja tínu. Cristo fadáguwa guda lumíti wuguri jaiguwali, guléguleli, ayúbiya jawáli, láu lísese ubáu magumuchaditi.

Pero málati Uwénedu lánina awánse runí le jánibai wugurina, málati sun áfa aguní lun jinura guní (humanidad) jawúyarigu guríguiñe, ájai jaú:lera lísese esperanza le liguýa rúguti lúma ide-muwén lúnti raza jaíguwali. “Sun rugáli idewései buíduti ani sun idewései úwara guwáti” Bunguiu úmaguinebai liyúbui. Uwati linárun luwáirin ebégui láni umcnei báugudin luwái. Ani úma le liguýa ruguti lúmaun Bunguiu, Cristo. Liquíya arínagubai: “Au le úma, le ináruni, le ibágari: úwati wuguri achúlu ruti lúmaun Uguchili, mámauga nuwáuguine”. Anígui láni Bunguiu, jawára guwátu jáu lirájunu liguíbu wágu barúwn le, láu ában ís-nein jéreiti suguláu áuweni. Dan líchugun bálin Liráju, Buleguwa guda lumúti sun ciélu lídan ában idewesei wáun. Libágari Salvador, ani laúwen, ani labúyeijan, iídejan ángeles ,layúmuragun Espíritu Santo, lugúru guru Uguchili ínuguine ani chulúguwa jadáguine súngubai, interés mararama guwaditi jáni seres jára ciélubana, súngubai jáfa guná luwágu lasálbarun wuguri.

Oh, samína wamátia luwágun sacrificio waíriwati anígui láu, le adúgu wálibai wawágu! Jaúcha wamá áfaguwa lun guebégui guda dawáni wadáguimanu le lakásta rubai ciélu lun láguyu gudúni Ie féridi guwáli, ani barúlai lárigui wáun tídaun lúban Uguchili. Ni

ebúgudunau jéretimati, ni adáguti gabáfutimati, sañáti jamúgabuga gabára lan lídan adáguni; le lábulejan gúndau láu adáguni richáti, gozo le lánina ciélu, jadámuri dagún ángeles, adunraguni lúma lísinejabu Bunguiu lábu Liráju, linúru wagúniwa lúma lacháwara guniwa súngubai wabáfu jinuguwa lídaun sun sigulu, míchuta raún guiya kátaunto uwáma jabúni lúma gurásu jéreti lun líncha janíwa lun widéwe runí servicio táni anígui jísiñe jabútu lun Agúriya jatíwa ani agánein rutíwa?

Luwái guiñéti ában láuba, juiciu le áubai labáni raguwái Bunguiu figáu, fayei (buíduti ó wuríbatí' segúndadagun) le lúnbai liyábui, ani sanáti lanúra jauniwa luwái, lagádeirun weméne, lúmaun lagúmujaun agúmucha guni, súnti achúla guwa lídan lerérun Bunguiu, ewérídi rawa luwái lubárasegún Satanás.

Mámarei guýa lúnti wabára serun láu lugúdeme nijábu Bunguiu? Kótei san ámu gayárabai la- dágun? Rúguwa wamá waúniguwa lídan lúwaragun adúguwa guní lúmaun Líguita le jísiñe jabúbai wáun láu ísiñein waíriwati anígui láu. Idera guwa wamá wáunguwa láu úma le aránse rúbai wabá iun gayára lan wagáwa chagún lídaun Liyáwanagu, ani gayára liguýa wagára ragún lídaun umádaguwau jáma ángeles abúyei jatínu, lídaun buídumei úmawaguwau, aúndara guní lúma Uguchili ani lúma Iráju.

[17]

“Gáyarati lájuchu ragún sun jagúru gadína barúwuna,
 Fárei guwa idújei, luwái idújei,
 Bulí yéiguwa úguchuru jawái tirájuñu,
 Bayára guwa warúguma luwái lísurun témeri;
 Pero inárungi masansi ragúnbai
 Isiñéin le núnbuibai lumagune Jehová”.

[18]

Capitulo 3 — ISAGURINEIN

¿Ida lubásan lúvvara dagún wuguri lúma Bunguiu? ¿Ida lubásan laríchara guwáguduniwa le gafígaunti? Lídan guinérugu ñáin Cristo gayára wanúguniwa lídaun eréfamu duní lúma Bunguiu, lábu richáguwau; pero ída lubáfunasan wadágun lun wachúlurun lúmaun Cristo? Añárain guíbetiñun álagudaja guíña luwágu méme ában kátei le, kaisi buga jabái adámuritihu lídan luwéyuri Pentecostés, dan le lárugu dúniwa inárungi luwágu gafigaun jamá, jagúwara guwa; Kátaba funásan wadáguwa? Furúmie dimúrei lídan laúnabun Pedro, laríñaga jáun: “Jaságuriya”. Luwágu ámu dan, laríguiñe .larína-jare: “Jaságuriya, ani águyu jumá járiguwaun lúmaun Bunguiu, dayá lámuga jifígaun”.

Aságurijani gagánati íruguni luwágu figáu, lúwágu figáu, luma agára ragúni luwái. Míguirun wabái figáu ájai maríjin wamá lafígaun jagúdun; darí lun wagára ragún luwái tídan wanígi, úwabai sánsiguwau ináruti lídan ibgári.

Añárein guíbetiñu mafúrenderun jamúti linárun ligáburigu aságuri janí. Bándi guwátiñu jírudu watíñu afígau jáña jamá, gáma túmaun arújuda ja guýa ában richaguwau báugudi guiñe, ladúga nidíjei jamá luwái líchugun liñáwan jadágun agárigu jawáugu wáun. Pero máma niján aságuri janíbal según tarújudajan Biblia. Jaguíya ayúbiya jawátihu lubá igárigu, sugú láu figáu. Itara liñábuga ligárigu Esaú dan laríjini férídila lan líguirama jáun lun sun dan. Bal-aam. nidíjai guwá láu lará ramún ángel lídan lémeri táu efeinchulá wáru lidanguiñe tágai, ragúguwa liguýya lúnguwa kaísi gadún-runti luwái leféridi runí libágari; pero úwatibuga ában aságuri janí ínáruti luwágu figáu, masánsi ragún liguýya lidan ladágun, meyeréjan wuríbani lun. Judas Iscariote, láriguine lalúguruni labúreme, wáguwati: “Afígau jádina láu nedére garún jítai madúrunti”!

Gúfesei le, juláwa ruguti láu érei tídanguine líwáni gadúnruntu, láu lídemedeme lasúbuse rágun luníwa guwa, kaísi ában gadúnrunti, le inarawa guwáli, lúma deréyuma lan láu lidíjari luwái agúseruni. Idéngu le lúnbai láguyun lun, buín lumuti láu uwánimani, pero

durúguwau tídan lanígui, mesánditi, mawágu liguýa agárigu tídan liwáni luwaíguine lalúguruni Liráju Bunguiu mawáguti dáseiti ani siguéne lái Lisándun Isreal. Faraón dan le lasúfuri rúnbai lábuguine lagúserun Bunguiu, subúdi guda lumúti lifígaun lúnrugu gayára lan iachúbarun luwái gáun lan láni castigo, pero guiríbu yati lun siyádi láni ciélu kaísi lufúresen jarára magún ínanaun. Sun jára iyédeme guti lidéngu figáu jáun, pero figáu naru liguýa, maságuri jántiñu láu.

Pero anígui, dan tiguira gudún lun lubáfu Lájari Bunguiu nibágai guwáti ayúmajani, ani afigaujati, liguýa laríjin lídanguine lulílin ani lari-cha ragun sagráu lan lilúrudun Bunguiu, le lubárari lagúmadijan ciélu lúma yája múwarurugu. “Iguémeri ináruti le eguémechubai lun sun wuguri le núbuibai lidaun ubáu”, jarúgaunga gúda lumúti saúmburu arámuda guwáti tanína iwáni, ani kátaunto larámudun lubúrica, adúguwatu lun ledéneirun. Afíyeruni, barúti fulásu luwágu lágai samínau tábu anígui. Le gafígaunti, liguýa jali guefén lan luwágu láni Bunguiu justicia, ani gawágu liguýa idíjere lubá lagáguibu dágun lídan lamúdegun lúma liwíye, liguíbu guine le aríya jabárun sun anígui. Aríja lumúti lísiñe jábu BUNguiu, lirúfungun santidad, lúma gúndau lánina arúmani. Busúwenti larúmadun, ani lunguine lagára ragún láriguwaun lun ladúnragun lúma ciélu.

Le lafúriyeidun David láriguine láiguwadun, liguýa liyáwana. gubái naturaleza lánina linárun igárigu le lidéingu figáu. Ináruti búga laságurijan, ani julíli liguýa. Madágunti baúndada lun leyéragun láu lidúrun, marítagun liguýa lun lanúrajan luwái juicio le siyádi balín lébubai lafúriyeidun. Arija lumúti David lanárame lichára; aríjalai tadáseirún liwáni; iyéreja lifígaun lun. Máma rugáli buga luwágu ferúdun layúmura guwa, sino luwágu guíne tarúman anígui, uwámati lun, lun lagúndan ragún láuguwa lídan gúnfuli, —lun lagára ragun láriguwaun lídaun ladúnragun uménei lumaguwa, ani aúndara guní lúma Bunguiu .Niján buga teré-run bai liwáni:

[20]

“Biníwati liguýra le ferúduna wálibai lidúrun,
darúwa guwa láu lifígaun!

Biníwati wuguri le uwágubai míchulan Jehová iñáwani,
Ani úwati iyéjeni tídan lájari”

“Gudéme nátiya bun, oh Bunguiu, kaísi ligáburi bugúdeme ni-
jábu;

kaísi líbe baráini, borrábai nidúrum...
 Au guefén tina luwágu nidúrun,
     Nifígaun, súwandan gabáraun náni...
 Burúguwa gudabána láu hisopo, jarúma námuga; Chibábana,
     jarúma námuga sugu láu nieve!
 Griyabá nídan, oh, Bunguiu, ában anígui jarúmatu,
 Ani isériguwa gudabá ában ájari úwara guwátu nídan!
 Mágura bána báugudin luwái báni presencia
 Madírei rabái báiai biníwati nuwái
     Guiríbu gudabái agúndan runí, láu báni salvación nun,
 Anúrira láname Ajari lánina gracia!
 Líburu bánatiya, oh, Bunguiu, luwáriya dúru lánina jítau,
 Lbúngui yúte náni salvación!
 Am niñéñe, láu umálah íñuti, teremu jábai barícha ragun".

Aban aságurijani líbele, yágurañei lidíse luwáy wabáfu lun wadú-guni; lúmaguiñe rúguñein Cristo lun gayáralan libijíñiwa, liguíya awárirubai lidaun iñúni ru liguíya idéwesei jaun wugurina.

Méme nijan águ le gádanbai buliyeigau; tuwáiguiñe jíguira jerésibiruni idemuén le labúserubai Cristo maságuriñe jánga jaguíya furumie, lúmaun tíguine aságurijani balán aránsejaña lubá ferúdun walán jafígaun. Ináruti aságurijani lan lubáraguine bai ferudun niwa lan figáu; porque to ruguñáun anígui jaláwaguwaru, jíru tugúya asándirubai lernégueiru níwa aban Salvador. Pero, luntí funásan agúraba gurén lan gafígaanti laságurijan lubá gayáralan lidín lun [21] Jesús? Túnti funásan asá- gurijani balán méguei labádinagua gafí-gaanti luma Salvador?

Biblia marújuda jántu luniti lan laságurijan lubá gayáralan lán-jarum, lun láguídeneján Cristo: "iJagáugu númaun sun juguíya le bucháruwaña lurúma lijúru janúgun, áu nichuguba eméruwaguni jun!" Richáguwau le ñúnbuibai lidánguine Cristo liguíya alídijabai lidaun aban aságurijani le tímatímati. Pedro adímurejati láu sún larúgaungan luágumeme kátei le lídan lájagajani jáun israelitas, dán le larínegunbai: "Níja líjabai, Búnguiu inúragubalin láu laúnwere lun liguíyabaian Príncipe luma Salvador, lun gayáralan líchugun lun Israel, aságurijani lábu tadáyaruniwa figáu" Mayáratíwa waságurijan ajái máma lubái Lájari Cristo asáragudai waníchigu sugú láu le áubai gayáralan ferúdunawa wamá úauga Cristo.

Cristo liguýa lísese bái sun áuchua jáuni le buidubai. Liguiya ruguñein gabáfuti lun lájucha gudún áganiguau tidan anígui contra luagu figáu Sun luwáma ináruni luma arúmani, sun wasúbudiragun wáunigua káis gadúnruntiñu tidéingu wafíwaun”. “Líchuguña Lájari subudi luwágu nija lan nadáguimei tídan wánigui”. “Lariñajare Jesús: “Au, ájana j amuga ásaraguduwa íñu lauguiñe múwa, súngubai nacháwarunanu lamúga nuwaugu wáun”. Cristo luniti ledénei ragúduniwa lun gafígaunti káis Salvador le aúwebai luagu lifigaun ubáu; lidanti wasáminarun luagu Mudún lani Búnguiu luagu gurúa Calvario, liguiya lagúmeserun misterio lánina asálbaruni adáraguwa lun lágai wasámina; lalídijawa ti laráini Búnguiu lídaun aságurijani. Lidan laúwen bai Cristo jawágu gafígauntinu, déneiguda lumuti aban ísinejabu le úwabai gufúranda wálan; amor tilé, aíbu liña laúniguiruni gafgaunti aibu tanúludagun anígui darí lun le bélurun íruni lídaun lágai samínau tun iwáni.

Ináruti luagu nírein lan dan nibúsigarigua ja má wugurina láu jémeri le lanina figáu, íguiragua jamáun tibiri jeméne to wuríbabauaun tubáraguine jagáguduniwa luagu jacháwajauña jamá luagún Cristo. Pero dan jadúgun aban afaguni lun jasán* siragun, láu aban linárun luwáma ladúgun aráini, lubáfu Cristo e acháwaja balina. Aban kátei liguf- ya, ibídieti jaun ída lina lan, nadáguimeiti tuágu iwáni, nibágai guátu aníchigu, sánsiguwa liguýa ibágari báugudi guine. Aguísun jáina liñániñu Cristo lun jaríjini lugúruwan, lun gaúnigui jamáni le Íimiragu bai jafígaun, agágudaina lái lagúmadirun aníchigu. Iñáwani le lidan bai jabágari, lulílin figáu le gálagulalibai tidan jawáni, déneiti. Jagúmesera gufúranda murúsun lidanguiñe justicia lani Cristo, lun jedéijan: “¿Káteiñeinsan Fígau lun ítagalan ,sacrificiu lálugun lubá lasalbarun líliru? Mégueiwagurentu funásan sun amor le; sún áfaguni lúma ayúbiajauni lun mabúle waguniwawamá lúrirugu gáma wamáni ibágari magúmuchaditi?”,

Le gafgaunti gayáratí lebédagun lubá amor le, gayáratí jiñari lan lacháwaruniwa luagun Cristo: pero ájai mebédagun ladúrejaba luagun Jesús; lisúbusen plan le lanina asálubaruni lalídijabai luagún lugúdina gunia, aságurijaina tuágu lifigaun to guedéingu barun súfri lani Liraju Búnguiu jísiñeti.

Le naru tichú áu lani Bunguiu le nadáguimei bai tidan Naturaleza, adímurejati tun janígui wuguriña, agúria ja liguýa aban uwámajabuni maríñajare wáti luagu luagu kátey úwati jama. Kataunto

ubáuwagubaun sañáti lagúndan rágugsidini járasen. Lájari Bunguiu níja ayúmuragua jaun lun jálugunu kátaun toh gayárabaun Paz gubáirugu balán luma eméraguni tichiga jaun: gracia le lanina Cristo luma gúndau lanina santidad. Labádinagua guine ubáfu aríjuwati luma le maríjunti, wáni Salvador níja súwan dan nadágumei lun ladúreja gudúnu janígui wugurina tídanguine tumálan tigúndanin figáu bíníwau magúmuchaditi le gavárabai jibíjini lídan.

Jáun sun iwáni añájabana áfagua málauga lun játun lídanguíñe tenk baúguwali le lanina ubáu le. jáun líchuguwa uganu le: “Le mágurabuti ñubila! le basúwenti, gurála lidánguine duna lanina ibágari, mebéguiga”.

[23] Jaguýati jára busíñetiñu tidan janígui ámu bui du luway le liyárabai ubáu íchiga, lunti jasábudiruni busúwein le káis lumálali Bunguiu adímureja tun jawáni.’ Amúria ja bai lúmaguiñe lun lichugun aságurijani bun, lun ledéneiraguduni Cristo lidan lísíñejanu le mébejati, lábu lúwaragun larúma. Lidan lawíwandun Salvador, le lebúruna lilúrudun Búnguiu, ísinei lun Búnguiu luma le lúnti wuguri, úwaraguwati buga táfuwa chagúduniwa. Aráini luma ísinein mábuguiñe gúwati liguíya buga tawíwandunbai liwáni.

Lidan wagáunigui runi, labuínchaguwa liguémeri wani Salvador wáu; ñéinti gayára lan warijuni tafígaujadi wanígui. Gayáratí wapántajan káis Nicodemo luagu buidu ñajan lan wabágri, luagu richáguwa lan wagáburi; lárígkuiñeti lira, wasáminara luagu memégueirun wama duwáru tidan wanígui liguíbuguiñe Bunguiu káis furúmierugu gafígaun jati; pero lidan ladúrangun liguémeri Cristo tidan wawáni, liguíya waríjini mabuíduni le gádan rugúbaliwa; liguíya wasúbudiruni iñáwanlan webúguduna luma wagáganijan contra Búnguiu, liguíya lan adáseirubarun sun adáguni lanina wabágri. Liguyajali wasubudiruni lau sun inárungi luagu wáni justicia, tigáburi káis jáñaun jájurujatu, líta rugunéin Cristo gayára larúmada gudúni lidásein figáu wawái, iseri guagúdalaun wanígui lun titaradun káis liyáwanagu.

Aban lúbara larúngaungan gloria lani Bunguiau, aban labígujan larúman Cristo le ebéluruti tídaun iwáni, adáguda lumuti lidásein figáu lun garíjadiwalan lau igárigu, daráguwa liguíya lau danímau lábu lumágulegun mégueiti le lanina jagáburi barúwuna. Fuáguaguda lumuti uwámajabuni le wíyebai, tiyénigu anígui lábu liwíye iyúmau. Tidéingu lumárichan afígaupati le aduragubalin

lilúrudun Bunguiu, déneiguwati lun aríjini, tiyábuiti lájari lídaun idíjeri, marúguwa tugúa lábuguiñe lubáfu laríyajadi Lájari Bunguiu. Iyéregu gúwati lunigua aríyaguway igáburi jarúmati, madáseirunti le lanibai Cristo. Dan laríjini Profeta Daniel gloria le eguéyedagubai lau aúnaugulei cielugineti, le aúnajaubai lun, daríguwati lúniguwa kais siñáruwali; lénaru lidébilin agálirujabalin úwaraguwa luma múwaragun lan. Lidan labájudajani kátei liguýa, laríñajare: “Uwati agálau eréderuti núwagu, durúguei guwati líñen núra kais larúmalin áuweni, mágudajan áu érei.” Dan tanúludagun iwáni lau igáburi le, belúti liyéregun egoísmo lun, iyéregu amor propio; láluwajati, lau justicia lani Cristo, tarúman anígui le úwaraguwabai luma lilúrudun Bunguiu lábu ligáburigu Cristo.

[24]

Pablo aríñagubai “lidan rugúnegue justicia le lidanbay lúrudu, luágun búrujuti adárguni le báugudiguiñeti, úwati neguébuga dúru luwagu, “ pero lidan lafúrendeiruni espiritual lanina iúrudu, daríguwa guíli lúniguwa kaís gafígaunti. Laúseruwa lúrudu luwagu lau sun laríwachagun kaís jauseru ni wuguriña lidan ibágari báugudiguiñe, redéiguwali luniguwa luai figáu; pero danle laríjini lídaun lulílin larújudajan asándujauwati, lariguiñe laríyaguwa lúniwaguwa kaís laríjini Bunguiu, waíriguwati lamásurun, gúfese lái lamúdegun. Laríñajare: “Au, lidan buga aban dan, fárei guwati nawíwandun luway lúrudu: pero dan le liyábuibai mandamiento, nibágai guwáguda lumuti figáu, ítara liñati náuwen. “ Dan le laríjini naturaleza espiritual lánina lúrudu, larújudaguwa figáu lunguwa lun lidan sun linárun liñáwan, gumúguwai nágubai guíñe lísiñegua lúniguwa.

Máma sun figáu liguíbuguine Bunguiu lun ában lan tábu tijúrugu; iníren énefa guní luagu figáu larítagun, kais guine níren lan lidan jaritagun wuguriña; mémegui guiñénti, líjayebe adúgau, líguitayebe, wuríba rugáli liguýa másarunti murúsun rugúñein lan laríñan jaúniwa jáun wuguriña; pero uati figáu ñúrauti lidan laríjin Bunguiu. Jayúmajan wuguriña (luágun figáu) lamidan guwaruguñéin, láriquineti múwara gúnti: ájai Bunguiu sun kátaun larijunu kaís tigáburi. Le bacháruwati aúderuwati, laríguñeti aríñeguwati ladírei rúbalan luwai cielu; liyábui apántajani, liyábui ánguini luma guimúgau sarágu wáiyasu lásugurun maniruwa guniga. “Pero sun kátaunto figau méme tótima ofender tumuti Bunguiu lugúndun contrariu tan lun laráini láni carácter. Bunguiu liguýa lau lani amor agudajabalin ubáu maiguwadun guili lubai”. Le áiguwadubai lí-

[25] daun furúmienibúsigai guwalán, sandi laimen lugúdemegun lábu lemégueiruni gracia lani Cristo; ájai pántau masánditi méguei, ítara liñáguiñe ladárurunu lanígui luwai Cristo labu bendición mabá-jañaguti le ábubai liyábui lun láturaguni.

Fuguíyábu publicano le aríñegubai lidan Lafúriyeidun: ”;Bunguiu, gambátia misericordia nuágu áule gafígaunti!” jarítaguati luwáuguwaun kaís aban wuguri mabúdubuti, ítara liñáguineti jarítagun ámu luwágún; pero sandilumuti lemegueirun, ítara liñáguiñe liyábui lábu faiguedu lifígaun luma lubúsigari liguíbuguiñe Bunguiu amúriyajai lani misericordia. Lanígui, darágu lubá lájari Bunguiu lun ladágunu lugúruguru lánina gracia lídan lun jáfurida guduni lidañguine lubáfu figáu. Ajai Lafúriyeidun fariseo láu lamuíguesegu luma gúnfuli le ladúga lúnigua, arújudati luwagu darúgu tinatán lanígui luwái lubáfu Espiriyu Santo. Ladúga lidíse luwái Bunguiu, mefénti luwágu lijájurujaguwa le énefabai luwái lúwaragun santidad divina. Masánditi lubáguiya méguei, ítara liñaguiñe mibíjin lan ni kátey.

Ajabu árugudaguwa búniguwa luagu figáu lan buménebai, magúrabajaba daríme baránseragun buidu burúmaguwa náru. Atiri ñánúraiguía asáminarutiñu luwágu laúguwa lan jabúidun lun jaudiriba jamá lun Cristo! Deréyumatibu ráguiya baránse ragún búniwagua mejor lau biyára burú mayaguwa? “¿Gayáratiráiguiya lasánsiruni etíope lura, o lasánsiruni gaígusi dédegulan? Itara tuguya, jugúya ja jechujana adáguwa wuribati, gayárajaii me guiné jadágun buíduti”. Nirén idemuwén wáun sungubái, pero lidan ruguñein Bunguiu. Maúnti weréderun agúrabaja afíyeruni jéretimati, ni lúgaru buidutimati, ni igáburi waíritimati sandu lan. Uwati wayáratí aduga waguíyawguwa rugo, warúmawaguwa. Túnti waudin rumau Cristo ítara kaís le wagáburi.

Pero úa láttia eyédaguti lúniguwa lau lasáminarun luágu Bunguiu, lau luwáirin lísinejabu labu lani misericordia masálbarun lubáña jaguíya jara májabana lun lani gracia. Iwíyei sugúguwali le lanina figáu láuruguñei liguemerí guruwa lun gayáralan lasúbudiruniwa. Lidan jebédagun wugurina luwágu Bunguiu luwágu waíriya lan laráini lun mabárasen lan jáu gafígauntiñu, aríja jamá luagun Calvario. Ladúgabuga úwalilan ámu uwúyari áuti gayáralan lasálbarun wuguri; úwali liguíya sacrificiu le, sañáguwati lun jarásan gurí- guiñe lun jachúbarun luwái lubáfu lalúgurajadi figáu. rúguwa liguíya lun-

guwa lidaun jadámuridagun mútu ja sándujana; sañáguwati jáun lun gafáran jamá lidan ibágari espiritual. Lídanguiñeti buga kátey le, lébubai lanugunu Cristo sun dúru lanina májaradi luwáuguwaun lebubai lasúfurirun lídan lilúgarun gafígaunti. Lísiñejabu Liráju Bungui, lasúfurirun luma laúwen, súntu íchiga testimonio luwágu lumágulegun lanárime figáu, ítara liñánguiñe larújuduni úwalan áuti gayáralan lanúrajan luwái lubáfu, úwa esperanza lun aban ibágari le íñutimati ájaun medéregarun iwáni lun Cristo.

Níren dan, gafígauntiñu ja mabúserunbaña jarándarun lun Bungui, lúnrugu jachíbuni dúru jawáriyuwa, aríñaga ébutiñu jawágu ja áfagubaña lun cristiano jamá: “Au buítina guíñe kaís jaguýya. Má-suguragunti jagúnculin, jasúruwan, ni jenébegun lidan jagáburi sugúnau. Jísiñeti jaun jíchugun gúndau jaáunguwa kaís gubáirugu áu”. Itara lína janúguni jachára ámu lun jánlime excusa ladúga maúnigui jamáni deber le jánibai. Pero jafígaun ámu luma jemégueiragun, múwaradaguwagudun lumúti le wachára. Míchuti Abúremei aban pátaran wáun le láni guríguiñe múwaragunti. Pátaran madáseirunti le lani Liráju Bungui, liguýya íchugubai waún; játi fulédeibaña luwágu lumágulegun jawíwandun ja afíyebaña, jaguýya lúnbaña jarújudun ában ibágari luma ában ejemplo le gadúnamagubai. Ajai gawágujabai ában ayúmajani íñuti kátey lan deber lánibai ában cristiano, ¿mámafusasan waírimati jafigaun? Subúdijamuti kátey lan buidubai, jíñaritiñu lun jadúguni. Duwári jumá luwái darásau. Meguémedaja jumái jáfagun lun jíguirunu jifígaun lun jáluwajani tarúman anígui lídan guihe Jesús. Ya lídanle, milu jaguíbuyagun milu charáguwatiñun léburugu jeféridira gun gumuguwa sun dan. Yába másujanina luwág lufúresen ibágari labu maríñaiaware lan luwágu; pero níren ában peligro janárimeti, ában peligro laúguwati gufúrandawalan lun madárasa jáuniwaan laganbuniwa lumálali layú-muragua Lájari Buaguiu ladúgarugu dámie wamáni wawíwandun lídan figáu, porque eguémedajani líbe le, máma ámu kátey lílabai. Figáu, ídati yebe liñúrau wanúguni máunlumati luwáiduguya lum ában férídiguwau magúmuchaditi. Kátey le wásañarubai lun wagú-muchun láu, liguýyaba agúmucha wáu, liguýyaba guiñe afánsejai wagúrurudagun.

Adán tuma Eva, gawágu jamuti guiñébuga áfíyen i luwágu ában-lan kátey ñurauti kaís teiguíniwa íini (fruta) to májawabaun áu, señálan liyábuiguwa burúbun lamíselu lidanguiñe kaís le áuba

laríñagai Bunguiu jaun. Pero liráurau kátey liguýa ladúrawaguña lúrudu binív/ati, masánsiruwati lani Bunguiu; liguýa afáreiragubalin Bunguiu luwái wuguri; ásuja lárigui darálai iebénari aúweni labu yumúrau mabájañaguti lidaun ubáu le wáni Sígulu luwágún sígulu láu íruni lanina idíjari awárira, fadágwainarugu liguýa lídaun wamúwan: liyábui creación lidan ában láunja lábuguine fa diguei lanina igárigu lidéngu lumágánbadin wuguri. Mémenaru cielu sandílaru liñawan lumábucha jan wuguri contra Bunguiu. Calvario níja wabáraguiñe kaís ában arítaguwagulei luwágu sacrificiu waíriti anígui láu, lébuga adúguwa gurénbai lun lafáyeirun ladúrawagun lilúrudun Bunguiu. Máun lumuti warítagun luwágún figáu kaís ában kátey mafáyeirunwati luágu.

Sun ladúrawagun lúrudu, sun mabáraseni, luma rifiyuwalan gracia lani Cristo, nadáguimetí lábuguñeguwa juwágún; deréguda lumutu anígui, gádai lumuti voluntad, íyufagudalai agánbuni. Láriguiñetile, ladugubadibu (mámaruga lun leméruma. dun baúnabuni lírun lumálali lagúwajan Lájari Bunguiu, sino guíñe mérumagudalaime bubáfu lun bíguiraguwagudun búninguwa).

[28] Sarágujaña ámalijatin jani conciencia láu arítaguñi luwágu gayára jamá jasánsiruni luríban jeméne lidan jabúserun; luwágu gayáralan jadíbirijanitamísure.ian misericordia, larígiñe wawamémenaru jaguýa. Jarítaguwa tiñu larígiñe menospreciar jamáni Lájari gracia, bugájamai lubáfu láuba wagún Satanás, luwágu gayárabai lan jadúrugueiduni jeméne lidan ában áura le jemégueiruni. Pero líra madúgunti láu lumérengun. Larújudajan dan lúma aníchigu lanina ában ibágari dayáruti. amáulualali igáburi láu ában échuni darí lun mf- be jamá busíñeintiñu jerésibiruni liyáwanagu Jesús.

Abanrugu liyáwanagu igáburi wuribati, ában uwámajabuni lánina afígañjani le aráidajaubi lau mabúchajau, dan luwágún dan díreilumuti sun labáfu Evangelio.

Sunwadágún le lánina figau deréguda timá lumuti ténefadagun iwáni luwái Bunguiu.

Wuguri le edéneiragudubai ában furufiyau mafíyerunti uwágu o ában magasuni luwágu ináruni, mámaduguya ámu kátei ladagubai luwaiduguya ialubajañaun lan nádu lébuga bunálalibai.

Tidan sun Biblia uwati ában eweridijani janarime timati contra luwágó ádagaruni luwágún lájuraruniwa wuríbani kaisi lerérunti

wuguri sabiu dan larinegun: “Mémenaru lidengun amúdeguti, gájabuti lun”.

Cristo aranseti lun laliburu daguduniwa lídanguiñe figau, pero madágunti érei lun voluntad; ajaiti luwaiguine lubái werémedun lidan figura labalacha voluntad luwágun gubairugu wuríbani, ani mabúserun waguíya lun waliburudun ani májawaguiya lun werecibiruni gracia, ¿Katayabasan guiñe ámu kátei ladúga?

Waguíyanaru nadaguimei jádiwa lidan agúrurujani ladugarugu merécibirun wamáni láni amor.

“Aríja jumái áura le, niján lidani ánjaruni! Niján luwéyuri asálburuni!” “jUgúñe, ájai jagánba lumálali, medéreraguda jumáu janígui!”

Wguri arija lumáti le achúlaguti, pero Abúremei aríja lumútu anígui,” lanígui guríguine labu ladúnraguwadi luma ayúmajani lanna gúndau labu íruni, anígui yuríguwaru buín labu caprichu, lamúnaduwagule burúbunu iwíyei labu iyéjeni. Tugúya asúbudirubalin tebúguduna, káteylan samínau tidanbai, kátevlan kátey uwágunba eseneija. Jaiba lúmau (Cristo) tábu tidásein jiwáni kaís le tubái. Kaís le lubálinbai salmista, daráguwa jumáun jisaúnburun lun águ le sunbai aríja, wáguwainame jugúa: “jAríyaja bána, oh Bungui, subúdi báun nanígui: jaúchabana, subúdi baunine nacítagun; aríjaba ajai níren lubai mábu wuríbati nídan, balídija namé lidaún mábu mébejati!”

[29]

Sarágu jaña ánjarutinu tun ában religion jani chútinu áu, ában tuwúyeri gúnfuli, marúmadun níga anígui. Itagalá auti jafúriyeida: Agriyajabá nidan, oh Bungui, ában anígui jarúmatu, isériguwagudabai ában ájari úwaraguwatu nídan!” Lunti úwaraguwa jumá tauri jiwániguwa. Lunti benéfa jumá, meréderadi jafágun, kaís jamúga jubái ajái jamúga íjalubai jibágari le gaúwedibai lídan peliguru, íja kátey lc, lunti laránseruniwa labádinaguwa Bungui tuma jálumate o jiwáni. Aban esperanza le adíbina jaúwarugubai, úwauga ámu kátey libúguruti. liguíyaba áu beféridiraguwa.

Álíja báun lerérunt Bungui lau furíyeigui. Ligúya dimúrei le lunbái leménejanibu lídan lilúrudun Bungui, lídaun libágari Cristo, to tuwáinamu lagúmcsera santidad; úwauga líra, “úwati lunti laríjini Abúremei”. Afíyeragudati níren lan figáu; lau sun larúgaugan arújuda lumúti lemérina asálbaruni. Derégudaguwa ba, agánabajabai kaís lumálali Bungui agúwaja jun.

Lídanme jaríyaguni lanárimé figáu, dánme jaríyagun júní-waguwa kaís timán le jubái, míchaguwa jumánme júnguwa lí-daun afúduni. Esénijatiñu, áuchajatiñu, ja^uýabuga liyábuibana Cristo asálbara. (lídan ámu dimúrei, liyábui lun lasálbarun gafí-gauntinu) Máun lumuti weréfemu dagúduni Bunguiu wámaguwaun, luwáiduguya, oh, luwáirin amor! “Bunguiu lídanñein Cristo, eréfe-mudagudai ubáu lidanguwa”. Ija lau libíme lani amor, adárijaun janígui lirájuñu jára yuríguwaña. Según ugurugú, úati úguchili gayáratí ítara lan lugúrasun luma jemégueirun luma jayúridagun lirájunu, kaí lubái Bunguiu jáma ja lálugubaña lasálbarun, úaduguy-atí ámu gayáratí lasiguenejan láu idíli luma le gafigaunti. Uati iyúmaru lani garáuwa ruguti agúwajati láu ibimeni kaís liguíya lun le yuríguwali. Sun lani promesa, sun lewérídijan, mámaduguya ámu kátey lílabai luwái le lan lumálali lani amor le maríñajarewabai luwágu.

Dan liyábui Satanás aríñaga bunluwágu ában ban waíri tifí-gaun, arijabá luwágun bani Redentor, adímureja amúru luwágu lani mérito. Baríjini liguémeli, liguíyaba íderaguwabu. Lábu lisúbusen bifígaun bun, ariíagabá lun ágani luwágu “Cristo Jesús liyabuibai lidáun ubau, lun lasálbaruniña gafígauntiñu”, gayáratiguiñe basál-barun láu lani amor le míbewabai. Jesús adúgubai ában álagudajani lumaun Simón jawagunti gad weijantiñu. Le furumieti dúwei lumuti labúreme ában suma núrauti, le láfuruguában áunwenbun; pero liguíyá ferúduna laíía bíamagubai, lálagudaiti Cristo Simón kátey lan adúweijati le lunbai jísinejabu ian lun labúreme. Laúnaba Simón: “liguíra le waíritimabai ferúduniwa lan.” waguíya wainamu ébuti wadúweijan, pero Cristo laúwen lunbuga ferudunawa wamá. Táu tebégui sacrificio to lásugurubaun, buidurgutu lun lafuwachagudunu lun Uguchili lidan wani fulései. Jaguíya ja waírltirnabaña ferú-dunalan, jísinetimabai jáun, yaráfatima jaguvame lun lani trono ayúmuraguwai luwágu luwáirin lani amor luma lani sacrificio mébe-jatl. Lídan Jabuínchun wafúrenderuni lísinejabu Bunguiú, liguíyatima dayáru lan wasúbudiruni figáu lan figáu. Lidan waríjini ida liña lan limíguifen gurínguri le achúrubai wáun lun wadiyajau-niwa, dan le gufúranda wamáli murúsun lidanguine sacrificio mébe-jati le ladúgubai Cristo lidan wani fulései, rúruguwatu wanígui, ñulúguwatu lau íruni.

[30]

[31]

Capítulo 4 — IDA LUBA LADARIRUNIWA ÑURUGUWAU

“Le adáruraguti láu lifígaun mídinbai buidu lun; pero le agúferubalin, iguiralai libíjuba misericordia.” Condición le áubai libíjuwa misericordia lumaguine Bunguiu, mérenguti, dayárulema féri liguíya. Abúremei madágunti baúndada wáma lun wadágún some kátey jerénguti luba wibíjin ferúdun luwágu figáu. No preciso wadúgun aíbuguni kaís buri romería miguífeti laríguine bucháguda liguíya wawágu ,ni lun wadágún lidére penitencia lun wichugunu wawáni lábuguiñe lerérejan Bunguiu le cielubai o lun warándarun luagu wadúragunu lúrudu; le mémegui agufeseruti lifgáun dírei liguíya luwái, libíjuba misericordia.

Laríñajare Apóstol: “Gufése jumáu jifígaun júmawaguwaun, furiyeigui jugúyame, jíbiri jawágu jíbiri lun liguíya jaráidagun.” Gúfese jumai jifígaun lun Bunguiu liguýarugunein lábuguwa gayáratí ferúduna lánu tabu to jemégueirun júniguwa. Ajái ru-jadibububai lebúruna magúndaruni lun bumada o bubeciná, luniti basúbudiruni bidúrun kaís gubáirugu liguíya, luniti guiñe ferúdun lánibu libreniente. Láriguiñe líra, túnti báluguni ferúdun lumaguíne Bunguiu, lugúndun idújei le únibai bacháraia ian guiñe Bunguiu, lidan le bachárarun bai lun, afígañatibu contra lun le Agríajabalin gánilei Redentor. Lúnti presentar wamáni ceféru le lubáraguiñe liguýaruguti Mediador le Ináruti, wáni Sumo Sacerdote waíriti, le “aguísunjauwali lidan sun figáu lidan sun aúbau kaís waguíya, pero liguíya mafígaunjanti, laríguiñeti gabáfuti “lun wagúdemedagun lun tidan wani flaqueza”. lariguine, jéreti lun gabáfu lan larúmada gudúnu sun lidásein figáu.

Ja úwaguiñabaña humillar jamá tau janígui lubáraguiñe Bunguiu, subúdilu jamai jadúrun magúfulirun jamáguili furumie condición lanina jánjarun. Ajai masándi wamáguil lubái arrepentimien- to le úwajabai luntiñu jaságurijan lidanguiñetu, lariguine magúfeserun wamuti wafígaun lau humillación ináruti tani iwáni, lau tadúragun Ajari luma liyéregun wadágún wáun, maluwajan wamaguili iinárun

ferúdun luwágu wafígaun; ani ajai málujajana wamuguíli lubái, entonces madáriwamáguli ñurúguwau lani Bunguiu.

Mibíiin wabái fe' udun luwágu wafígaun sugújali, ladúgarugu måranserun wama lun humillar wamánu wanígui lun wagúfulirun láu ligáburigu lerérun dimúrei Ináruni. Dimúreyati wáun lau lumérengun luwagu kátey le. Lagúfeseruniwa wafigaun, wáóuguwa yebe, jádan yebe guíbetiñu, luniti tídanguiñe lan wanígui ,lau sun wagúndan. Máma luniti iulá warúgu lan lidánguiñe gafígaunti. Máunlumuti ladáwaguniwa láu furései lábu mequéi ó fós rugu jamáni ja mefén baña buidu luwágu liyéregun ligáburi figáu. Gufései le ábulejabai tidánguiñe tugúdina iwáni, liguíva achúlurubai lúmaun Bunguiu le gawágubai gudémejabu magúmuchaguwaditi. Liguiya lubái Salmista: "Yaráfali Jehová jáun ia jaláguwana anigui, salba laña ja jírutiñu ájari."

Le gúfesei ináruti, suándan ladúguniwa lau ában igáburi churúruti, ájagaja láun figáu le lúnguwati. Gavárati gagáburigu tan le lunti liguíbuguiúe rúguúein lan gayáralan presentarwa lan. Gayárati wuríbani lan le lunti lagúfeseruniwa jáunguwa rúgu ja áfagaña dañu lídan guiñeti; gayáratí le lan kátey déneiti lun ubáu; ítara liguíyati lunti lagúfeseruniwa liguíbuguiñe ubáu. Sun gúfesei lunti ladúguniwa láu sun lísurun, lídan puntu, subúdi waína luwágu gadúruniwa lan luwáiguiñe búrujuti figáu liguíya.

Lídanbuga luwéyuri Samuel, yuríguwatiñu israelitas luwái Bunguiu. Jasúfuriruñein lidéingu figáu lugúndun ieféridiruni jafíñe luwágu Bunguiu, féridi jamái gufúrandá walán lubáfu luma laníchigu lun lagúmadiruni janáciun, féridi jamái jeméniguin luwágu liyára lun defender lani, úwara guwáguda lái jani causa. Fárei guwát-inu luwái luwairin Gumádimati lani universo, lariguiñe jabúsera lun jagúmadiruniwa kais náciñu ja gueyéguwa baña jáu. Lubáraguiñe jadárirun ñurúguwau, adú- ga jamúti gúfesei surúti láu líbe le: "Porque tídaun sun wafígaun waguíya rútiwa láun magúlegu le amúria ja ában urúwei. " Mémeneru figáu le áubai jarugudúwa, gúfese jamuti. Le naru míchigadi jamá serémei, guiñúriguwa lumutu jawáni, gú fese jamuti. Le naru míchigadi jamá serémei, guiñúriguwa lumutu jawáni, fáreiguwa láña luwái Bunguiu.

Bunguiu merésibirunti gúfesei úwauga iságuriñein ináruti lábu ámunedaguni. Lungurenti ñéinguren lan ában sánsiguwau déneiti lídan ibágari; Sun kátey le sarumaibai lun Bunguiu, iunti rigun-

runiwa. Níjánba ñúbui lídanguiñe ában linárun íruni luwágu figáu. Wadáguimano le Lúnbai wadáguni luwágu wafáran, jarúgaungati lesétirun wabáraguiñe: “Chibáguwaba búniguwa, díreiba luwái íuriban badágun lubaráguiñe nágu; dádabai ladáwawagun le wuríbabai; furéndebai ladáwaguniwa le buídubai; áluggabai le úwaraguwabai; súgurubai le murúwali; aráidajabai liricha magúburigujali, gánuguwabai kés le táni viuda.” “Le amúdegubai, ájai laguíribudaguda umégueni, guiríbugudalai le íwerujalali. aíbuga liguýa lídan lilúrudun ibágari, madáguniga magúlegu, segúruti lawíwanduba lan; maúwenbai. “Fablo, lidan ladímurejan luwágu luwádiguiimari iságurinein, “Jugúyanaruti ugúñeto, ja méme aságuri-jaña según Bunguiu, aúwenbun magúndaruni! Níja idíjeri! íja lára busúwein! guiñéti ija eméidini! íja venganza lanina justicia! Lfdan sun kátev le, arújudaguwatun júnguwa kais jarúmatiñu”.

Lidan láfaruni figáu lisúbusin iríchau lúmaun maríchau, le múwaragunbai sanáti lasúbudiruni mégueiti le luwágubai ligáburigu, úwaliguýa gufúranda lani lanárimé wuríbani le adáguwa lálibai; ájai míguiraguwagudun lúniwu lun ubáfu Espíritu Santo, leréderuba kaís dimí mágujali, maríjin galái lifígaun. Lagúfeserun málati inárungi, mámaguiñe tidánguiñeti anígui. Ságuguren guefén lan tuwágu liñáwan láfagungubai lun ladágun excusa aríhagaina liguýa ájai lanjamúgabuga mámati lídanguiñe ítagaina, ítagaina, madágun láni jamúgabuga líjabai ni líguita le gawáuguine bai laníruwaguwa.

[34]

Adán tuma Eva, laríguiñe jaígunu íin to dibánise baun, buínti lebélurun busíganu lábu idíjeri jádaun. Guméseme samína rugutinu ída luba lan áuti jayára lun jadágun excusa luwágu jafígaun; laríguiñe anúra jaguýa jamúga luwái lanárimé setencia lani áuweni. Lidan ladímurejan bai Abúremei jaun luwágu jafígaun, launaba Adán rúinalay líbiri dúru luwágun Bunguiu líbiri tuwágun laúba: ‘Wúri to bichugubaun yájaun númaun, tugúva íchugubaun tídan guine wéwe nun, naíga”. Wúri titó rútumuti dúru tuwágun jówe, taríñaga: “Jówe eyédubadina, naíga”. ¿kátame san badúgaun jówe? Kásan úweiguiñe bíguiragudaun lun tebélurun lídaun Eden? Níjeinaburin álagudajani lidéingu figáu kaís excusa lun Bunguiu lan gawágui dúru luwagu jaíguwadun. Lájari justicia (le ladúga wuguri lúnguwa) láfugachun buga lídanguiñe lúguchi iyéjeni; ítara lináguiñe laibagun jagánaguwa wuguriña jáma wuriña lisánigu Adan. Gúfesei libeina le, máma lidanguiñe Lájari Bunguiu lájucha, mebéguiti guiñeti

lúma Bunguiu. Aságurijani le ináruti aguisunja lumúti wuguri lun gabáraun lani liñánwanguwa, úwauga iyéjeni, úwauga uménei gábuguiñe gúwatu.

Kaís fúguyabu publicano le máfagunbai ni lun liñúrunu lágu luwágún cielu, wáguwa rugúti: “Bunguiu, gudéme nátia bun, áu, gafígauntí”, jaguýati jára ítarabai jasúbudiruni jamúdegun jaguiyaba justificarwa, porque Jesús presentar lubái líta lidan fulései lani iwáni aságurijali. Ejemplo le larújudubai aságurijani luma imúmani ináruti li úchugubai lerérun Bunguiu, fuwáguwagudati ában gúfesei úwauga excusa uwágu figáu, ni áfaguni lun ladúguniwa justicia le láni mútu lurúmawaguwa. Pablo máfagunti lun defender guwa lan lúniguwa; féindi lumuti lifígaun kaís lubái; maúchunti lun larámuduni lidúrun. Itaga lina lerérun: “Adáguwa numúti guiñe Jerusalén, áu núnguwa adáujatina sarágu jadanguiñe Sandu furísun luwágu nibíjin ubáfu jámaguiñe jábutigu fádirigu; larígiñeti líra, dan jáfaruwa jamá, rúnumuti náni voto contra jaguýa. Sarágu liíaja waíyasu castigar nániña tídan sun sinagogas, adúga áuja fuerza jáun lun janábajan; lídanja nagánudun jáúni, aíbaja numútiñu aúdu le teréncha”. Madá gajanti lun laríñagun: “Cristo Jesús, liyábui lidaun ubáu lun lasálbaruniña gafígauntiñu; áuti furu miebai jádan”.

Anígui muñúguwatu to juchújaru, buínguwali íságuriñein ináruti tídan, apreciar tubái murúsun lidanguiñe amor lani Bunguiu luma costo le ani na Calvario; ani kaís iráju le agufeserubai lúma ában úguchili jísinejabuti, ítara lúba presentar lani la aságurija láu sun linárun, sun lifígaun liguí bugiñe Bunguiu. “Ajai wagúfesera sun wafígaun, liguíya ináruti úwaraguwa liguíya lun ferúdun lani wafígaun, jarúmaguda láwa lídanguiñe sun wamúdegun”.

[35]

[36]

Capitulo 5 — CONSAGRACION

(afáreiraguni luwái ubáu lun lani Bunguiu serviciu)

Láni Bunguiu promesa, le: “Báluwa jabádina badárirubadina guiñé dánme bálugunina táu sun bánigui”.

Luntí wichugun lun Bunguiu sungubai anigi, ájai láu ámu igáburi, sánsiguwáu le lunbái lanúgun fulásu wadán, le lunbái láu lan wasánsiraguwa conforme liyáwanagu, jamás gayárabai lan lasáli ‘iin. Láu natu^aleza awája gágani guwátiwa luma Bunguiu. Espíritu Santo adímureia lumutu wawagutu láu dimúrei líbeina le: “Jiláguwaña lidan ladurawagun lúrudu luma figáu”, sándijali sungubái ichúgu, anígui macháwaru’uwali átuwaduni tídan”. awája murúti waüáundagun tídan lisádaran Satanás; “láu tadtáuruwaguwa, láu lani voluntad”. Bunguiu busúweinti laráida guwáguduniwa faráguwaguda láwa. Pero tújabaun agúwajatu luwágu ában sánsi guwáu dayáruti lúma liséridagun súngubái wáni naturaleza, lúniti wedéregaragun waúniguwa lun sun, súinagubai...

Wuríb le contra bái wawáuguwa. liguíya gúnbadí lagúmuchun waíriti le wasáindagun. Le wíchaguwá gudun wauniguwa ederegaja waguíya láu lidayarun lun láni Bunsuiu voluntad. busuweinti ában áfaauni; lunti teséridagun iwani lídan santidad lunti tanágubatan túniguwa furúmie lumaun Bunguiu.

Gumádi le lani Bunguiu mítaranti kaís le áubai labúsera Satanás lun láuba lan laríjnwa kaís ában ‘kátev ésemuruti liguíbuwagu ában fundamento le lanina maríiini lábu ában control úwati razón lidan. Al contrario, dináruguti lídaun agánbuni luma aníchigu. “Jagáuguti, den, afánsejata úwara!” ‘liguíya imísurenbai agúriajati jáun sun barúwuna ja adáguwa láñabaña. Bunguiu madágunti fuerza ‘lun voluntad jani lánigu criatura. Liguíya, sañáti ‘lálagachun lubá ában aúrabajauni le michugúnti lun láu voluntad luma aníchigu. Aban agánbadí lérugu fuérzauti leréderuñein jamúga sungubái faráraguwau tíma tímati le lanina agánbuni luma carácter: ladúguña jamúga lidanguíñe wuguri, ában simpili autómata.

[37]

Máma niján lasárserubai agríajati. Buswéinti lun wugúri, le liguýabai ichúgunau lidan lubáfu lagríajadi, lun lawárirun lídaun farára guwau le íñutimati. Fuwáguda lumúti ínuni biníwati le labúserubai néjein balán wachúlura láu lani gracia. Eménea láwa lun wíchagun wáunguwa lun, lun gayára lan ladáguni lugúndan wáu. Wawágu lerédera lun wanúwadajan ájai busúwen wabái walíbúrudun iuwái. Luwágu le laríñaga Salvador: “Itara liña, wamá wáunguwa lun Bunguiu, lunti wadágara gudúni sun kátei le lúnbai ladiseda guwáguduniwa iuwái. Luwágu le laríñaga Salvador: “Iatara lina, cad ában jídanguine le míguirun bálin sun le lúmati, sinábai lun nánibai ian discípulo” Lunti wíguiruni súnrugali le adísedaguda lumútu anígui luwái Bunguiu. Ibíyaguni liguýya ídolo jánibai guíbetiñu. Lísinegu íscalein luma luwáma irísini, liguýya gríngri láuti gol le asáreirubaliwa luwágu Satanás. Anárein ámu judúguwa tiñu lun uwáiriguni luma honores lanina ubáu, Aban ibá-gari máganti áfaguni, pero buín láu ánguini, libre luwái barásagu, liguýya únbai jájuduraguwa jíbiri. Pero gúrudu jagúruga idámuni le, lunti látumuruniwa. Sañáti wíchugun tibiri wanígui lun Abúre-meí, le ában tibiri lun ubáu. Máma waguýya lirájunu Bunguiu ájai másu lirájunu wama, láu lidáyarun. Anárei ja digárebana luwágu jesériwiduna jamá lun Bunguiu, pero anája guinéti afíyera luwágu láubalan jáfagun jaúdin láu lilúrudun, lun jácharagun ában carácter surúti, segúru jamái asálbaruni. Janígui májinguirun lumuti no ayúmajani julíliti lanina isiñein la ii Cristo; iuwai dugúya jáfagun lun jadúguni jani deber lani libágari cristiano kaís ában kátey lálugun Bunguiu jámaguiñe lun jagáneiruñi cielo. Religión to ítaratu, mebéguitu ni kátey. Dan lagánauniwa Cristo tídan anígui, buínguwatu iwáni lau lani amor, láu gozo jaúndaragun luma, lawágu jáfadaran luma; samíneina jaguiya luwágu, bulíyei wagúwati uwáriyuwaguau. Isiñe ja- buni lun Cristo lisesebai anjiguiruni. Ja asandirubalin Hmurun larugudun amor lani Bunguiu, malagudajantifiu 6tiribai lan limlben jayarati Ichiga lun gayaralan jagundaraguduni lubusuwen Bun-gui; malagudajantinu luwagu regia le unabu ti* mabai; jabugajan luwagu uwaradaguni luma voluntad lani as&lbarutinu. Lau aban deseо inaruti suntinu ederegara, deneiguda jamai aban interes le uwaraguwati luma lebegui katey le jaluwa jabai. Lafamuruniwa luwagu lumawanein lan Cristo maw£guwauga lul-

llin amor ligiiya, mama amu katey lira luwaiduguya so-so dimurei, ceremonia malati, dasi wuribati.

Jaritaguwatun san luwagu janarime lan luw&irin sacrificiu lasunruniwa ichiga lun Cristo? Alagudaguwa juma juniwaguwa: iKatey llchugubai Cristo huwagu? Liraju Bunguiu sunti Ichiga luwagufafeni redencion: ibagari, isinei, luma asufuriruni. iGayfirati funasan wagulyaba wama kataria mebeguitinu amor Itarati uwairin, lun wagulyaba wama amajara lun wederegarunu wanigui lun? Sunrugali nfromento lidan wabagari wibljina bendicion lidaflguihe lani gracia; luwaiguine naru katey le, sa-il glifuranda wamani sun lubuin, lulllin manichikima yumarau le gadan guinebai was&lbaruWW .Gayarabai funasan warijini Liguira le bu.^a labiiruchagubai wafigaun, undilunaru wagulya mabfreseguniga lau sun lani amor luma lani sacrifici-ci? Arlyagu wagulya lun humiliation magu-muchaditi lani Labureme gloria, wedeijaba funasan luwaiguine lasinarun webelurun lidaun ibagari bur&ud chauchau unabuni urumawaguwau? Saragu tlna anigi to praudutu alagudagmvtitu tuniguwa: “K6taba san uwaiguine wasagurij&, lariguine humillar wagulyame lubd gayaran seguru wam&ni lu-wagu lerecibe rubad-walan Bunguiu?” Arijabai Cristo. Maflgaujanti; ligulbuwagun le, ligulyabuga Principe lani cielu; luwagujali lani wuguri causa, las&lira fig6ume. “Jag6naguwa aduragutin lurudu labajuduwa: ligulyanaru anugai jafigaun gulbetinu, fmalija liguiya luwagu fulesei jani aduragutu lurudu”.

Kateiti wauderubai dan wichuguni sungubai? Aban anigi nateru lun lagarnijan Jesus tun, lau lítaguwanaru lun lasálbarunu láu lani amor le míbewabai. Pero wuguriña daríguína leréngu jiguiruni sungubai! Busíganu líchugubai nun lun nagánbuni, abúruja nái.

[39]

Bunguiu, mamúria janti wáun lun wíguiruni Kátey le lunbai jútimabai lan wáun lun wágudajani. Lídan sun ladágun, gabáraun lumuti jabuídume lirájuñu.

Ojalá sun jamá ja masáminarun guiñabaña lun jaíbugun lárigui lárigui Cristo, lun gufúranda jamá níren lan kátey luma lun ofrecer lan jáun, buidutimáti sarágu waíyasu sugú láu le jáluwa jabái jáunguwa. Wuguri naru, adúga lumuti líbugaña cháravau luma maríchau lúniguwa tun liwáni dan lasáminarun ani adáguwa liguíya kátey le contrariubai lun ligúndan Bunguiu. Uwati gozo derégudati gayaráti ñéin lan lidan ában úma le dibánise bailurúma Líguita le

subúsebai lun kátey tima lan kátey buídutimabai jáun lagúriyajangu. ani aránselai jabá. Uma le lémerina ladúrawagun lúrudu lémerinabai yumúrau luma gurúruguwau.

Buliyéiguwau waíriti lebélaguduniwa lídaun samínau luwágú gúndan lan Bunguiu laríjiniña lirájuñu asúfurira. Sungubai cielu gawáguti interés luwagú lubuídume wuguri. Wáguchi le cielubai madáruragun lumuti lemérina gozo luwái ni ában já dan guiñe lagúriajanigu. Regla le lufánsen Bunguiu, agúwajati wáun lun warámudagun luwái sun muísei le barúti súfuri lumawaguwa bar liguíya lacháragun dan le adárurubalin lebénari buídu luma cielu wawái. Redentor le lanina ubáu, recíwi lumutinu wugurina láu sun le ídanbai jadáriraguwa jaúniguwa, láu sun jemégueirun, múwaragun jamá, meguéegu jamá; laríguiñeti, mamá jarúmada gudárugu lubái jafígaun, líburu láname láu líta. sino que líchuguba agúdaruni jáun sun ja ánjarubaña lun jadáuruni lani yugo, barú jamái lani carga. Ligúndan lun líchugun ñurúguwau luma emc raguni jáun sun ja achúlurutiñu lúmaun álugaun féin to lanina ibágari. Málugunti ámu wáma luwáiduguya wagúncfulirun debéres to iúnbauñ lálidijani waíbugun lídaun líñun buídu le ñéinlubai lásañara jachúlurun ja májaraditiñu. Le linárun tibágari iwáni lau gozo, lunti gámawa lan Cristo awíwanda wádanguwa kaís ában esperanza lanina gloria.

[40]

Guíbetiñun aríñegutiñu: “Ida lubásan níchagun nunguwa lun Bungui? Busúwein dugútibu yébe badúguni lani voluntad, pero bichúguwagu meguéugutibu; guráguwa lumútibu mafíyen, gumádil-abu lumárichan luríban bawíwandun. Bani promesa luma belédagun, jalájalati kaís gubáirugu gúrudu arúrajauti láu ságaun. Sañáguwatibu búninguwa lun bagúmadiruni bisámina, bafúdun labu sun buwájurigu. Le náru lisúbusen bun durúguwarugu, durúguwarugu bani promesa badágun, débili guda lumuti bafíñen luwágú linárun berérun guwánaru, liguíya íchugubai samínau bun luwágú sañalán lebélagudunibu Bungui; pero úwa ba desesperarbán. Le lére ugúndani, liguíya lunbai báfagun lun gufúnrandá bani. Niján lubáfubai lelédawagun arítoguni o anúwadajani. Sun kátey peni lan luwágú lirícha ladágún Voluntad. Bunguiu rúti ubáfu jáun wuguriña lun gayárala anúwadajan jáunguwa; jaguíya na lun jaúserubai lan. Sañáti basánsirunu banígui; burúmawagua sañáti bíchugun lun Bunguiu afecto le tanibai; pero masanarunti banúwadun besériwiduni. Gayáratí bíchuguni bigúndan lun adáguni segúñ lani voluntad. Láu líbe le, lau sun

liguýalan nadáguimeí bídan, dandu busúwein kaís lidáyarun jani naturaleza lábuguiñe bái lagúmadirun Lájari Cristo; luwágun báti leséneija sun bayúmajan, luwarádaguba sun bisámina luma.

Richáti lun lawámadurun aráini luma gúnfuli; pero ájai ñein-ruguba lubái bébeda maúnibai bun. Sarágu jába eféridiragutiñu agúrabagu jaguýa lábu luwáma jaún lun cristiano banajamá. Kátey lébubai le? Machúlutiñu lídaun punto liguýa lun jíchuguni jani voluntad lun Bunguiu. Manúwadajantiñu cristiano jamá ugúñeto. Lídanguine lirícha laúseruniwa voluntad, gayáratí lanúgun ában sánsiguwau dayáruti, fulásu lidan wabágari. Láu jíchuguni jani voluntad lun Cristo, aúndaraguwatun luma ubáfu le liguíbuwagubai sun principado luma sun ubáfu. Jibijuba érei iñúguiñe lun jagudajanu úw.iraguwa; rúguwa rugádun liguýa júniwaguwa suwándan lun Bunguiu jibíjuba éderegubuduni lun jawíwandun ában ibágari iséri, le awíwanduni láu fe.

[41]

Capítulo 6 — AFÍYENI LUMA ÁNJARUNI

Káis agágudaina lani Espíritu Santo jani conciencia, ítara liña aríjaina jumáli lan lidanguiñe lidéngu figáu; furúfiyau lau, lubáfu, lidúrun luma yumúrau le líchugubai; aríja bumúti guiñe láu iyére-jabuni. Aríjajamúti luwágu fáreiguwaguda lánu figáu luwái Bunguiu, luwáguti lábuguiñe ñádun lan lubáfu wuribani, kaís lidámu. Gáfagun jíñá lun janúrajan, gawáiridun gufúnrandá jumáni mabáfu jumá, wíyeti jani motivo, ñalatu janígui Aríjajumuti buínguwa lilan jibágari láu ánguini luma figáu. Fújadun lun ferúdunawa jumá, jarúmagudawa, líburu jugúya. Kátey jiyárabai adúga lun jibíjin armonía luma Bunguiu iyáwanagu le lani?

Paz liguíya bemégueirubai: ferúdun, ñurúguwau luma lísinejabu cielu tidan iwáni. Láu íscalein sañáti lagáñcijani, aníchugu saíáti libíjini, tichúau, sañálumuti aságara; nunca gayáralan jagúraba-jan jibíjini láurugu le jubáfu. Pero Bunguiu ofrece lumti jun kaís ában idéwesei úwauga íscalein, uwauga ebégui”. Juniti líra, ín-charugu jumáli liguíya jújabu lun járuguduni Laríñajare Abure-me: “Itara yébe bifígaun kaís kátey funáti, lájaruduba kaís nieve ,guiráraguwa liguíya yébe kaís Carmesí, lájaruduba kaís lana!” “Níchuguba guiñe ában anígui íseri jun, rú áume ában Ajari iséri jagánaguwaun.” Gúfese jumáli lúbaguiya jifígaun furígudajumaun tidanguiñe janígui. Elédaguwadun jíchagun júnguwa lun Bunguiu. Jaíbati lúmaun ugúñeto, amúriyaja jumá luma lun larúmadaguduni jifígaun, rúlamuga ában anígui iséri jun. Afíye jumá ladúgubai lan lugúndun promasi lájali. Niján lección le larújudabajai Jesús lidan sun dan le láubai liguíbuwago múwa le: luagu lunt lan wafíyerun resíwi wamáni idéwesei le promas lubái Bunguiu ani níjein guiñeti wáma. Jesús aráidaguwaguda lumútiñu ja mátuwadintiñu dan ie ga wágu jamá fe luwágu ubáfu le lanibai; íderaguwa lánaja luwágu kátey le jayárat arija; láu libelc, rúti afíyenl luwáuguwa jáun lidan kátey le maríjin jamuti, arújudagu liguíya jáun ída lubalán jafíyerun luwágu lubáfu lun ferúduna lani figáu. Líjabai furánguti laríñaguni lidan lagáranijan lun fadáguwali: “Lun jasúbudiruni Liráju

Wuguri, luwágu gáma lan ubáfu liguíbuwagu múwa lun ferúduna lan figáu (larínagati lun fadáguwali): iSarába, barúbaun bigábana, baíba búbinaun! “ Itara lináguine Juan Le Evangelista, ladímurejani-wagu tuwágu milagru to lani Cristo, larínajare: “Tújabun mémegui tabúrujaunbai, lun jafíyerun Jesús lan Cristobai, le Liráju Bungui; lun lidan lan jafíyerun jibíja ibágari lidan líri.”

Lídanguiñe tabájudajan Biblia ída línalan laráidaguwagudunina Jesús mátuwaduntinu. gayárati wafúrenderun murúsun luwáigu-iñe ída lúbalan lídiriwa lúmaun Cristo lun ferúdun láni wafígaun. Aríja wamáiti úguneto, casole lanibai fadáguwali yágura Betesa. Fúguiyabu sánditi le sanáguwali lúniguwa; darándi wídu írumu láu mayúsu lumuti lugúdi ni lújabu. Láu sun itara lan, larínaga Jesús lun: “iSarába, inúraguwa baun bigábana, Aíbugaba!” Másaanrunti yébe larínagun fadáguwali: “Abúremei, ájana jamúga baraídaguwaguda furúmie, nidínna jamúga láu berérun”. Pero mítaranti; afíyeti lau lerérunt Cristo, afíyeti aráidaguwali lan, láfaguwati; busíñeti laíbungan, ani aíbuga liguýa guiné. Afíyeti luwágu lerérunt Cristo, ani Bungui rúlai ubáfu lun. Itara lina leréderun láu átuwadini.

Itara biñáguiñe ámuru gafígaunti. Sañáti beránseruni bifígaun to binádu burúmayaguwa, sañáti basánsirunu banígi lun badágun sandu bauwaguwa. Pero Bungui promasiti lun ladágunu sun to lídaun guiñe Cristo. Afíyetibú lidan promesa le. Gúfese bumúti bifígaun, rúguwa ámuru búniguwa lun Bungui. Busínetibú beséri-widuni. Kaís liségurun baduguni le, ítara lúba lagúnfuliruni Bungui lerérunt bun. Ajai afíyebubai luwágu promesa, ajai afíye bubai luwágu ferúdun nawádibuban, jarúmagudawa ámuru, líchugubai Bungui laúwenbudun; aráidaguwadibu kaís líchuguni Cristo ubáfu lun fadáguwali lun laíbugun dan Lafíyerun wuguri liguí- ya luwágu aráidaguwali lan. Itara líña ájabu afíyera. Magúrabajaba basándiragun bunguwa kaís aráidaguwali, arínagarugu ba: “Afíyetina; ítara líña, máma luwáiguiñe nasándiragun núniguwa, sino porque Bungui promis láli”.

Laríñajare Jesús: “Sun le bamúriaian lidan bafúriyeidun, afíyeba luwágu resíwi bálilan, ani bibíjubai”. Nírein ában condición lidan promesa le lun bamúriaian conforme ligúndan Bungui. Ligúndan Bungui lun larúmadaguduniwa lídanguiñc figáu, ladúguniwa lirájuñume, aránseguwa láwa lun wawíwandun ában ibágari le jabágari sandu. Gayárati lubáiti wamúriaianu bendiciones to luma Bungui.

guiu, afíyewaguiya luwágu recíwi wamánu ani rúwaguiya sere-meí lun luwágu werésibiruni. Warícha lun waúdin lun Jesús lun lachíbuniwa rárama waguíya liguíbu guiñe lúrudu buráudu safáguwau ni agárigu”. Itara ugúneto, úwali condenacion jaun ja lidan báña Cristo Jesús, maíbugun báña conforme úgurugu, sino conforme Ajari”.

Láu ti líbele, gaburemedun, porque agánñein jaúwarugutun láu ebégui. “Subúdilu jumái luwágu gánein warugu jumá, máma lau kátey gagájudati kaís plata luma gol, sino lau lisérunt líta Cristo, kaís ában mudun mawáguti mégueiti luwágu ni dáseiti. “Láurugu lafíyerun lidan Bunguiu, fugágudati Espíritu Santo ában anigui iséri lidaun jibagari. Jigáburi ugúneto kaís ában irájura anúmeijauti jagánaguwa lufámilian Bunguiu, ani liguíyati jísinetun lun kaís liráju.

Uguneto rúguwadun junguwa lun Jesús, maguíribuda jumátia jaríguwaun, mafáreiragun jugu yame luwái, pero ságú wéyu lun jarínagun: “Au lani Cristo; rúguwadina nunguwa lun”; amúria ja ju gúyame luma lun líchugunu Lani Espíritu jun, aráidaja láume láu lani gracia. Kaís láulan jichágun junguwa lun Bunguiu, afiye jugúya luwágu lébubai jadágun lirájuñume, ítara liña guiñe luniti lan jawíwandun lidan. Larinajare apóstol: “Kais jerésibiruni Cristo Jesús, ítara liña guiñe lunti lan jaíbugun lídan.”

Anárein ja guéñegueti jarítaguwa jamá añája .jamá áuchuwa; luwágu túniti lan arújudaguren jamáni lun Bunguiu luwágu liguíya ámunen guwá- ña jamá luba gayára lan jabájudun luma lani bendición. Pero bendicion le másarunti jamúriajani lumaguiñe Bunguiu, méme naru ugúneto. Túnti gáma guren jamáni lani gracia, Espíritu lani Cristo lun líderaguniña lidan jasándigu; ajái lau ámu luwúy-eri mabáfu bána lun jebédagun lubá wuríbani. Jesús, gúndanti lun waúdin lun kaís le áubai wadáriraguwa waúnguwa; láu wafígaun, mabáfu, yumúraru. Gayárati waúdin lábu sun meguéugu, tumáchun áu luma waríban; laríguine líra jaíguwa waguíya lau waságuriñe luma lugúdi. Lani gloria lira, lun laúburu niwa láu larúna lani amor, lagúraguni wagúmain ani chibálaun wawíye wawái.

Mílu jawágun mílu abúliyeidagutiñu lidan le: mafíñen tinu luwágu Jesús luwágu ferúduna laniña ábanaguwáina jawáriyu wagúwa. Manúgun jamuti Bunguiu luwágu lerúrun. Jarícha sun ja agúñfulirubarun condicion, lun jasúbudiruni jaúniguwa luwágu

máma lan junti promesa lani Bunguiu. Jánti sun afígaujatinu ja aságuri jána. Cristo aránsejali ában érrei luma gracia lun janúguni ángeles ja ídejabana tun sun iwáni afíyetu. Uwati mutu gafígaunti, ídaguwa yebe lanárimé luríban lun madári lan érrei, arúmani luma justicia lidan Jesús, le aúwebai jawágu gafígauntinu. Agúrabalu liña lun lasánsirunu daúguwau to wiyerubaun jájurujagudalaun figáu, lun jadáurunu jarútu lanina justicia; rútu ibágari jáun, magádeirunbana.

Búnguiu madágunti wáu kaís wadágún waguíya wuguriña waúni-waguwa. Lisámina, lanina gudémejabu, ísinei, luma liságuriyen láu jásugurun. Larínajare: “Dádalai (mútu) le wuríbabai lémeri, wugúri le amúdegubai, dáda laún tiñáwan larítagun, águyuya lámuga lun Jehová, le lunbai iyédeme lan luwáguti lun, ani lumáuguiñe wabún-guiyute porque wairiti lidan ferúdun”. “Gurúru nájali kaís lidágumeniga badúranguni lúrudu, kais ában dúrari bifígaun”.

‘Madáritina nugúndan láu laúwen le aúwebai, larínajare Je-hová le Abúremei: iGaráraguwa ba báriguwaun, wíwan bámuga!’ Aránseguwa ñaja liña Satanás lun líwarujani seguridad biníwati le líchugubai Bunguiu wáun. Busúwainti guine lanúgun wawái sun rugáli murúsun labíguijan esperan- za, sun lúbara iguemerí tuwái iwáni; pero míguiraguda bátiyei lun ladáguni le. Míchiga bátia barí-gai lun lubálinti tentador; lubáraguiñe ítara lan, arínagaba: “Jesús aúwebai lun nawíwandun. Jísinetina lun, mabúserunti nagúmuchagun. Níren ában núguchi cieluna mabáranaja guwáti lugúdemenijabu; láu sun charadinana lun lísiñejabu, láu sun chagágawarugu náni bendiciones le líchugubai nun, násaruba fiúndun áume lun Núguchi. Nariñaga melún: j“Núguchi, afígaujadina contra cielu biguíbu guiñe; mebégui nájali busíganu lun nagúwaruniwa kaís bisáni: barúbana kaís ában jádan guiñe bánigu sarawandu’M Lidan dimúrei gaúbati, le aríja wamúti ida uba lan lerésibiruniwa le yuríguwali: “Díse mémeguíli yébe liguíya laríjini lúguchi; liyábiuguwa lugúdemegun lun, laíbaguwa, lasálagadai láu larúna luwágu liguína, lachúrai.’

Mémegui, íja dimúrei gaúbati le lábu líne luma ligúdemenijabu, mámaguíli liyáwadi lugúdemenijabu, wáguchi le cielubai. Adí-murejati Abúremei liyúmuluguguine lani profeta: “Láu ísiñei magú-muchaditi bajísiñeda nun; liguíya lébubai nachwáraguni nugúdemenijabu bun”. Dan díse lan gafígaunti tuwái lúban lúguchi abúleguwai luméguen jagáira mútu, núnti lanígui Uguchili luwágu ani cada samínau julíliti lun laguíribudun lun Bunguiu, agáguduwaiti

[45]

tidan liwáni, máma ámu kátey tagúwajana tan lájari; támalihana, tayúmuraguña lun yuríguwali eménejai larúnagurun Lúguchi le jisiñejabubai lun.

Láu lilúma promesa tani Biblia jiuguíbuguiñe, ¿gayára mémeguili san jíchugun fulásu lun mafíyem? ¿Gayáratí san jafíyerun luwágu fúguiyabu gafígaunti lidan labúserun laguíribudun, dan busíñiejali laúderuni lifígaun lamájaruba lan Abúremei lun lachúlurun lábu liságuriñe lumáun lugúdi? Guidájumai samínau líbele juwáriyuwa! Uwati kátey furésetimati lagádeirunu jiwáni kaís ában ayúmanaji líbele luwágu Juguchi le cielubai. Ligüíya iyérejati figáu lun ,pero gafígaufati jísifieti lun, darílun líchagun lúnguwa lidan lani Cristo persona lúnrugu jasálbarun sun ja busúweintinu lun jibíjin bendición mébejati lidan arúwaijani láuti gloria. ¿Kátey jamúga funásan eréruni bímetimati o jéretimati gayárabai jamúga lanúwaduni lun ledé neiraguduni lan amor wawágun? Laríñajare: “¿Tabúliyaidaguba funásan wúri luwái tiráu átaguguili lun magúdeme lan tun, le tídan-guiñeti tágai? Másañarunti jabúliyeidagun, ájana áu mabúliyeidagun badína buwái!”

[46] Aríja jumá íñun, jugúyale mafíñen báña, adádagara jugúya; porque Jesús wiwanti lun labúyeijan jáu. Serémei jumán lun Bungui luwágu lidéweruni Liráju jísinetu lun, furíyeigui jugúyame lun de balde lídin laúwen wawágu. Ugáñue núnja Lájari aúgajawa. Chulúba táu sun banígui lun Jesús gabára lámuga bamúria jani báni bendición.

Lídan balíjanu láni promesa, jarítaguwa ba tugúyatán lumálili bái ísinein lábu liságuriñe láu jasúgurun. Anígui waíritu to lánina ísinein magú muchaditi, dagáti tuwágu tacháwajauna tan luwágun gafígaunti láu ában gudémejabu mamísurc jaúwati. “Gánein wádiwa láu líta lídanguine idámuni lun ferúdun nawálan wafígaun”. Itara lína gawágu lumuti lun láguyuguduni liyáwanagu laráijarítaguwa ba Bungui lan íderubalibú. Ligüíya, ni lun wuguri. Yaráfa jumá lun láu jagúfeserun labu jiságuriñe, layárafaduba jun láu gudémejabu lábu ferúdun.

Capitulo 7 — LUBAFU CRISTO SANSI GUWATI FURUMIERUGU WUGURI

“Ajai nírein lubái furúmierugu wuguri lídan Cristo, íserijali criatura: sugúja kátaun to binádu, áurale, sun kátaun iséri guwáru”.

Afuga uwábai gayárati líridunu lirícha dan, fulásu ó laíbaiani lében grínguri lanina adáguni le néinguine lubai lájucha agáwachaguni; pero máma luwáiguine líra maváburi sánsiguwau. Larínajarc Cristo lun Nicodemo: “Garábalí fúti lidanguiñe furúmierugu fulásu, agánbabai limúrigali, pero ibídveti bun jalíya guiñe lan liyábui ni jalíyaun lan lídin; ítara lína sun le anúmeijaubai lídanguine Espíritu”. Itara kaís garábalí maríjuwadi lan ani lídanti sun larúgaungan ledéneira sun lidéingu, ítara lína liyádiguiimari Lájari Bunguiu tídán lanígui guríguiñe.

Ubáfu le eséridaguwa gudúbai, úwati lágu gurigufie gayárati laríjini; anúmeijati ában ibágari iséri tidan iwáni; agúriya javáti ában mítu kaísigubairugu liyáwanagu Bunguiu. Lábuguiñe sun_maganbún lan liyádiguiimari Espíritu, marijín waliguíya, denéiti láriguirugu. Dan isériguwaguda láli Lájari Bunguiu anigui, kátei liguíya denéiti lidan ibágari. . Lábu úwa lan wayárati adúga lun wasánsirimu wánigui ni lun weráfamudun lun Bunguiu; laríguine maún lani wafíyerun wawáuguwa ni luwágu lubuídu wemene, wabágariba lun larújuduni ájai nirein lubái gracia lani Bunguiu eméraguwa wádan. Laríjuba ában sánsiguwau lidan wagáburigu, waúsan wadágun. Agáwachaguni liguiya laríjuba íáu sun larúgaungan; úwabai bulíyeiguwau luwágu lébuga binádu úsa lúmaun le iséri. Igáburi, ledéneirun máma luwágu lubuídu o luríban gurúguru le adáwagubai dan luwágun dan, sino luwágu laíbugun dimúrei lúma igáburi le waúserubai ságú larúgan lidan wawíwandun.

Ináruti Juwágu gayáralan gawáguwalán ában usa rícháguwati baúgudigiñe wábiti buráudu lubáfu lisérida guwágudun Cristo. Lísiñe uwáirigum lábu tuwáma jísiñejabu ámu wáun, gayárati lagúriyajan ában ibágari úwaraguwati. Inébeguni úniwaguwáu gayárati lagáidi janíwa lun wadádaruni lenéguefynati wuríbani.

[48]

Núren anígui gábuguiée gú wati tarítagun, labádina guvva lúmaguwa adúga tugúya guiéé fulései. ¿Ida lubáfuna san wasúbudira gun waúniwaguwa kátey lan aubau gawágubaliwa?

¿Kátaña san gámabarun wanígui? ¿Kátaña gámabalin wa^ámina? ¿Katana san uwágubai lajísine* da wáun iun wadímurejan? ¿Kásan úunto lubúidun ágai wayúmajan lábu wafágun? Ajai lánigu wabái Cristo. lúma ñaún wasámina; létima lídemedeme lubúidun wasámina, luwáguti. Sun le wámabai wa guiyai nagúbai guiné deréga wamáli súngubai lun Uwámati waún lun gawágu wamáni liyáwanagu, gáma wamái Lajari, adúgawamai labúserun ani gúndan gudnwamái lidan sun kátev.

Jaguiya ja iséri guwáña lídan Cristo Jesús denéi guda jamúti liín Espíritu: “isiñei, gúndau, nurúguwau, gurásu lidan lamíselu, mafúrunduni, aráini, afíveni. máfaguni, súruwau. “ Magúndarun jaña láu uwámaiabuni lébuga dán, dannugúti, sino láu fé luwáqu Liráju Bunguiu jaíbuga lúgudariguirugu, gayáwadi guwáti ligáburi jawágu, jarúma guwagúda juguýa jaúniguwa ítara káis le puro lubái. Unguneto káteybuga le jísinebai jáun guméseme, iyérejali jáun, iyéreja guinéti iáun lé rugálibuga jísinebai jáun lidan dan le sugújali bai. Le buga gamúiguesegubai, jéregu liguíva, ugunetó maníjali. mafúdunjali tidan lanígui. Le nája buga abósi jati láu luwénden máuniga liguíya, ugunetó maníjali gaunigui !áun laúsan. Lenája buga bacháruwa iaíbai ,súruwali; lé buga wíye tiyuma, íguirala. Iguirajamá lumágulcgun ligáburi ubáu. Ja cristiano bana maluwaján jamáli “wendei le baúgudiguineti” sino lun lewéde daguduniwa wuguri arámuda guwaí: tidan anigui, táu anáguni magúbechaditu lani ában ájari nurúguwati, gaúsanti.”

Uwati seña luwágu aságurijani le inárubai ájai medéneirun sansi guwáu lidan awiwánduni, ájai iáguyuguda lerérun dagágudalajali, quiribugudalai kátey le jamúgaguwaja líwarujan, gúfeselai lifí gaun, jísiñe Bungui lun lábu Jani prójimo, gayárajali seguru lani gafígaunti luwágu sugúja lan lidanguine aúweni iidaún ibágari,

Dan le wayábui kais mutu yuríguwana, gafígaun jaguýa lumáun Cristo. ibíja wamúti lani gracia le lanina ferúdun, jucháti amor tidan wanígui lubá. Sun anúguni juwáliguwati porque yugo le lani Cristo suáweti. Núbuiti deber lun mérengu lan wagúnculiruni; sacrificiu ában gúndau líchugubai. Le buga inábu le guenégue baiwaún

darúguwa lan lubúriga lau buga dan liguíra, uguñetó jarúgaungali láu lúbara wevu lani justicia.

Le lubuídun carácter le lanibai Bunguiu, larijúba jawágu ja aibúgubana lárigui. Láu ébubuga lu gúndan ladáguwaun lubálinti Bunguiu. Isinein lun Bunguiu eméidini láu lani gloria, liguiyabuga ubáfu gumádimabai lidan libágari Wáni Salvador. Isinéin irufunguwaguda lumuti ladúnama sun lam acciones. Isinéin lani Bunguiu. Sañáti láfugachun tidanguiñe anígui masánsiragun guíru. Madárirunti luwáiduguya tidan anigúi to ñéin lumuti larúwaija Cristo. “Waguíya jísinejabu Uwa, ladúga liguíya lan jísinejabubai wáun furumie”. Tidan anígui to isériguwaguda láru lani BunguiU gracia. amor lagúmeserajabai sun adáguni, jaláguwati líbiri maúsani, gumádi laun ubédi, águdajalai pasion, gurrúrugua lai ágani guwáu, uwara guwágudalai umádaguwau. Amor le dan le lanúrijaun tidan iwáni, bímeguda lumuti ibágari, buléguwada lumuti ibágari, buléguwaguda liguíya iyárani afínujagudati gueyéguwa láu.

Níren biama buliyéiguwau jaúnti lirajunu Bunguiu lun duwáru jamá luwáy; especialmente ja agúmeserutina afíyera luwágu lani gracia. Jaguíya timá lun báña ‘gaúnigui jamáni. Furúmieti —adimure-jauwali’ luwágu— luwáguti gaunigui wamánu wadágun guwa, afíyera luwágu kátey le gayárati ladúguni lun jeréderun buídu luma Bunguiu. Le afágubai lun ladúgun sandu láuguwa láurugu ladágunguwa lun lagúncularuni lúrudu, láfaguna luwágo kátey madúguwaditi. Sun le ladágubai wuguri baúgudin luwái Cristo, gagána guwati luma lí* siñe guwa lúnguwa luma figáu Lani ruguñéin Cristo gracia láu linárun afíyen le gayárabai la dígumiwa sándume.

Le láfurugu bulíyei guwáu le, dibánise méme guíli guiñé, luwáguti lafíyeruniwa luwágu Cristo guidaláni jawái wugurina jagúncularuni lilúrudun Bunguiu; kaís negue láurugunein lan afíyen wibíjai gracia lani Cristo, lérugali lunti wadáguni, madúgunti cháruwau lun wám redención.

Pero ya, ánjaradi máma lunti ában gúnfuli le lunti baúgudi guinerugubai lan, sino ában serviciu lani amor. Lilúrudun Bunguiu máma ámu kátev luwái lumálali lan lániguwa naturaleza; liguíya súgurugubai luwáirin lebúruna amor, néiguine liguíya guine lebúrunabai lagúmadijan cielu luma múwarugu. Ajái isériguwatu tubai wanígi lidan liyáwanagu Bunbuiu, ajái semúwalilubai lani Bunguiu amor tidan wanígi medéneirunbai funásan lilúrudun Bunguiu lídan

wabágari? Dánle fidiw.ili lóbuna amor tidan anígui, dánle isériguwali wuguri conforme liyáwanagu le agúriyajabalin, liguýya lagúncirun promesa lánina iséri darádu lidan: “Níchugubai nilúrudun tídaun janígui, burúnaunme lídan lágai jasámina” Burúwali liguýati lúrudu tidaun anígui, ¿Michubai funásan forma lun ibágari? Ubéini, eséri-widuni luma meyéjeni lan amor, liguýya linárun seña lani discipulo. Itara liguýya, tarínajare Abúrujani: “Niján amor le lani Bunguiu, lun waráidunu, wagúncirun lani mandamientos”. “Le arínagubai áu, subúdinumuti ani magunfulirún lumutu lani mandamientos, yéeti ani úwati inárungi lídan”. Lubáraguine fé lan áfaradubalin wuguri luwái ubéini, fé ani fé rugúnein lábuguwa adúgubaliwa lun gafáran wamá lídan gracia lani Cristo. ani gabáfu gudálawa lun ubéi wamá lun.

Máma gáñein rúgu wamáni salvación láu webéin; porque salvación lidéwejan Bunguiu mebéguiga, lerésibiruwa láu fé. Pero ubéi lidan guine lájucha fé. “Subúdi jumái, le buga edéneirubai lun laguídaruni figáu, lídan, úwati figáu. Sun le agánaubai lídan, mafígaunjanti; sun le afígaujabai maríjin láguili, masúbudirun lái”. Lídan ñéin le sun linárun sena. Ajai agánawabai lidan Cristo, ájai, agánawa lubái amor lani Cristo wádan, sun wayúma- jan, wasáminan, wadágun lúnti lídan bai lan úwa raguni lúma ligúndan Bunguiu kaís laríngu-niwa lídan larújudajan lilúrudun le sándubai. “iNiráju nu, míguira jumána ámu lun jeyéjan jun! le adágubai justicia, úwaraguwati ítara kaís le úwaraguwa lubái”. Subúdi wamúti justicia luwágu páta ran lani lúrudu sándu le lani Bunguiu kaís le áubai laríñaguwa lidan díis mandamiento ichugúti yágura luwágu Sinaí.

[51] Líra le jagúwaru bái láu dibájadi fé lidan Cris to, kaís le áubai laríñaguwa, fareiguwa lánina wu guriña luwái jani deber lun jagán-buni Bunguiu. máma fé, sino kátey le úunbai warínaga “éreguwa jaúnguwa”. “Láu gracia jasálbara lídanguine fé”. Pero “fé, ájai úwalubai wadáguimanu luma, jilá!i” Jesús, lubáraguine liyábui lidaun ubáu le, arínagati luwáuguwa: “Gúndantina oh Nubúnguiente, lídan nadáguni bugúndan; bilúrurun nírein tamídan tú-maguwa nanígui”. Lídanti níjan lan lúnya lawárirun cielun, aríngaya liguýya: “Au gúnciru numuti mandamiento lani Núguchi, rédei áu lidan lísiñe”. Tarínajare Abúrujani: “Lúwágu le guefén wamá luwágu subúdi wamáni, ájai gúnciru wabárun lani mandamiento... Le arínagubai luwágu wíwan lan lídan, liguýyanaru lúnti guíne laíbu-

gun ítara kaís buga le áubai laíbuga”. “Porque Cristo áfagati guíñe wawágu, íguira liguýya pálaran waún lun waíbugun lugudi áriguirugu”.

Condición le áubai laságaruwa ibágari magú muchaditi, kaís lubái ugunetó, ítara mémeguil kaís lubái buga lídan Paraíso lubáraguine jaíguwadun furúmie wagúburigu: luwáragun ubéini lun lilúrudun Bungui lúwaragun iríchau. Ajai jamúga íchu guwa ibágari magúmuchaditi láu ámu condicion le magúleguli luwái le lídan ñéin jamúga pelíguru sun lubuídume sun universo (ubáu). Ladáraruna jamúga béna lubá figáu lábu sun linájurigu; lanú guña jamúga igárigu luma yumúrau lun sun dan.

Másañaragunti yebébuga lun Adán lubáraguine iaíguwadun lun laraídajani lúwaragun ligáburi láurugu lubéin lun lilúrudun Bungui. Pero madúgun lumuti; lidéingu tibúga laiguwadun, awája ti uguñetó gawágutiwa ában igáburi le lánina fi gáu, ani sanáguwati wáun lun wadágun waúnguwa úwaraguwa. Láriguiñti gafígaun wamá, magúñfulirun waguýa, lun ubéi wamáni láu lísurun, ában lúrudu le cielugineti. Madáritiwa wáma guwanáru justicia le lúnbai lúbalan wagánfulirei lamúriyajan iilúrudun Bungui. Pero Cristo aránseli ában úma wabá lun wachúbara guléme. Ligüýya buga, wíwan ti liguibuwagu múwa labádinaguwa “tráyal” luma bándi tentación kaísina búri le adágueirubaliwa. Pero wíwantí baúgudin luwái figáu. Jiláti wawágu, ani ugunetó ofreceti lun laguídaruni wafígaun wawái; daúguwaguda láwame láu lani justicia. Ajaur íchaguwa júnguwa lun, laríñguine resiwi jumáí kaís iani Salvador, ídati yebébuga jafí-gaujadi lidan ji bágari, jabájuduba láu lan consideración jagánagu wa úwaraguwatinu. Le ligáburi Cristo lanúgubai lufúlasun le jani; jugýati lerésibirubadun Bungui kah gubáirugu ájaun mafígaujan jubái. Sugu láu íe. Cristo durúgai guwa lumutu anígui, agánawa liguýya tidan janígui láu fé. Jugúya lunbai jágudajani dúnguwau le luma Cristo láu fé luma merédejan jumáni jani voluntad luwái; adúgarugu jumáli liguýya le luwádiguiamariba jídan lun gánjaradi jumá ani adúga jugúyame conforme ligúndan. Itara gayárajalime jarínagun: “Ibagári buga liguíra le nawiwandubai ugunetó lidan úgurugu, nawiwánduñain láu fé lidan liráju Bungui le jísiñejabubai nun, rúguwa liguýya lúniguwa nuwágu”. Itara líña lerérun Jesús jaún lanigu discípulos: “Máma jugúya adímurejabai, sino Espíritu le lani Jugúchi, liguýya adímurejabai jídan”. Cristo jali liguýya nadáguimeí [52]

jídan, jedéneiragudubai ában ájari le, adúga jumáunme ában tuwú-yari wadáguimanu to: liyádiguimari justicia luma agánbadi.

Itara liñáti úwa lan níkatey wádan lun gayára lan gamúigase wamá láu, mebúruna ti wáun lun wájama jaúniwa. Aban rugúñein lubárari wáni esperanza lani Cristo justicia íchuguti lídaun wáni fulései, luma luwádiguimari lani Espíritu, nadáguimei lu liguýia wádan, wawágu.

Dan Wadímurejan luwágu fé, lunti súandan gabáraun wamáni ában katey ámuñeguwati. Niren ában luwúyari afiyeni dayáruti ámu lan luwái fé Liñájin Bunguiu, labúfu, linárun lerérun; sun kátaun to, Satanás jabu sun lánigu sañáti jasíguene- runi tau janígui. Adí-

[53] murejatu Biblia jawágu “demonios afíye jamá adádagara jaguýia”, pero líjabai mamá fé. Le néin lumuti máma rugu ában lau masurun ugúndani lun, le ñéin lumuti tíchuguwa anígui lun, aránseruwa lubúidun ayúmajani luwágun, néin ñéin fé; fé le nadágumeibai por amor jarúmaguda láun iwáni. Láu fé le isériguwati anígui conforme liyáwanagu Bunguiu. Aníguiti tomesérida gunguíru, máma lábunguiñe ñáun lilúrudun Bunguiu ani saná liguýia, uguñetó gúnda guwá táuguwa lídan sándu larújudajan, waguwáina tugúya luma salmista: “iOh, iná jísineti bilúrudun nun! súngubai wéyu liguýia narítaguwa gúlebai”, Justiciati le lanibai lúrudu gúnfuliti wádan waguíyale maíbugunbai kaís ligáburi úgurugu, sino kaís ligáburi Espíritu”.

Guibetiñu ja subúsijabu jáña lun amor ferúdunati lani Cristo, busínein jaguýia láu sun janárun lun lirájuñu jamá Bunguiu, pero subúdijamuti jagáburi luwágu múwaragun lan ani nírein mégueiti lidan jabágari gawágutiñu mafíyení ájai isériguwaru tubái janígui láu Espíritu Santo. Jaún ja ítaratinu, busúwein tina narínagun lun míguiraguwagudun jamá jaunguwa lun afúduni. Lúnití yaráfaguwa lan wájuduragun ayájuwa waguíya luma lugúdi Jesús lídanguineti wadúrun luma wayúridagun; pero máma lun waúdin wáriguwaun. Ibini ájai ásugura wágani wáu, máguruntiwa, míguirun wáguýia ni Bunguiu úwati desprecia lánina. No; Cristo níren láu laúnwere Bunguiu, labúyei jánnna wáu. Laríñaga (Juan) discípulo le jísiñegubai:

“Núja kátaunto abúruja náunjun lun mafígaujan jumá. Ajaiti nein afígaujato jídanguine, nírein wám abogado luma Wagúchi, Cristo le justobai”. Ani mabúliyáidaguwa jumá luwái lerérun Cristo: “Porque mémenaru Uguchili jísinetun lun”. Ligüýia busúweinti lun

laguíribudagudunun lúmaguwaun, busíñeti laríjini lani pureza luma lani santidad lun ledéneirun juwágu. Ajaun ráurugu íchaguwa lun, le agúmeseruti jídan guine adúga wadágkuimanu buíduti, laríchara guwágudubai darí lúmaun luwéyuri Jesucristo. Furíyeigui jumá, pero furíweigui jumá láu lára, láu afíyen. Dánme wefériderun wafíyen luwágu wabáfu, wafíyeruba lu- wágu lubáfu wáni Redentor, ayúmura wamáime látuwadinbai waguíbu. Gayárafudun jíñia lun Jesús, quedénei ragún júun luwágu níren lánbuga megueiti juwágu, porque jarúgaun gatímajalime jaríjuni jiyánwanguwa líidan liguemerí lénefan larícharagun lani naturaleza. Niján ában seña ináruti luwágu leyéjan Satanás; feridilá Jubáfu. Pero Espíritu Jani Bunguiu, níja agágudajabu. Sanáti néinlan amor julílti lun Jesús tidan anígui to uwaguirúbaun gufúranda taní tumánichigun. Iwáni to sansiguwáru láu gracia lani Cristo, tuya aríjai lani carácter láu honor, inébejabu, lúma agúdaruni. Pero dan maríjin wamáni wadánimare gúwa, liguýa sena mabúliyeidagunti luwágu maríjin wamálidan arúmani luma santidad magúmuchaditi lani Asalubarutiwa.

Le rúgu waríjini gafígaujadi wamá, gayárati ledérebu janíwa lúmaun Ligüíya le gayárabai ferudún lániwa; lídanti subúdi wamáli mabáfu wamá, wáfaguwa lun waíbugun lárigui Cristo, liguýaba arújuda guwa lúnguwa wáun lau ubáfu. Gueménejan lináliwa wemégueiragun lúmaun luma lerérun Bunguiu, gawáiridun línun waríjini lani carácter, gafújrangun tabírichagun liyáwa wawágu.

[54]

[55]

Capitulo 8 — LUWAGUTI IDA LUBA LAN WAWAIRIDUN LIDAN CRISTO

Tasansiragun anigui le ídanguiñebai wasalira lirájunume Bunguiu, adimurejatu Biblia luwágu kaís ában anumeijauni. Guiíeti gauba guwagudalumuti luma iájuchun ináduri lábunagun wuguri maínabuna. Láu libele jára iséri irájuhu anúmeijautiíu “jawainamuduía” luwágu jágubu wuguriúa lidan Cristo Jesús. O kais inauduri buiduti le mainabubai le lúunti lagágubudun ani rú liguíya fin. Laríñajare Isaías, “lagúwarúbanegue kaís luwewena richáguwau, lábunu Jehová lunguwa lun íchugún lani gloria lun”. Lanúgunbai pátaran luwáiguine ubáu natural, kais maína, ináduri, anúmei jaúni, ani tugúyei nabúri, línguru tidejan abuídura gúdai wafúrendeirúni inárungi le arámudagubai luburigarúgu iidan ibágari Espiritual.

Sun tichújau wuguriañ, sun subúdi le jawágubai lun jadágun, sañáti líchugun ibágari lun le lagúmuchun kátey núrauti lidan naturaleza. Láuru gu ñéin ibágari líchugun Bunguiu línguwa gayára lawíwandun ináduri jáma ibíñeni. Itara lína lauruguñéin lan libágari Bunguiu lanúmei jauwa ibágari espiritual tidan janígi wuguriría. Ajai mafugachú niwa wuguri “iséri ínuguiñe” sanáti gafáran lan lidan ibágari le liyábuibai Cristo íchiga.

[56] Le aibagubái luwágu ibágari, ítara lináguine aíbaguti luwágu awairiduni. Bunguiu liguiya aggála ra guwágudu balín nádu, guñin gudalái fulúri. Lubafu afáragada guwagudubalín nádu; “furúmie ubánau, laríguine láfauja, íéinguieh, lasálira awási dayáruti lábu líla.” Laríñajare profeta Oseas luwágu ísrael, “leguélewe jába kais lirio”. “Jawiwánda gúba kaís awási, eguéleweja jaguíyame kaís míbi”. Laríñagati Jesús wáun: “Gaúnigui jumáun lirio ídaliía lan lawaíridun!” Lawaina mudúnbai ináduri, wainamu liguíya fulúri, máma luwáiguine lagáunigui ragún lúniguwa, o labúserún, o lubáfu sinu lugúndun leresibiruní le laúnajabai Bunguiu lun líchugun ibágari lun. Iráju, laurugu so-so lubúsuwein o lubáfu, lun líchugun láun lúgubu lurúmawaguwa. Itara jíña; láurugu jigúndan luma jubáfu, sanáti jibíjini awáiriduní espiritual jurúmawaguwa. Ináduri, luma

iráju, jawainamudún bai, luwágu jeréisibiruni le eguéyeda gubái jáu, rú, liguíya ibágari jáun: garábali, wéyu, lábu aíguini. Kaís ligáburi lidéwejan naturaleza lun inaduri jáma ibínani, ítara lina Cristo jáun ja afíyerubana luwágu. Ligüíya jáun, “iguémeri magú-mucha guwáditi”, “defensa, wéyu”. Itara lúba kaís “serenu lun Israel”. “Laráriruba únabun kaís júya luwágún sagádi jurúwali”. Ligüíya dúna nibágaiti, luféin Bunguiu … le aráriru bái cieluguine, ru ligüíya ibágari lun ubáu”.

Lidan ideweséi maúbati lani Iráju, gueyé guwaláli Bunguiu sun ubáu lau ligárabaline gracia lo inárubai kaís garábali le abúrucha gubái gueyéguwa láu sun ubáu. Sun ja busú weínbana jawáraguni garábali guichigaditi ibágari le, jawíwanduba, waíri jaguýame chulú lumáun jágubu wuguriña jáma wurína lidan Cristo Jesús.

Kaís léñeguerun fulúri lubáraun wéyu, lun lideraguní límirin lúbara lirúfungun lun luwarada guwáguduni, ítara liña lúnti lan wagárara gun lubáraun luwéyuri justicia, lungayaralán ladúrangun liguémeri cielu wawágún lun lagáwachagun wáni carácter lanúguni liyáwanagu Cristo.

Jesús, ligüíya méme buga kátey le larújuda jabái dan le laríñagun bái: “jrédei jumá nídan, áume jídan! Kaís sanálan laguíndun uburébu lurúmawaguwa ájai meréde luwágu idibú, ítara jináguine ájaun meróde nídan… Porque fárei guwádun jugúya, úwati jiyáratí adúga” Itara jináguiñe; jugúya méguei jumúti idemué lani Cristo lun gayáralan jawíwandun ában ibágari sandu, kaís lepénirun uburébu luwágu lúgubu ídibu lun lawairidun ani guíin liguíj’ a. Baugudín luwái mabágaritun. Uwati ubáfu juwágu lun jasuguragún lúma tentación ó lun jawaíridun Jidan gracia o lidan santidad. Redei rugá-dun jugúya lídan, jeguéléwejaba. Ajai jerésibira jibágari lídanguine, masaurúnbadun meréde jugúyame míinga. Itara júba kaís wéwe to abunútu lá- ruwagu lémeri duna, sarágu jána gawáguti luwágu adáguwa gúren jabái lan kátey le jaúniguwa. rú jamáli jafíyen luwágu Cristo lun ferúdun láni jafígaun; afíajati ugunetó áfaguwa úwaraguwa lan jawíwandun jarúmawaguwa, jaguýya guwarúgu. Pero sun afaguní ítarati, masálibai. Laríñajare Jesús “Porque fáreílu jugúya nuwái, úwati jiyáratí adúga”. Wawaíridun lídan gracia, wáni gozo, wasúni, sun líra rédeiti luwágu waúndaragun lúma Cristo Láu rugunéin waundaragun luma wéyu luwágún wéyu, aúra luwágún aúra, derégudagu luma, lun gayáralan wawaíridun lídan gra-

cia. Liguíya, máma rúgu agúmese jatí wáni fé, sino liguíya guiné auwénbu dagudubalín. Cristo, liguíya gumésemehai, iiguíya agumáuni, liguíya súngubai sunwandán. Wámaba lerédera máma rúgu lídan lagúmeseraja lumaun lében, sino lídan cada paso luwágu mábu. David, arínagati: “Jehová níchugubai nubáraguine; porque néi rugáli liguíya láu nauwerén ,machúgue ragunbadina”.

Afuga jalagudajába: “¿Ida lubasán weréderun luma Cristo? Láu méme igáburi le áubai berésibirei guméseme. “Le lubáiti igáburi le áuti berésibirei Cristo Jesús le Abúremei, ítara la baíbugun lídan”. “Le mafígaun bai, lawíwanduba láu fé”. Rúguwadun júnguwa lun Bunguiu lun luméguenme sun, suinagubái; lun jeseriwidúni, lun jagánbuni ani resíwi jumái Cristo kaís jáni Salvador. Jugúya rúgu jurúmawaguwa sanájumutu jifígaun afánseja; sanájumutu janígui asánsira; pero kaís ruguwadún jumá junguwa lun Bunguiu afíyejadun luwágu rúgu, ladúgubai Cristo sun le júun. Láu fé jiyábui lun Cristo, láu fé lun jawaíridun lídan, ichá jaina, anájaina lídan ában. Lúnti jichuguni sungubai lun: janígui, wilíni jumá, jibágari, janí serviciu; rúguwa jumáa júnguwa lun, lun jagánbuni lubálinali ani jugúyati lun janúguni súngubai: Cristo, labuínchagun sun bendición. lun laganáun tidan janígui, lun liguíya balán jére, jarícharagun; ítara lúba iíderagunun lun gayára an jagán bubái lan suwándan.

[58] Rúguwa jumá lun Bunguiu sága bináfui; jauchabá liguíya furúmieti bidásin. Itaga lúba bafúriyei dun: “Barúbana ;oh Abúremei! kaís báni su- wandán. Sun le nasárse rubái dagá gudanumúti lú ma bugúdi. Ausera bána ugúñe lídan báni serviciu. Agánawa ba núma, bídan lámuga laúwenbuda sun nadágun”. Kátey le lánina ságu wéyu. Ságu binafui lúnti bedérega ragún búnguwa lun Bunguiu luwágu wéyu liguíya. Sun bafánse jan, lúnti banúguni lúmaun luoá banúguni lubáruwa guwáun o bíguiruni áuti leménerabu laúnigui runíbu. Itara lúba, wéyu luwágun wéyu lun bedére garúni bibágari lújabu rugún Bunguiu. Láu líbe le, gaún guwaínaru me lítaradun lenégue guwa bibágari lúma libágari Cristo.

Ibágari le lídanbai Cristo, libágari emérwa guní. Gayáratí úwá lan auweguní lidéingu meñélejani, emérwa guní. Gayáratí úwa lan auweguní lidéingu menélejani, lunti ñéin bái lan ában afíyení fnarárama guwáditi, gagáraba guwaditi. Máma jídan guwáñein jáni esperanza; lídan íiéin Cristo. Juwuíguin chawáguwati luwágun lére, lumáchun jáu, luwágun laníchigu, mégueugu jumán, luwágun

lubáfu. Maunlumtí lubáiti jaríjin juwauguwáun, ni lun jeméniguidun juwáuguwa, pero aríja jumá luwágún Cristo. Samína jumá luwágu láni amor, luwágu lirúfungun lúma lúwaragun láni carácter. Cristo lídan mebereseguni láuwaguwa lun laránse janína ámu Cristo lídan imúmani, Cristo iídan larúman lúma larichara gun, Cristo lídan láni amor le menéguebai: niján lúnbai gabáraun táni iwáni. La-jísiñeda, láyti jaúwa, leménigi rúwa luwágu láu lidáyarun. ítara lúba jagáwachagun lí daun liyáwanagu.

Laríñajare Jesús: “Rédei jumá nídan”. Dimúrei le fuíwati luwágun emeraguní, deréguda guwáu, afíyen. Láriguiñe, wáti wawágú: ”-Jagáugu núinaun... níchuguba emérwa guni júun!” Dimúrei le lerérubai salmista, liguíya méme samínau ledénei ragudubai: “Afíye ba luwágu Jehová manínu hugúya; ngurababái láu paeiencia”. Isaías, segúru lumúti láu libelé: “iídan mabaramarí lúma afíyen, ñéi bai béré”. Emeraguní le madárirúnti lídan madúgau: porque Salvador, lídan láni promesa lun emeraguní, dúnguwa gúda lumúti lúmaun lagúwajan lun barásegu: “Barújumai náni yugo juwáuguwa jadáriruba emeraguní”. Anígui to wairi timábai abálachun luwágún Cristo, tugúya timába benéfa láu sun tinárun lun tuwádigui mári lun.

Lídan líchuguni wuguri sun lisámina luwáuguwaun, garára guwáti luwái Cristo le lísesei érei lúma ibágari. Ligüíya lafágun-bai Satanás .uwandán lun lafárei ragúni wayúma .jan luwái Salvador, ani rédei léi tadúnragun lúma taúndarun iwá ni lúma Cristo. Lubuídume ubáu, lafaguníwa luwágu ibágari lábu léren guníga lábu lírun; jachára ámu o jichára guwa júniwaguwa; níjati muwara guní: tátu tibiri kátaunto o tátu súngubai, afaguwáti lun lasansi ragúni samínau. Máfaguwa jumátia eyéda guwáguda júniguwa lun láni “trick”. Sarágu jáña (mútu) chulúguwa tinu ani busiñein jaguíyn jawíwandun lun Bunguiu, íbini jaguíya, ani láu li yárafagun rárama guwaguda lumútinu lídan jemégueirun lúma megué iúgu jamá ani dan lafáreira guwágudunifia ítara luwái Cristo, agúrabati lagánei runí victoria. Maunlumúti wíchagun waúniwaguwa kaís “centro” lun wasámina ni wagúruijani afúduni ni idíjeri luwágu ajai wasalubaruba wabái lúmaun masalbarún badíwawama. Sunlébai garára guwagúda lumútu iwáni luwái lísese wáni fortaleza. Wába luwágu Bunguiu lun laúnigui runu biwani ani afíye ba luwágu. Adimureja ba lun Jesús, samína ba luwágún. Féridi guwagudabá bunguwa, pero lídan. Bugábai sun mafíyen; bugábai idíjeri Arínaga ba lúma apóstol [59]

Pablo; wíwantina; “Wíwantina; pero máma jadína áu, sino Cristo liguýa wiwanbai nídan: ani ibágari tibuga liguíra le nawíwandubai ugunetó lídan úgurugu, nawíwan duní láu fé lídan Liráju Bungui le jísine jabubai nun, ani rúguwa liguýa lúniguwa nuwágu”. Jemerá gu wa jumá lídan Bungui. Ligüýa gayárati laráiduni lédere garubái lun Ajáun ichaguwa júnguwa lújabu rugún, liguýa ba agáneira gúdei gúmbadi láu lubáfu le jísine jabubai wáun.

Dan lanúguni Cristo cuerpo le jáni guríguiñe luwáu guwáun, sárai guwati lúniguwa láu ában lazo lani amor, úwa lumúti ubáfu gayára lumúti látumu ragúni ájai gubái rúgu busúwein waguri náru liguýa. Satanás, liguiya arújudu bái iyéjeni wáun; sun aúra laguísun janádiwa lun wátumu ra guni lazo lébai: lun wafárei ragún luwái Cristo. Yáati leméguei ruwa agaradajaní, afaguní, afúriyei duni, lun uwalán kátey aguísun jatiwa lun wálugun ámu wayúbuduri porque sun aúra líburutiwa lun wadúguni le. Pero dará wamáun wágu luwágún Cristo porque iiguýa lagudaja bádiwa. Láu wafíñen luwágu Cristo Jesús, segúruti gádantiwa. Uwati gayárati labayura guníwa lujabu rugúguine. Aríyagu waguýa lun sun aúra, “sánsi guwátiwa lídaun naru gloria láni gloria ítara kaís laduga Espíritu lani Aburemei”.

[60] Jaguýa buga ja furúmie discipulo, itara linábuga jibíjini liyáwanagu Cristo; guenégue guwati jabágari lúma libágari. Dan jagánbuni lerérun Jesús, daríguwatínu jáuniguwa luwágu méguei jamá ni. Aluga jamái, dari jamái, aibuga jaguýa lárogui. Jaguýa buga, lúmananu múnada, láu dábula, aíbugatinu lúma lídaun fulásu díseti, nünduntinu lúma árabu. Lúma íánu káis discípulo lúma jamaístrún, ságu wéyu liyúmulu guguíne, lecciones lanina ináruni richá guwati. Aríja tinu luwágún kais saráwandu luwágún jayúbuduri o jabúreme lun jafúren deirúni jáni yutí. Wagurina jaguýa másanarunti guiné buga gawágu jamáni” ában luwúyari meguéi le wawágubai”. Liguiya mémé wuríbu le jánibai lúma figáu. Méguei jamúti buga gracia lun gayára lan jawéwandun ában ibágari richá guwati. Ibini Juan, discépulo le jísiñebai, le uwágu timábai ladiraruwa liyáwa Salvador, máma lumúti buga lubuidun carácter le, luwaa guwa.

Lafagún buga, mámarugu lun guebégui gudaláni lirícha, ani igá liguýa luwágu honores, sino que furése lína, iyédembe jabu liguýa lábuguine inújani. Pero kaís ledéneirun láni Cristo carácter

lun, ítara lináguinen laríjini nírein lan mégueiti luwágu, imúmada gubái lái subúdi liguíya. Erei lúma paciencia; ubáfu lúma inúlu, uwairiguni lúma mawáni le laríjubai ságú wéyu lídan libágari Lirjú Bungui, buinlumutu liwáni láu tuwáirin anígui luma amor. Weyu buga luwágún wéyu, tájali jáuña lánigui luwágún Cristo dári Ium labúliyei dagún lúniwaguwa láu amor un lumáistrun, ligéniute le deligáubai lábu igá lan, deréga guwáti lúniguwa lun ubáfu gasansi ragúwagudati le láni Espíritu Santo isóri guwagúda láun lanígui. Lubáfu láni Cristo amor, durugéi guwagúda lái luméne. Niján lébuna liségurun aúndara guní lúma Jesús. Dan laganáun Cristo tidan anigui, dayáruti lasánsi ragán sun wawáguti. Lájari Cristo lábu lísinejabu, ñulú gudatumútu anígui, gumádi laun iwáni, iñura lái samínau deseo lun Bungui lábu cielu.

[61]

Dan lawarirun Cristo lun ciélun, redéitu liyáwa lídan jayúma jára lánigu, iyáwau buga tugúya, láni lurúma wagúwa, buín lábu isinéin luma iguémeri. Jesús, Salvador le buga aíbugubai, ayánuja liguíya ani furiyeigui liguíya jama, adímurejati tídaun janígui, dimúrei le lererunina edére yumadúni lúma nurúgu wáu, barúwati jawái lídan íchagu lan ában rézun lánina nurúguwau lábu limúrigali lumálali jáun, liguíya jayábui ángeles kaís ában dúrari erésibirei: “Anája ya, júma mémebadina sun wéyu darí lúmaun lébeja ubáu”. lidan anajaguwa jamá achúlura jámun, liguiya jayábui ában bandi ángeles kaís durari eresibirei Lamúdcí rúnbai inun iáu forma jáni guriguine. Subudi jamút. nijali. lan liguíbu guine trono láni Salvador; ma^ánsi ragúnti layúmajan jawágún, ganíguwagu láguili jagárigu guríguine. Larújudu néin lisérunt líta guwa lun Bungui, larujudu ñéin lújabu láb” lugúdi burúwaguwaru, kaís larítawa guwágule luwágu ebégui le Lafáyei rubái jawágú lasálbarun. Subúdi jamúti lamúdeiruna lan cielun aránsera fiulásu ani laguíribuda yába ámunegu lun lanúgunina lumaguwa.

Dan le jadúnragun yabái láriguiñe lamúdeirun, anája yatibúga lábu igá jamá lun jáluguni jabúserun íúma Uguchili lídan líri Jesús. Láu idíjerei serivuti, jájudura gúwa afúriyeida, aguyuguwá gudéina jamái promesa: ‘Sun le jamúriya jabái lúmaun Uguchin lídan níri, líchugubai jun. Chulu lúmaun hora le úwaguili jamuriyajan lídan niri amúriyaja jumá ani erésibija jugúyame lun aayáru lan jugúndan’.

Gáun guwáina rúgu linún jíinchuni jájabu lánina fé luwágún inárungi le: “íCristo Jesús líguíya aúwebai; pero liguíya méme guiné le

[62] ásarubai jádanguine jílaña; ie níjabai lúma laúnwere Bunguiu. níra
guiñé abúyeija wawágú!” Lídanti luwé- yuri Pentecostés ñúbuiti
liyáwadi Consolador, le uwá gubai laríñaga Cristo: “Leréderuba
jñdan”. Arínaga ya liguíya jáun: mañáwan bai jun lun nídin; porque
ájana jamúga mídin mayábuibai Consoiador jumáun; pero ájana
ñúndun naunajabái jún”. Áni lúmaguine wéyu liguíya, lúnjali
buga lawñwandun láu Espíritu tidan janígi lirájunu. Aundara guní
le lánibai jáma, yaráfaguwa tímati sugú láu danbuga le níjaguwa
lúgubu jáma. Iguémeri, ísinnein lúma ubáfu lánina liyáwanagu
Cristo gayáwadi guwáti jawágu dari lun sorpraís jamá wugurina
dan jaríjinina; subúdi mémegui jamáña kaís mútu ja rédei jáña lúma
Jesús”.

Sun buga le ligáburibai Cristo jáun furúmietiñu lánigu discípulo,
busíñeti itara lan jáun lirájuñu ugúhe wéyu; porque lídan lagúmu-
jaun lafúriyeidun lábu liráurau jadámuridagun discípulos ja ‘Jaún-
darubana láuwaguwa, aríñagati: “Nayúmuragun, máma rúgu jawágu
(Discípulo) ja, sino jawágu sun ja lun báña mé jafíyerun nuwágu
lídanguiñe jerérun”.

[63] Jesús, furíyeiguiti wáu, amúriyaja liguíya lun waudaragun li-
dan ában lúma ítara kaís liguiya lun ában ñéin lan lúma Uguchili!
Ireme réibuga Buiduti adámuridaguni! Le Asálubajati arínaga áu-
gali luwáuguwa: “Le Iráju liguíya guwarúgu, úwati kátey liyáratí
aduga; “Uguchili le nidanbai, liguíya adjgubalin wadáguimanu”.
Ajaiti aganawa lubái Cristo tídan wanígi, luwádigui maríba wadan
“dandu lun busúwein kais lun ladáwa wagúniwa lídanguiñe lubuí-
dume”. Wawádiguimariba kaís le nadáguimeí lálibai; denéi guda
wamáime le naru ájari liguíya. Jísiñelu liguíya wáun, aganawa
waguíya lídan, ítara !úba “wawáinamu dun chulú lumáun lídan sun
kátey lídan le íchugunau le Cristo”.

Capítulo 9 — WADAGUiMANU LUMA IBAGARI

Bungui liguía lísesebai ibágari, iguémeri agundaruní lun ubáu. Kaís lúbara larúgaungan wé yú, kaís laíbagun duna le ésejabai lí-danguine lágai, raríti bendiciones lúmaguiíie jáun sun libínanigu. Ani lérugali néi lumúti libágari Bungui tídan ja nígui wugurina, lábulejaba jáun ámu láu isinéin lúma bendición.

Ligundan wáni Salvador, máma buga ámu kátey luwái jinúruwa gúniwa lúma jagánein rúniwa wugurina jaíguwana. Lúnti buga libíjniwa le, marítagunti luwágun libágari kaís kátey séruti; áfaga lumúti gurúa ani mabáraseguniti láu busíganu. Itara janáti ángeles suwándan barásegu luwágu jabuídume amu. Niján Jagúrasunbai. Lé uwágunbai tarítaguwa anígui to jángui báun kaís ában servicio únabuti, léteni rúniwa jáun ja lídantinu yumúrau, ani únabu jaguía láu sun lagárabadun jawái lídan jagúburigu ani lídan aráramuni, liguía jagúruguru bái ángeles mafígaun tíñu. Le Lájari lísinejabu lúma mabárasegún lan Cristo lauwagúwa. liguía ájari le ábuínchu balín cielu ani liguía guinén líbínena bái gloria. Nijánba ájari gawágu jamá jára aíbugubana lárigui Cristo wadáguimanu le lúnbai jadáguni.

Dan laráidajaun lísinejabu Cristo tídan anígui, kaís íjemeni bímeti, sanáti laramudún. Ubáfu ri: cháguwati le lánibai, jasándi rubái sun ja aúndara gubána lúma. Lájari Cristo tídan anigui, ligáburi kaís ában lísese duna lídan ában dabíyara; ábulejati lun lásurun adíliraguda, agáguda lána aránsena lun jagúmuchagun, lun játun lídan guiñe dúna lánina ibágari.

Isiñejabú le lúnbai Cristo, ledénei ragúdubai wadáguimanu kaís le ladágubai luwágu lubuídume lúma linúragun guríguine. Lalídiya badíwa luwágun ísinein, lúma gudéme jabú jawágun ibínani ja lújabu rugúbaña Wáguchi le Ciélubai. le buga libá- garibai Asalubaru tíwa barúwu le, máma buga ában ibágari lánina méren guní lábu bará segú láuwa guwárugu, sino que nadá guméiti láu ában afaguní marárama guwáditi, le inaruti; mabúchabuchati luwágu lun lasáluba runíña guríguine féridi guwáña. Túmaguine jában bágasu

chulú lídaun Calvario, seguílumuti lémerina iguiraguní úniguwau ani máfagun liguýa lun leguéyejan luwái lidére dásí, lérengu waíyasu, lugurewéin aúnígui runí luma wadágumianu. Arínagati: “Le Liráju Wuguri mayábuiti lun lesériwi dúniwa, sino lun leséri widún, ani lun líchu guní libágari kaís fáyei jawágu guíbetinu”. Itara linábuga lébu lawíwandun. Sun !e líbiri, ámujali buga lúnguwa; laránseraja ámu kátcy .Ladugú niwa Lugúndan Bunguiu, liguýa buga laíguin, látun ani auwénbudaguda lái luwádiguimari. Uwati buga interés láni luwáu wagún lidan luwádiguimari.

Itara jañáguinenti ja lúnbaña gafáran jamá lidan gracia láni Cristo, aránsetiñu lun jadágun furumierugu sacrificio jabárugu buga ja uwágubana laúwe, lun gafáran jamá lidan idéwesei lani cielu. Jadúgubai jayáratí lun jaranseruní ubáu jáuguwa lun jeréderun ñéin. Ija Ajari le, liguýa líin liségurun linárun tagáwachagun iwáni. Kañs lufúresen liyaburi mutu lúmaun Cristo, ítara líña lájuchun ában deseo wíwanti tidan lanígui lun lasúbudi ráguduni jaun ámu kátei lan lisérundai umádau le ladárirubai lidan Jesús; ináruni le asáluba rubai richá guwáguda liguýa, sanáti leréderun darúgu láu tidan anígui. Ajai daúguwabai láu laricharagún Cris-, to, ani buínguwa waguýa lau wagúndan láu presencia lani Espíritu, mabáfutiwa lun wámanichun. Jáucha wamáli liguýa, aríjawamai laráini Abúremei, néinbai kátey lúiniti wadímure jani, jaun ámu. Kaís Felípe dan ladúnragun lúma Salvador, wamísurejaba ámu lun jayábui lun. Waúchuba warújuduni lirúfungun Cristo jáun lábu lúgurugu kátey maríjuwa diti le lidanbai ubáu le lunbai liyábui. Waíribai áran seni anúguti fulasu lun wafálaruni úma le laíbugu bai Jesús, busúwein waguýame jáun ja eguéyeda gubái láu lun gayára lan jaríjini ‘Lumúdun Bunguiu le aguídaru balín lifígaun ubáu’.

[65]

Ani wáfagun lun wadágun buídu jáun ámu, lagarara gúba lun wánime bendicion. Niján buga lufánsen bai Bunguiu líchugun bai Bunguiu líchugun bai wafáran lun wadáguní lidan lasárserún agáneiruni. Liguýa rújali ubárau jáun wuguriña gafáran jamá lidan naturaleza le lanibai gabáfuti ani burúguwa guda jamái láni bendiciones jáun jadújenu. Niján honor le ínu timábai, ugúndani wáuirí timáti liyára Bunguiu íchiga jawágun wuguriña. Ja ítarabai jáuchun lidan wadáguimanu láni ísiñein, yaráfa timátinu lun Agúriyajatinu.

Gayáratí yébubuga Bunguiu lun ledére garuní mensaje láni Evangelio lábu sun wadáguimanu lánina larújuda jáun amor lun jadá guní

ángelos ja cielubaía. Másana runyebe buga laúserun ámu luwúyeri áuti ladáguwai luwádiguiimari. Pero lídanguíe lisinejabu magú-muchaditi, labúdu jawa lun wídejan lúma, lúma Cristo ani jáma ángeles, lun gaúchadi badíwa wamá lídan bendición, gúndau ani inúruwa gúni espiritual le adarirúbai lídan minis terio manguínti le. Aguísunja lumútiwa ayúmajani luwágún Cristo láu wayárafa dagún lúma lídan láni sufrimiento .Sun sacrificio ladágun lúniguwa lu wágu aráini jáun ámu, deré guda lumuti lájari aráini tídán anígui, murú timá lasúraruni luwágún Rt dentor lun ubáu, le buga rísibai, pero luwágu jani causa, rúguwa liguýa lúnguwa lídaun gudémei, lun lídanguifie lan lugúdeme, jachólura lídaun irísini". Ani lídan rugúnein ítara lan wagúnculiruni le buga lasáse rubái Bunguiu lídan lagúriya janiwa, gayára ibágari lun ábanbai lan bendición wáun sunguwa tuwágu.

Ajaun nadáguimein kaís labúserun Cristo lun jawádigui mári lánigu discípulos, jadárirubai júniguwa luwágu méguei jumá ában experiencia julili timáti lábu ában subúse jabú waíri timáti luwágún kátey ínu guineti; ítara lúba jaláma chun, mágurabu jugu yáme lun justicia. Jamúriya gúbai Bunguiu, deré gudáme jafinen; jiwáni, tátuba sarágu lídanguine lísese átuwa duní, o asaluba runí. (ában méme kátey le). Dan badún ragún lúma cóntarati lábu tráyali, áluga báun Biblia, áluga bai furíyeigui. jawáina mudúba lídan gracia lúma co-nocimiento láni Cristo, ani agúriyaja jugúyame ában experiencia le rísiti.

[66]

Le wadáguimanu le adugúbai jawágu ámu, baugudín luwái interés, rút.i lun carácter, ulílini, úwara guní, láu gagásuni lenégue lebuga ligáburibai Cristo, ani barú liguýa anúru raguní lábu buidumei lun le gawágu balín. inúra játi ayúmajani. Mabárati ináwan guní, mabárati ánguini. Ja ítara bána jaúseruni gracia jáni cristiano, jawáina mudúba ani jére jaguíyame lun jawádiguiimari lun Bunguiu. Jibíjuba lidíse aríjini jarúngaun gati kaís jaríjin kaís Espíritu; ában afíyen i úwara guwáti, ani gawáiri dáti ani ában ubáfu gáunti lídan furíyeigui. Espíritu le lánibai Bunguiu, le ánjigui rubálina lájarigu, chulúgudati aráini úmawa guwáu, le biníwati tun iwáni; kaís laúnabaja agúruruni ínuguineti. Ja ítarabána jedére garagún jáuniguwa lun jáfagun adáguwa buídu jáun ámu baugudin luwái interés, segúruti jadáguni jániguwa salvación.

Láu rúgunein igáburi le lun wawái ríduń lídan gracia: wadá guní baú gudin luwái intercs, wadáguimanu le líchugubai Cristo wájabu rugún: lun wedére garagún waúniguwa chulú lúmaun le áuti wayára, lun wídejan ani bendecir wamáña ja méguei balín idemuwén le gayárabai wíchuguni jáun. Lídanguine ladá wagún ejercicio lagúri-yara érei; adá guni lebúrunabai ibágari. Jaguýa ja áfagubana lun jawíwandun kaís cristiano, derégu dagurúgu jaguiya agúraba jai bendición le ñúbuibai lidanguine gracia, madúgaunga jaguýa, lun Cristo, jáfaguwa rugúña lun jawíwandun aíga, mawádigui maríga. Pero lágunuñ lira dandu lídan ibágari espiritual kaís lídan ibágari natural, lun aíguwa duni, aláucha guní o eféliruni. Wuguri le amája ruti lun laúseruni luméguegun (kaís larúna, lújabu, lugúdi, ani tugúyei naburi), madísebai ájai féridilan sun lubáfu lun layusuruni. Itara liñá guinénti cristiano le mausebalin ubáfu le líchugubai Bungui, lun, máma rédeirugubai lawáiridun lídan Cristo, sino que leféridi rubái íbini érei le buga ibíja jamáli. Lilíguilisin Cristo, tuguya agencia labúdu jabáun Bungui lun jasálbarun wugurina. Tidásin lun tabúrucha guwáduni Evangelio lun ábáu. Bulígacion ti le, jaíguwati jawágun sun cristiano. Cada ában. chulú lúmaun ñéin lumuti lébeda lisúbudin, lábu lidáni, lúnti lagúnfuli runí gúmisiñu le, lugúnduri lani lan Asálubarutiwa Lisiñejabu Cristo le arujudú wálibai wáun, adúga lumútiwa lun wadúwei runína ja ibídiye jabúguina lun. Bungui, rúti iguemerí wáun; máma wani wábuguwa, sino lun wadúnran guwáguduni jáun ámu.

[67] Ajai jamugalé subúdi jamúti lánigu Cristo já ni yuti, ugúifie wéyu, le ñéin lubái ában arújuda jai Evangelio jagáira machulá gúntinu, mílu nánu jamúga. Ani sun ja ásanarubai jedérega ragún jáuniguwa lun wadáguimanu le, lúnti jagudá janí láu le néiti jáma, jayumajan, láu jafúriyeidun. Lau líbe le ,dise timáti jamúga lárigui wadáguimanu jawágu iwáni lídan ubáu le cristiano.

Meméguei rúnwati waúdin lídaun ubáu machulá gúnti, ó íbini rúgu lun wíguiruni libúraurau fulásu le gueyé guwabai táo wában, ajai ñéin lubai lagúwara wáni yutí wawágu lun wawá diguimári lun Cristo. Gayáratí wadáguni le wábiñe guwa, tídan liguílisi, jagána guwa ja úma tiñu wayárafada gúwa, ani jáma ja úmawadáguwa negocio.

Le luwáirin ágai libágari Asalubarutiwa liguíbu wágu múwa le, sugúlumuti nadáguimeí Nazaret, tídan ában carpintería. Ja ángeles

gabúyei játifiu jaguýia eténiru báña lun Labúreme ibágari libúguri buga laíbugun agáuba jaína jáma maínabuna jáma nadáguimeí tíñu; ibídie lína, mabajudún liguýia. Ligüýia buga, ladágunein láni misión láu sun linárun mientras luwádiguimari lídan limímidin lificiyute, kais lídan lagáranijan jáun mátuwadin tinu, ó laíbugun liguíbuwagu ligánu barána Galilea. Itara wána. lídan yutí le imímidí timáti, ani lídan fulásu le únabu timáti lídan ibágari, gayáratí waíbugun ani nadáguimeí waguýia lúma Jesús.

Laríñajare apóstol: “Cada ában lúnti leréderun lúma Bunguiu lídan ubárau le ñeinjin lumúti lagúwa rúwa”. Wuguri le tabúreme bísnis, gayáratí laíbaguwá guduni lubárarse gun láu ában igaburi lun líchugun gloria lun lumáisturun láu lúwaragun. Ajai ináru lubái láni lan Cristo discípulo, líchugu báun láni religión lídaun sun kátey le ladágubai, chulúwaguda liguýame jáun wuguriña luwá- gu lájari Cristo. Le yébe nadáguimeí rúgubai láu camáni lújabu, gayáratí ában lan representante be néfati ani ináru liguiya lun Ligüíra le abárarse gudúbai lídan wadáguimanu humildeti láni ibágari tabádina guwa luwuburi Galiiea. Sun ja íridubalin líri Cristo, túniti jawádiguimari lun gayára lan jaríjini ámu lubuídun jagúruguru ani aguísunja lána jaríjin lun jichugun gloria lun jáni Creador y Redentor.

[68]

Guíbetiñu amájarutinu lun jíchuguni jabúdamu lídaun servicio láni Cristo luwáiguine buídutimá lan le jámabai ámu, guíbe timá liguýia. Aíbaguwati afíyeni le, luwágu járugunánu jamás furéndeí tíñu, gayára báiía lun jedérega ragún jáuniguwa lábu jayáratí lídaun servicio láni Bunguiu. Chulúti lídaun jafánsen guíbetiñu luwágu ábana guwáguda rugúnanu jamá úntiñu líchuguwa talento kaís jamúga funa láu fulései, báreinwa jaguýati ámu luwái jaúchun lídan dási le uwágubai líchuguwa premio. Pero mítaranti larína gúniwa lídan (dimúrei gáubati) parábola. Danlé lagúwarunbai tabúreme muna jaún lánigu saráwandu, lun cada ában rúlumti luwádiguimari. Láu ában carino láni ájari, gayáratí wagúnculi runi yutí le lagúmuchun humildeti “kaís lun Abúremei”.

Ajai nírein lubái láni Bunguiu amor tídan anígui, ledéneiruba lídan wabágari. Leguéyeda gubádiwa íjemeni suaveti le láni Cristo, ani le wadágun, linúra guba ámu, fulései jabu liguýame jaún. Magúrabaja díguya ba buíti dan ó betá aránseruni luwái le lubá bagúmeserun nadáguimeí lun Bunguiu. Máun lumuti laguíbedun basáminarun kátaba lan laritaguwa ó lerére ubáu juwágu. Jibá-

gari iuwágu wéyu, ajai ában lubái pátaran lídanguineti larúman ani linárun jafíyen ani jíbiri (mutu) afíyeña luwágu busúwen jumá jadágun buíti jáun, jáfagun másubai eféridira.

Jara lánigu Cristo discípulo humilde timátiñu, gudéme timá jaguiya, gayára jesériwidun kais ában bendición guíbeti lun lawárardagún ani julíli guguha jamá ában aráini especial, pero láu ubáfu le jawágubai lábu libídiyen jáun, gayárati játuragun bendición guíbeti lun lawárar dagún ani julíli gu- wa liguýa ani mefénwati luwágu lubúidun láguyun, daríme luwéyuri lagúmujaun premio. Jaguýa, ibídiyeti jáun, masándi jamái jadúguna lan ában káyey waíriti. Mafúdun tiñu láu sun lan jadágun salítí láu lubúidun. Ñudu rugútinu jabáruwa guwáun deréguda guwáina adáguwa láu janárun, obra le únbai labúrudaña Farádiyu, ani jabágari súwandan galabai lan. Mémenaru jawáni, gáun guwáina rugubai tawáina mudúni lídaun liyáwanagu Cristo; jaguýa idemuwén bána lun Bunguiu lí- dan luwádiguimari liguíbuwagu ibágari le, ani ítara lína añája jamá aránseja lubá obra le íñu ti mábai, lábu gozo mayáwaditi lánina ibágari le lúnbai liyábui.

[69]

[70]

Capitulo 10 — BUNGUIU ADIMUREJATI WAUN LIDAN LERERUN

Guíbeti uwuyeri áuti láfaguwa Bunguiu lun lasubudirá guwagudún lúnguwa wáun, ani aúndara guv águda láwa lumaguwaun. Merédera gúnti ladímurejan Naturaleza lídaun wásasa. Aníguito to darágu ubáun, mákwatu láu ísinein luma gloria le ledénei ragúdubai Bunguiu láu luwádiguimari lújabu. Arígai le lísinbai, gayárati lagánbun ani gufúnranda lái lumálali Bunguiu lídanguine kátey láni Naturaleza. Lilúma sawána, timíguinagun wéwe, ílewei, dúrari le ásugurabai; júya le ájuyubai, duna le ésejabai, gloria le láni cielu, adimurejati tun wanígui, amísureja táwa lun waúdin asúbudirei Liguíra le adúgubalin sun kátey. Wáni Salvador sárei lumuti lubuí-dun larújudajan láu kátey lánina Naturaleza. Wéwe, dunúru, fuluri, wúbu, pánu lúma lirufúngun cielu, ítara kaís kátaun to asuceredu báun ani kátaun to eguéyeda gubáun láu ibágari ságu wéyu, súngubai sáreiwatu luwágún dimúrei ináruti, lun yaráfa guwalán lanugún lección le lídaun memoria, íbini labádina guwa lubarásegún duwáru láu libágari wuguri lánina wadáguimanu.

Busúweinti Bunguiu lun jísine lan iugúruguru jáun lisánigu, ani gúndan jaguýa láu símpili an ledéra guwágudun irufún guni le áubai lewénde dagudáun wában liguíbu wa gu múwa le. Liguýa, jísinejabuti lun le gadúnamabai ,pero afárama timá lísine carácter buiti lun, lugúndun wátima láni ayúmajani sugú láu baugudiguíneti; busuweinti lun wagúriya janí larúma lúma sencillu lan gracia le luwágubai fulúri. Ajawa jamúga lísini, wadáguimanu le adúga lá-jalibai Bunguiu, larújuda jána jamúga ában lección wáun le lánina agámbadi luma confianza. Jáma guiñe warúguma ja míguirun báña ugudárigui lídan jaibágún siglo ‘ áriguiñe siglo juwári ñurúgu lidan mabu le arujudubai jaun, chulu lu maun (atomo) katey nurau timati, kataun to lanina Naturaleza ubeiti lun lugundan Creador. Bun-guiu gaunigui linein ani agudajalai katey le aguriyaja lajali. Liguiya le agudaja balin bandi ubau wainamuti, ligkuiyanaru gaunigui lumuti dunuru le aguwaru balin lumagulegun leremun uwauga anufudei

[71]

luwagu. Dan le jaudin wugurina lidaun jawadiguimari. o anaja jama afuriyeida; dan jemeragun o jasarun binafui ;danle ladinerun risiti ti-dan lani palacio, o dan ladamuri guwagudunina gudcmet.i lirajunu gueyeguwa lau lalauchagun liclabulan Uguchili cielu ariyajati lau lirun jawagun sungubai. Matulun wati aguirau maunigui galai. Uwati ejeruni medeneirunti lun.

Ajawa jamuga afiyera lau le, sun afuduni ma lati, lagumucha guna jamuga. Wabagari mitaranti jamuga labuinchun buliyei guwau kais uguneto; porque sun katey wairiti o nurauti lunti liguirun lujaburugu Bonguiu; liguiya mabuliyei dagunti lu ruma libe lamainirun, menegue chagudun lai lijuru. Itara lamuga gozar wama aban emeraguni tun iwani, le anbai terencha jama saragu.

Dan lachurun jau luwagun buidu lc yajabai mu warugu, jaritaguwa juma luwagu ubau le lunbai h yabui, lunbai ibldie lan lida-sein figau ni auweni; nein, madau ragun jalime naturaleza liguibulu iyiawadimaldicion. Jumfi lidan jisamina, liyawa ja gaira jara saluhana jarita guwame luwagu jarungauga timabai lan sugu lau ladi-raján besi jisami-na. Lidan lidewese Bonguiu, le amune gwaina rugubai lidan naturaleza, marijin tiwa luwaiduguya lyfiwadi jarmali timati lidanguine lani gloria. Buruwati: “Ni agu marijin laguili, ni arigai magan bun guili, mebelu liguiya nunca tidaun janigui gu-riguine, kataunto laranse jabaun Bonguiu jaba ja ra ja jisinejabu bana lun”.

[72] Jaguiya ja poeta jama naturalista guibeti lun-ti jarineguni luwagu naturaleza, pero ja cristiano janabana, jaguiya gozarbalin lubuidun agai lirufun gun muwa, lugundun agaguduwaná jama luwakii luwadiguimari lujabu Jaguchi ,ani gawagu jamai lisinejaou lidan fuluri, lidan jiduru, tidan we've. Uwati gayarati gufunranda lau sun lubuin katey lan lebéguibai wúbu, fúun ni dúna aíbaguwati ni barana ajai maríjin iuwágún kaís ában umálali láni lísiñejabu Bonguiu lun wuguri.

Bonguiu adimurejati wáun lídanguine Juwádiguimari lidúwarun wáu, ani lídanguine lubáfu Láni Espíritu tidan anígui. Lídan wawáguti, lídan ñéinrugú wamúti; lídan sánsi guwáu le anúgubai fulásu wáu ságu wéyu, gayaráti wadárirun lección buíduti ájaun ráurugu wad-áraguwa wanígui lun werésibi runí. Lidan labájuda janí Salmista ligúruguru luwádiguimari laúniguirun Bonguiu, laríñajare: “Múwa, búin líña lábu lubúidun laráini (Jehová) Abúremei”. “Járu-

gana janíchigutinu, gaúnigui jamáun kátaunto, gufúnranda jabái lirúfungun laráini Abúremei". 2

Bunguiu guiñé, adimurejati wáun lídan lerérun. Lídan, jarúgaunga tímati ledéneirun lani carácter, laúserun jáma wugurina ani luwáirin luwádiguimari agánein rúni (iwáni). Ñéin waguíbuguiñe tadáraguwa jaúragatena patriarcas jáma profetas jáma ámu wugurina dándan nugúbuga. Jaguíya wugurina jaguíya, "canútari jamúti guinébuga ában luwúyari uwámajabuni kaís waguíya." Aríja wamúti ídalina lan jagáidijan labádinaguwa manígui kaís le wánibai, ídalina lan jaíguwadun lábuguineun tentación kaís waguíya, pero líanguine jáfajan, sugú jaguíya láu gracia láni Bunguiu: ani ájaña gaúnigui wamá, ragú waguiyáme anígui lídan wáfagun luwágu justicia, luwágu richáguwau. Kaío walíjan luwágu lubúidun kátey le iguiragudú wabái lun lasúceredun jáun, iguémeri, amor, luma bendición le achúlu rubái jaun lun gozar jamáni lábu wadaguimanu le jadágubai láu gracia le ichugúbai jáun, ájari le gawuígase guwágudu balíha, fúguwati ában wátu wádan le lánina láyeirun richá guwáu tídan wanigui, lábu ában gúndau lun witaradun kaís jaguíya lídan carácter, ani lun wáibugun luma Bunguiu kaís jaguíya.

Laríñajare Jesús tuwágu Abúrujani to Binádu Testamento, — ani afárama timá linarun tuwáguti to Iseri: "Tugúya íchugubaun fé nuwágu", I le Redentor, Liguíra le uwágubai jíchigai jáni esperanza lun ibágai magumuchaditi. Itara líñia tadímurejan Biblia luwágo Cristo. Lumaguine furumieti ré- cad luwáguti creación le aríñagubai: "Uwauga Li guíya, úwati jamúga adugúti lídanguine le adugúbai", chulú lúmaun lagumujaun promesa: "Ana ja, niyábuina láu furései" walíjana luwágu lu wágu luwágu luwádiguimari, agánbaja wamái lu malali .Ajai busúwein jubái jasúbudiruni Salvador atúriyaja jumáun Biblia.

[73]

Buínguda jumáun janígui láu lerérun Bunguiu Liguíya duna níbagait le áfarubalin jumágurabu Liguíya féin wíwantu arárirubaun cieluguine. Arí ñagati Jesús: "Ajai maiguin jumá lúguguru Liráju Wuguri ani gurá jumái liíta, mabágari badún jídanguwa. "Ani lídan lafárajan, laríñajare: ' Di múrei le narínagubai jun, Espíritu liña, ibágari liguíya". Wágubu, lawíwandun lídanguine le waígubai iúma le wátubai; ani le aíbagubai lídan ibágari natural, aibaguwáti lídan espiritual: arítagun: íe waguriyajabai wádanguwa liguíya íchugubai for ma lúma érei lun wáni naturaleza lánina espíritu.

Kátey le luwágu tinabái agáñeijauni, kátey liguíya busíñetinu ángeles lun jatúriyajani; liguíya ba ciencia lúma jerému agáneirun tiñu lídan sigulu mébejati lani eternidad. Samínau le, mámarei guíya lúnti laríya jauniwa ani atúriyajawa lguíya ugu netó? gudéme jabú magúmuchaditi láni Jesús luma láni amor, lábu sacrificio le ládugubai lñdan wáni fulései, amúriyajati wáma lun wasáminarun láu seriyú waríguwaun. Lúnti wawíwandun luwágu ligá buri wáni Redentor seruti ani abúyeijati wáu. Lúnti w á s u r u n arítaguwa luwágu Ligüña lábu láni misión lun liyábui asálubarana lumútun lidanguine jafígaun. Lídan ítara lan warñya janú kátaun to cieluna, lejéreda timába wáni fé luma wani amor, ani wafúriyei dun, gabára timábai lúma Bunguiu lugúndun gáun jalíme gagánaguwa fé lúma amor. Janichigu lúba, deréguda liguíya. Ñéinbai confianza churúruti lídan Jesús, ani ában experiencia wiwánti ságú wéyu lídan lubáfu lun daráru lan lasálubaruniña sun ja ñudunbana láu lan fulései lúmaun Bunguiu.

Asáminareina wáña luwágu lúwaragun Salvador, gabúserun waguíya wagáwachagun sunsuína gubái lun weséridagun lidaun liyáwanagu arúmani Láni. Talámacha, tamágura budúba wálumate lun titáradun kaís Ligüira le úunbai wájudura gúwa. Gawáiridun líña wíchuguni warítagun luwágun Cristo, gawáiridun wadímurejan luwágu jáun ámu, ani seríwi waguíyame kaís láni representante lun ubáu.

[74] Tabúrujaun Biblia mámarugu jáun wuguriña janíchigutinu; jáun timá mutu ja camáni tiñu ubábai taránse rúwa. Tuwáinamun inárungi to méguei wabúun lun asálubaruni, tichugúniwa láu ában larúgaungan kaís gubáiruga ladúnran gun wéyu amídirugu úwabana ayúrida gutínun luwái mábu, ájaña gubáirugu aíbuga lídan ayúma-jani jáni jánguwa, íguira jamái ligúndan Bunguiu le arujudúbai jáun láu sun lcdéneirun. Mámalúnti wagúfurumadun layánujan mutu wáun luwágu tarujudajan Evangelio; lúnti walíjani lerérun Bunguiu wáuniguwa. Ajai wanuga jasámina ámu (mutu), wájala chagúbai wáni bríyu, ani sanáguwa waguíyame wáuniguwa. Lidídein ubáfu le lídanbai saminau, gayárati ladúnuragun laduga magáraba jáun lan luwágun kátey le guebéguibai busíganu, darílun leférideruni lubáfu lun lánunaguduni lulílin líla lerérun Bunguiu. Waíriguwati aníchigu ájai aúseruwa lun lasánajaun iríchau le adárirubai tídan Biblia, aúchuwa jaína abúrujani lúma aburujani, kátaun to espiirtual,

luma espiritual. Uwati ámu kátey betáti lun ledéraguduni anchigu kaís talíjaun Aburujani Richáguwatu. Uwatu ámu liburu gabáfutu lun tinúraguni samínau, ani memoria, kais tuwáinamun tirúfungun inárungi to tídanbaun Bíblia. Ajai jamúga alíjawati lerérun Bunguiu kaís le Júnbai yébe ítaralan, wuguriña, gawágutiñu jamúga ában ájari waíritu, ában richáguwau lídan jagáburigu, lúma ában deréguda guwáu lidan le rugáli le jasárserun, le jéren gubái larijín lidaun dan le ugunetó.

Mémegui, úwati gáñein waíriti ibíjito tidanguine lerérun Bunguiu ájai láu lubái furései ialíjauwa. Gaváratí lalíjanu mutu súngubai Lerérun Bunguiu, ani rédei liguýya, marijin galái lirúfungun, úwa liguýya gufúnranda láni inárungi julílti le arámuda guwabai tídan. Murúsun rugúyebe alíjauti darí lun ládinaguduni arítaguni líla láu sun luíú rangun, lúma lúwaragun luma aránsejani lun asálbaruni, guebégui timáti sugú láu lalíjau niwa saragu capítulo ájawa mafúnren deirún lección júti wauniguwa tídanguiñe. Aráida báun bám Bíblia búmawaguwa. Kais jadárirun lúgaru, ítara lan jalíjanu. Jaúcha jumá lun mabúliyei dun jumáni cada texto le alíja jumáli. Ibini dan aíbugaina jumá úmada, gayáratí jalíjan ában pasaje ani samína jugúya luwágu dari lun ledérera guwágudún lídan memoria.

Sañáti wibíjin aníchigu ájawa manúgun ában duwári le derégu-dati ani aturiyaja waguýa láu furíyeigui. Niren porción tídan Santa Escrituras waíriti lufúrangun líla, luwái úwalan gufúnrada walán ;pero nírein ámu, máma iguíbuwa gúnnein lun larijúba lan láu lumérengun. Lúiniti lamísurejaun dimúrei lúma dimúrei. Lúiniti lasánajaun, aríya jaúwaina liguýya láu samínau lúma furíyeigui. Alíjani liguýya le ítarabai, liguýya íchugubai premio adámuriti. Kaís ladárirun achíyajati gol, iadúnragun lúma mina arámuda guwáti lábuguine múwa, ítara lináguine le asánaja balínlerérun Bunguiu áluwajai tesoro arámuda guwáti le lídanbai; ladáriruba inárungi le waíri timáti lebégui, le arámuda guwáti luwái lágu le aríyajati-iáu mabáraseni. Dimúrei le lerérun ájari, lidan gaúnigui walán, tídan iwáni, ladúguba kaís dúna aibagu wáti, le abulejabái lídanguíñe lísese ibágari. Máun lumúti talíjaun Biblia úwauga furíyeigui. Lubáraguiñe wadárara guní tubána, lúnti wamúriyajan iguémeri lumaguine Espíritu Santo, ani lichugúba wáun. Dan le liyábuibai Natanaei iun Jesúz, arínagati Salvador: “Níte ában israelita le úwa lumúti iyéjeni lídan”! Larinaga Natanael lun: “Jalíyaguiñe basúbudi-

[75]

rana?” Laúnabai Jesús ani larínaga: “Lubáraguine lagúwarunibu Felipe dan tábuguiñe ban tagúcha úriri, aríja nádibu”.

Itara lubáguiñe laríjiniwa Jesús lídan fulásu arámuda guwáti lídan furíyeigui, ájai wáluga lun líchugun iguémeri wáun lun wasúbudi rúni kátey lan inaruníbai. Angeles lídan guiñétinu ubáu lánina iguérneri, jaguýyaba erédera jáma ja áluwaja hana láu tírun anígui, dirección líchugun Bunguiu.

[76] Espíritu Santo, inúraguwa linéin, ayumuralái Salvador. Lifíciyute lun presentar láni Cristo, larunian larícharagun, lábu luwáirin salvación le wibijubai lídanguine. Jesús, arínagati: “Liguíya lanuguba lídanguine le náni, ani arujudaláime jun”. Le lájari inárungi, liguíya lábuguwa lúgububai arujuda jatí inárungi ciéluguiñeti. iilda lubáguiya nusine lan raza gurígiñe lun Bunguiu, rúlubalin guiya liráju le liguíya rugúti lun buga laúwen luwagu (raza gurigiñe), aunajalai láni Espíritu lun liguíya lan maestro ani guía (right along) ráit alán un wuguri!

[77]

Capítulo 11 — IDA LUBA ADIMUREJANI LUMA BUNGUIU

Bunguiu adimurejati lidanguïñe naturaleza, lidanguine edéneiruti, lídanguine láuniguirun ani lídanguine lubáfu lani Espíritu. Pero líjaguwa rúgu, lauguwate; mégueitiwa wadárarunu wanígui lun, wibíjin ibágari, ubáfu espiritual, lúntiwa gáma wamá comunicación lúma Waguchi le ciélibai. Gayárati ladurejan wasámina luwágun; gayárati wasáminarun tuwágun ladágun, lugúdeme nijábu tuma lani bendición; pero le, lídan lacháwara gun dimúrei, mámaguili wasámpili dagúna lúma. Lun wasámpili dagún lúma Bunguiu, lúnti gáma wamá lunti warínaguni lun luwágu wabágari le gadán rugúbadiwa.

Furiyeigui liguýya tadárarunbai anígui lun Bunkaís lun ában umádaw. Mámatia luwágu mégueiwa lan lun lasubudiruni kátawa wamá, pero lúnrugu gabáfuguda lániwa lun werésibiruni. Furiyeigui, marárira gudún lumuti Bunguiu wawágun, pero iñúra lumutiwa luwáuguwaun.

Dánbuga nija lan Jesús liguibuwago múwa le, arujudajati furiyeigui jaun lánigu discípulos. Arujudajati jáun ída lúba lan jachúluru run lúmaun Bunguiu ságu wéyu luwágu jemégueirun, ani lun janúguni sun jawáguti lun. Ani seguridad le líchugubai jáun luwágu laganbubái lan jayúmuragun, wáun guiné líchuguwa.

Mémenaru Jesús, danbuga laganáun jádan wuguriña, yaráfa guwáti lafúriveidun. Wáni Salvador rúguwati lúnguwa kaís ában wáma lídan wáni necesidad, lábu gulégule wamá; rúguwati lúnguwa kaís garíjati, amúriyajati iséri érei lúmaguine Lúguchi lun gayára lan lídin lubáru waguwáun láu derégubu lubáraun láni deber lúma láni tráyal. Ligüyawánibai sampuli lídan sun kátey. Ligüya íbuganaunbai lídan gulégule wamá, “tentarwati lídan sun kátey kaís gubáirugu waguíya”, pero le mawágu ubái dáseiti, anúrajati luwái wuríbani; áfa- ga lumúti achúguejani lúma tamúdira guniwa iwáni lidan ában ubáu gádanti figáu. Kaís guriguiñe, barú lumúti furiyeigui kaís ában necesidad luma ában iríchau. Darítí buga lugúrasun ani

lugúndan lidan níja lan aúndaragu luma Lúguchi. Ani Salvador jáun wugrina, le Liraju Bunguiu, sandíjali liguýa leméguei runíwa furiyeigui, waguýa gulégule tiwa, gaúwe tiwa, dásei láwa figáu, gúbu guýa wasándirei leméguei runiwa furiyegui láu agundaruní sun aúra! Wáguchi le cielubai deréyuma líña wabáraun lun léseraguni lubúin láni bendiciones wawágun. Níren iríchau wawágu lun wátun guíbeti lídanguine lísese ísinein mébejati. Maún lumuti yebe laúguwa lan wafúriyeidun! Bunguiu aránseti láu furései lun lagábuni lafuriyeidun le lagúmuchun liráju imúmati, ani láu sun líra deréna tiwa lun wasúbudi ráguduni wemégueirun liguíbuguiñe Bunguiu. ¿Káteysan gayárabai jasáminarun ángeles ja ciélubaña jawágun guríguiñe gudémetiñu ani mére jaguýa, gaíguwa dadi jaguýa lídaun tentación, danlé níja lan Bunguiu buín lábu amor mébejati lábu jagúdeme lun ani aránse guwánaja liguýa lun líchugun jáun le sugúti láu jayáratí amúriyaja o le uwágunti jarítaguwa ani sin embargo, kaís linúrau jafuriyeidun, itara lína linúrau jáni fé? Ajaña ángeles gúndantiñu lun jájuduragun liguíbuguine Bunguiu; gundantinu lun yaráfa jamá lun. Jaundaragun lúma Bunguiu, liguýa timá luwáirin ágaibai jagúndan; pero láu sun le, jarájuñu wuguriha, láu sun luwáirin jernégueiruni idémuwen le Bunguiu rugúñein gayára líchuguni, guenégueti satisfái jamá lun aíbugañajadugu jamá úwauga liguémeri Espíritu lun gádan lániña lani presencia.

[79] Le lubúriga jáu ja wuríbabaña, darúguвати jáu ja jíñari báña lun jafúriyeidun. Tentación arámuda guwáti le láni aganí, aguísunja lumútinu lun figáu; sun le, laduga mayúsú jamáni iríchau le líchugubai Bunguiu jáun le lánina furiyeigui. ¿Kásan uwáiguine jinñari jabái lirájunu Bunguiu, wuguriña jáma wuriña lun jafúriyeidun, ani furiyeigui liguýa gueléin lújabu rugúbai fé lun ladárarunu almacen lánina cielu, le ñéin lubái laráida jáuwa irísini mébeja ti láni sunti Gabáfu? Uwauga furiyeigui marárama guwáditi lúma agárada janí láu benéfau, aíbaguwa tiwa lídaun peligro luwái wénefadagun ani garáraguwa waguýa luwái mábu le surúti. Wágani suwandán láfagun lun ladaruraguní lebénari misericordia, lun mibíjin wamá' láu wayúmuragun, lúma wáni fé ,gracia lúma ubáfu lun wáragudaguñ wáuniguwa luwái tentación.

Níren condición le áuti gayára lan wagúrabun lagánbu niwa Bunguiu, ani aúnabaiai wafuriyeidun. Aban lídanguíífe furumieti, wemégueiruni idemuwé lani. Ligüýa adúgali ában promesa

wáun: 'Náturuba duna luwágún le mágura buti, ani fludu luwágún múwa mábaiti". Jára lamátinu ani mágurabu jaguíya lun justicia, ja álugabana luwá-’ gu Bunguiu, gayáratí jeségururuni luwágú jaquímuleduba jamá. Anígui lunti júnren túbatan lubá lubáfu Espíritu; láu rugu ámu luwuyari, sanáti teresibiruní láni Bunguiu bendición.

Wáni necesidad, niren ában siguénei lídangu wa ani abúyeijati buidu lídan wáni fuiései. pero lúnti wáluguni Abúremei lun ladáguni kátey le wáun. Larínajare: "Amúriyaja ba, lichugúba bun". Ani "le uwabái feruduna láni ni liráuguwa, sino que deréga lumúti wawágú súngubai waguiya, ¿lda lúba míchulan wáun úwaraguwa Luina, sun kátey lídangu-ne puru iáni gracia?"

Ajawa araídaja figáu tídan wanígui, ajawa ámuruda wárugudun luwágú ában figáu subúsewati, Abúremei magánbun lubádiwa; pero tafúriyeidun ában íwáni aságurijaru jírugu tugúya resiwiwati. Dan le úwaraguwali sun maríchau le subúseti, li guýaba gayára lan wagúrabun láunabuni Bunguiu lérugali wamúriyajan. Lerugu wébegui warúmawaguwa, mebélá gudúnlumtiwa lídaun gracia le láni Bunguiu; le lebégui Jesús liguíya asáluba rubádi wa ani líta liguíya arúmada gudúbaliwa; pero níren ában wadáguimanu lunti wadúguni lun wagúncorubai dásí le lúnbai láuba lan wánjara.

Furíyeigui, lun jára lan, afíyení lubúnabai "Porque le núbuiti lun Bunguiu, lunti lafíyerun níren lan ani luwágú gafáyeijadi lan jáun ja benéfabana lun jáluwajani". Jesús, arínagati jáun lá ríyeigui, afíye jumá luwágú resíwi jumáli lan, jini discípulos: "Sun rugáli le jamúriyajan lídan fu- bíjubai". ¿Afíyetiwa ráiguiya láu sun le lererubai wáun? Iséguruni waíriti ani mébejati, ani ináruti le adugubalin prómas. Danlé merésibirun wamáni kátey le wálugubai lídan dan, waguiya lun afiyeméme wamá luwágú agánba lániwa Abúremei ani laúnabubai furíyeigui. Le liyárafan waríjin lúmaun méren lan wabúliyei dágún, níren wamúriyajan kátey le mámabai ában bendición wáun, ani Wáguchi le cielubai, lídan láni amor, láu líchugun kátey le lúnti laráiduniwa, láu líra laúnabai waffúriyeidun; ajai jamúga durati wáu lídan aníchigu cieluguineti, liguíya jamúga kátey liguíya gayára lan waríjini súngubai kaís le lubái. Dan guenégue ían wáun maúnabun lan wafúriyeidun, lúnti weménigu-idun luwágú promesa; porque lidáni laúnabun segúruti lachúlu rubalán ani resíwi wamáime bendición le weméguei rubái. Agárada-jani luwágú laúna búba lan furíyeigui ítara kaís le bamúriyajaní láu

[80]

méme ában manera liguíya ó liguíya méme ában kátey liguíya. Niján le uwágubai larinagúwa erenguwa búnguwa. Bunguiu, wáíriyate lichúlau lua labúli yeidágun, ani waíriyati laráini lun jíñari lan láu ában buiti jáun ja aibugu bána úwaraguwa. Madíjeri jumáti lun jadúweiruni, íbini ájabu maríjin launabasc bafúriyidun iídan dan. Ráramaba luwágu liségurun láni promesa: “Amúriyaja jumá, ani líchuguba jun”.

Ajawa consulta lúma mafíyeradi wamá lábu wa* díjori ó wafágun lun waránse runí sun kátey maríjinga wamái láu sun larúgaungan, lubáraguiñe gáni wamá fé, waíriguwa rúgubai ani julíli guwamé afúduni le gádantiwa. Ajawa ñúbui lun Bunguiu lábu lisúbusen wáun luwágu maúniri warná ani mégueiguwa waguíya kaís le wabái; ajawa ñúbui láu wagúdemegun lúma wafíyen asubudirá gudai wemégueirun lun Líguita le mébejabai lisúbusen jábu, le aríjiti sun kátey le agúmadi rubálin sun kátey láu láni voluntad lúma lerérunt, liguíya gayárati ani gundanti lun líchugun larígai lun wagúwarajan ani durúnguwa gúda liguíya iguémeri tídan wanígui. Láu furíyeigui le inárubai gániwa comunicación lúma ágai mébejati láni saminau. Afuga meféntiwa luwágu ora danle lélemuchun wáni Redentor lábu liguíbu láu compasión wawá gun láu láni amor; pero ítara méme guíli. Mé masándi wamáni lagúrurun, pero lújabu níja wawágu lídan amor luma gudéme jabú.

[81] Dan le wamúriya gúni Bunguiu luwágu lugúdeme nijábu lúma láni fulései, lúnti gawágu wamáni lájari ísinein lúma ferúdun tídan wanígui. ¿Ilda lubásan wafuriyeidun?: “Ferúduna bána adúweirutiwa, kaís ferúduna wamánina jára adúweirutiwa”. ani awájati lábu ában espíritu le úwati íferúduna lan? Ajawa deréyuma wabái lun lagán búniwa wa fúriyeidun, lúnti guiné ferúdun wamánina ámu láu méme manera liguíya kaís le áubai wabúsera lun ferúduna wamá.

A guyuwajani luwágu furiyeigui, liguíya dásibai lun erésibi janí.

Ajawa busíñe wabái wawáina mudún lídan fé, lúnti wafuriyeidun yaráfa guwa, suwándan. Lúnti wafúriyeidun lídan, lun “wasíguirun lídan furíyeigui ani agáradaja waguíya lídan ani íchagu waguíya serémei”. Pedro le apóstol, rúti dimúrei jáun jára afíyerutiñu lun súruwa jamá ani agárada jagu jaguíya lídan furíyeigui”. Orden líchugun Pablo: “Lidan sun kátey, láuba furíyeigui lúma ayúmurgauni ani eténki radí lun lasubudirá guduniwa lun Bunguiu kátey lan wamúriya jabái”. Pero “jugúvati nidújenu nugú,” lína Judás lidan

lafúriyeidun lídan Espíritu Santo, aráidaguwa jumá júniguwa lidan láni Bunguiu amor”. Maráramagun lan furíyeigui, liguíya dúnguwau májalacha guwaditi táni uwáni lúma Bunguiu, lun lábulejan ibágari lidanguine Bunguiu lidaun wabágari; ani lidanguine wabágari labuleja arúmani lúma richáguwau lun Bunguiu.

Lúnti benéfa wamá lun furíyeigui; míguiraguda wamá ní kátey lun leréderaguwáguduniwa luwái. Aduga jumái sun jiyárati lun meréderagun lan jadúnragun lúma Jesús tuma jiwáni. Aluga jumái sun lúgaru jiyárati adárira lun jáluguni fulásu náin lumuti furiyeigui. Ja áfagubaña láu janárun lun lúmabaña jamá Bunguiu, jachúluruva lidaun culto lánina oración, jagúncularibai jani deber láu janárun, ani núme janígui lun jaiúbajani gáñeijn le jayárabai azágara. Meferidirúbaña dan lun jícha- gun jauniguwa le néinlubai gayára [82] jamá jeresibirun lúbara iguémeri ciéluguineti.

Lúnti guiñé wafúriyeidun jábu sun wafámiliyan; pero láuguiñe sun le, lúnti mabúliyeidagun wamán luwái furíyeigui wadán guwáruguti porque liguíya tibágaribai iwáni. Sanáti teguéléwejan iwáni danle labúliyei daguniwa luwái furíyeigui. Furíyeigui le jadán guwárugutinu guíbetinu ó jadánrugu famiila, laúguwati. Lídan ábuguwau, dai’ águwa jumáu jiwáni lun lágu Bunguiu. Furíyeigui le wadán guwáruguti, lunti rugunéin gagámbaditi furíyeigui. Bunguiu. Uwati arígai curiosoti lunti lerésiburuni lijúru furíyeigui líbe líra. Lídan furiyeigui wáunguwati líburutu iwáni luwái jaúsan ja gueycguwa bánabau, liburu luwái afúduni. Jamaruwaína, pero láu sun inébejabuni lamúdeira furiyeigui lun Bunguiu. Bíme lína ani derégudagu ligúiyame ubáfu le núuibai lúmaguine Líguita Le aríjubalin le arámudaguwati, le garígaibai júnren umúti lun lagámbuni furiyeigui le áfuriduti lídaguiñe tulílin iwáni. Láurugu ában afíyeni deréguda guwáti ani sencillu liguíya, agudágúwatu iwáni túnguwa lídan ában lúma Bunguiu, ani áundara t.ugúya lúbara iguémeri ciéluguineti tércme ani agudagúwatugúya túnguwa lídan tawúribujan contra luwágu Satanás. Bunguiu liguíya bádiri le lágaibai wére.

Furiyeigui jumá lídan jísáunburun ani lidan jáfuridun lídaun juwádigui mari ságu wéyu, inúragu wanája jumáun janígui lun Bungi. Láubuga líbe le laíbuga Enoc lúma Bunguiu. Furiyeigui maníguwa rugúti, chulúti kaís incienso lúmaun trono láni gracia. Satanás mayáratí lun lásugurun jáu jára tabúrina anígui jemeraguwatu luwágu Bunguiu. Uwati dan ni fulásu madúnamati lun lafúriyei

dúniwa lun Bungui. Uwati kátey lunti leréderuniwa luwái winúrunu wanígui lábu wafúriyeidun. Umadarugú yébu jadán mútu guíbetañu labádina guwa wáni compromiso lídan negocio, gayáratí waúnajani wayúmajan lun Bungui ani amúriyaja waguíya dirección lúmaguine kaís Nehemías lidan láluguni lemégueirun liguíbu guiñe urúwai Artajerjes. Le rugáli ñein wamúti, gayáratí waúndaragun lúma. Lunti suwandán junren lan tebénari wa- nígui ani aúnañagu wamaun wáni invitación lun Jesús lun liyábui ani agánawa liguíya tídan wawáni kaís ában idéwenei ciéluguineti.

[83] Aunque gueyéguwa lan corrupción wáu lábu ladáseirun, maún lumúti wagún ruchuni luribán libínena; lubáraguine ítara lan, porque labádina gúwa corrupción liguíya gayarati láfurun garábali jarúmati wawágun cieluguine. Gayarati wadárura guní sun bena luwái samínau wíyeti, ani luwái sun arítaguni furufiyáuti, láurugu winúra gunu wawáni lumaun Bungui láu furíyeigui. Jarugáña júnren úmútinu anígui lun jerésibiruni idemuwén lu maguine Bungui lábu láni bendición, jaíbuguba lídan ában ayúmajani richáguwa timáti sugu láu le liguíbu wagubái ubáu, ani suwandánme madíse jamá luwái cielo.

Méguei guídiwa gáma wamá idea jarúgaun gatimati luwágu Jesús, ani ában agán buni dayáruti luwágu inárungi le magúmucha guwádibai. Lirúfungun richáguwau, lunti labúincha gudúnu janígui lirájunu Bungui; lunti lanugúniwa le lubáruwa guwáun lunti walugun ledeneira gúduni Bungui tuwágu kátaunto ciélubaun. Chawáwaguwa ta iwáni inúrawa guwatá lun gayára lan líchugun Bungui awáraguni tun, le ciéluguineti. Gayáratí waraidágun waúniguwa yaráfa lun Bungui; dan lasúseredun mégueiti wáun magárada jánga waguíya, águyu guwáti warítagun luwágun láu sun lumérengun kaís gubáirugu láguyugun fuluri lubáraun wéyu.

Deréga jumáun sun jemégueirun, jugúndan, jírugun, jidúwarun, jidíjari lun Bungui. Sañáti jásaha raguwaguduní lúniguwa, sanáti jabúchara gudún luwágu. Le abájudu balín ídiburi jábulugu ménefa dagúnti luwái jemégueirun lirájunu. “Porque Abúremei aráida lína ani gudéme jábu liguíya jáun lirájunu”. Lanígui to jísiñe jabúbaun dagátija walámiserun tuwágu, ani íbini rugu láu wayáwaduni. Sunrugáli le jerengubái lun jisámina, barújumai lun. Uwati kátey waíri lásañarun águdaja; liguíya árugudubalin sun ubáu, ani gumadilái sun kátaunto luwágutu Universo. Uvvati kátey le rugáli

dagárati lun wedérera guwágudun, idati yébe linúrau gaúnigui lumñti. Uwati página luwáguti wasugurun lun burígbai lan lun, lun lalíjani; uwati kátey náunguwati lásanarun afáragada. Uwati desgracia gayárati laíguwadun luwágun le lagúmuchun linúrau liráu, uwati tinú anígui gayárati ladístei rúnu iwáni, ni buídu agúndan ragúduti, ni ában furíyeigui áfuriduti lídanguíñe iyumau lun ibídie lan lun Wáguchi le ciélubai, manúgunga liguíya ában interés furéseti iuwágu. Ligúiya “agáranijati tun anígui jíruntu, ani guraguwa lái jagúmain”. Adúguwaguni labádinaguwa Bunguiu tuma cada iwáni, énefa lína ani buínguwa liguíya kais gubáirugu jamugafuna úwarutan ámu iwani gawáguti líchigai líráju le jísiñebai lun.

Larínajare ébubuga Cristo: “Jamúriyajame lídan níri, ani marínagun bádina jun luwágu nayúmuragubaná lun Uguchili juwágu; porque liguíya naru jsiñetun lun.” “Au anúwadaja bádun... lun sun lan jamúriyajan lúma Uguchili lidan níri, ííchuguni jun”. Afúriyeiduni lidan líri Jesús, máma lúmiruguti layáwaduniwa líri lidan lagúmeserun luma lachúrarun furiyeigui. Lunti lafuriyeiduniwa láu layúmajan lúma lájari Jesús, lábu wafíyen luv/águ lani promesa, jeménigui waguíya luwágu lani gracia ani adágu wamái luwádiguiimari.

Bunguiu úwati míni lan lun adúgagren wamán mónjame ani águyu waguíyame luwái ubáu lubá gayára lan wedéregaragun wáuniguwa lídaun gúnfuli. Wabágari lúnti ítara lan kaís libágari Cristo; afárei jaúwati buga labádina guwa dabíyara jama guíbetiñu. Le madúgunbai ámu kátey luwáiduguya lafuriyeidun, furésebai líguiruni furiyeigui ó lachuluruba dan lun lehéchudun afúriyeida le málati. Danle jadísedun wugurina lawiwandun adámuri dagúni, díse luwái raya lánina deber le lani cristiano, luma láni bulígación lun lanúguni lugúruwan, danle jíguirun jawádiguiimari láu janárun lun Abúremie le nadáguimeibai láu sun linárun jawágu, feridi jamúti sun lubúnana furiyeigui ani madari jaguíya lisúni gúnfuli. Jaguíya afúriyei dúbaha jáuwa guwárugu láu ánguini. Sañáguwatiñu jaúniwaguwa lun jafuriyeidun luwágu jemégueirun gurigiñe ó luwágu lacháwara guníwa laruveijan Cristo, ni jamúriyajan érei lun wadáguimanu.

Súfritiwa ában féridi danle manichiguwaina wamá lidan servicio lun Bunguiu. Le linárun ágai lererun, féridi lumúti libíbun tidan wawáni. Wanígui ráramati ladúnrangun tiguémeri luma tawíwanda-

[84]

[85]

gun láu ubáfu le adúgubaliwa sándume ani jaíguwa waguýa lídanguine ibgári lánina Espíritu. Lidan wadamuridagun kaís cristianos, guíbebai wefériderirun ladúga mísinenguwa wamá waúniwaguwa. Le adaruragubái láuwaguwa sunsúina gubái lídaun guwáun máma lídan néin fulásu le uwágunbai larújuda Bunguiu lun. Le liricha lagúriya jauniwa lubúnana adámuridaguni lidan wani naturaleza, buiduguwa gúdalumutiwa jáma ámu, ani wáun, liguýa lebúrunabai wafáragadagun, ani jére waguýa lídan servicio lani Bunguiu.

Ajana jamuga adámuri guwátinu sun cristianos adímureja já-maguwa luwágu laráini Bunguiu, ani tuwágu tubúidun inárungi luwáguti agáneiruni, tadíliruna jamuga janígui ani jádanguwanaru, jadílirunaun jamuga janígui gúwa. Cayáratí ságú wéyu gáun lan wagánbun luwágu Wáguchi le cieluai, ibíja waguýa iseri aníchigu luwágu lani gracia; liguýaba wabúserun lun wadimurejan luwágu lani amor; ani ítara kaís wadúguni le ítaraluba tabácharagun wanígui ani gagurasun tugúya. Ajai jamuga gáun warítagun luma wadímurejan luwágu Jesús ani duruguwa wamái le wawágunti, waíri timáti jamuga wibíjin Idanguiñé lani presencia.

Ajawa ráurugu jamuga asáminara luwágun kaís liyárafagun waríjini lidúwarun wáu, súwandan jamuga waráidajani lídan warítagun, ani gúndan waguýa jamúga lun wadimurejan luwágu ani ayúmura wamái jamúga. Adímurejatiwa luwágu kátey le yájabai múwarugu laduga ganiwamá interés lídan. Adímurejatiwa jawágu wamádagu lugúndun jísiñe jamá wáun; wírun luma wagúndan sárewati jawágun. Pero waíri timáti lébu jísine timá ian Bunguiu wáun sugú jáu wamádagu ja múwarugu tíu; úwati yébe kátey mérénguti ubáuwagu kaís lun liguiya lan furúmie lidan wasámina, lun wabájuda jani laráini ani arinaja waguýa luwágu lubáfu. Idéwesei rísite le lésera gubái wawágun, máma yébebuga lunti lachúruni wasámina luma wáni amor darí lun uwalan kátey lun wichugun lun Bunguiu; sino lun larítaguwa gúduniwa luwágun súnwandan ani dúnguwa guda láwa láu lazo lani amor lúma etéinki radí lun aduguti fulesei wáun cíeluguine. Waíriti liyárafan wawíwandun lun lúnabun múa le. Inúra wamái wágu luwágun lebénari santuario le júnren ubái íñu, ñéin lubái ladúnrangeuwa liguémeli gloria luwágun liguíbu Cristo, le “Gabáfubai lun lasálubarun láu lidáyarun, sun ja ayárafadubana lun Bunguiu lídanguiñé”.

Lunti wayámuruni Bunguiu luwágú “lugúdeme nijábu, ani luwágú lubuídun luwadiguimari jaun lirájunu Adán”. Wáfagun lidan gúnfuli, máma r ú g u lun wamúriyajan ani erésibjia waguíya. Máun lumuti wasáminarun luwágún rúgu wemégueirun, ani le buiti wibíjin nunca warítagun luwágún. Nunca lásuguragun wafuriyeidun lubáruwaguwaun ,pero laúguwati wíchigadi serémei. Waguíya ságú wéyu werésiburuni lugúdeme nijábu Bunguiu, pero laúguwati weteinki runí, laúguwati wayúmuruni luwágú le adúga lájalibai wáun.

Dándan ñugúbuga, rúlumuti Abúremei crdenle jáun Israel, lubá dan jadámuri dagún lídan láni servicio: “Jugúya, lunti jaíguin liguíbuguine Abúremei Jubúnguiyute, ani gúndan jugúyame láu sun le uwáguti jadágara gudái jújabu, jugúya jábu jufámiliyan, léme gádanbai labíniraun Abúremei le Júguchi”. Le lúnbai ladúguniwa lun láni Bunguiu gloria luntiladugún láu gúndau, láu urému lánina ayúmuruni lúma líchugúniwa serémei; pero máma láu íruni luma mawáni.

Aban Uguchili gudéme jabúti le Wabúnguiyutebai. Láni servicio máun lumúti larijin kaís ában kátey íchuguti íruni, kaís ában barásedu guréweiti. Lunti adorar wamáni Abúremei ani gubí waguíya láu wagúndan lidan ligúruguru. Bunguiu, mabúserunti jáun lirájunu ja úunbana líchiga ában asálubaruni waíriti, lun jawádiguiimari kaís jamuga ábanein abúremei deréti lidasin. Liguiya bési umádau wáni; ani danle adorar wamáni, busíneinti leréderun wáma, lun labíniruniwa, derégubu gudaláwa, buínguda láun wanígui láu gúndau luma amor. Le Abúremei, busíneti derégubu jamá lirájuíu lídan láni servicio, ani darí jaguíya agúndaruni guíbeti luvvái yumúrau lidan luwádiguiimari. Busíheinti jáun ja adorárbalin lun janúgun samí- nau buiduti jámaguwa le lánina amor luma duwaru, gúndan jaguíya suwandán, ani gáni jaguíya gracia ani aíbuga jaguíya láu ísuruni lídan sun kátey.

Lúnti wásurun eguéyedaguwa láu gurúwa. Cristo le gurúwei wagúwabai, liguíya lunbai lóbuna lan wadímurejan lábu lubuídume wayúmajan. Lúnti waraídajani lídan wasámina, sun bendición le werésibirubai lúmaguine Bunguiu, ani dan ladárarun wágu luwágún luwáirin lani amor, lúnti aúfuda guwánaja lan wíchuguni wafíyen luwágú újabu le ádaruwagubai luwágún gurúwa, lídaun wáni fulései.

Iwáni, gayárati tamúdeirun ciélun láu líjama ayúmuraseL Bunguiu adorárwati láu urému lúma (música) iwiñajaní tídan muna waíritu yágura ciélu, ani lérugu wedéneiraguduni wetéinkiradi, wayárafa duna lidaun jayúrarun idéwenei ja ciélubana”. Le ayúmurubai, ruti gloria lun Bunguiu’.¹ Láulati inébejabuni lúma gúndau wayábui liguíbuguine wáni Creador, láu wetéinkiradi, láu umálali buiduti lagánba jaun”.²

[88]

---

¹ Salmo 50:23

² Isaís 51:3

Capitulo 12 — KATEY LUNBAI LADUGUNIWA LAU MAFIYENI

Guíbetinu, jaguíya timá ja nibúwaiñguina, lídan ibgári cristiana, abárase jati mafíyeradi jaun. Níren sarágu kátey tídan Bíblia le jásaíiarun achúlaguwaguda, ani úwagubai gufúnranda jamáni; lúnti Satanás, buídugubai rugu lun, lun layúsurunun dimurei to láfaruni jafíyen tuwágu kaís máma lerérun Bunguiu. Alaguda játinu: “Jda lúba nasúbudiruni kátey lan úmabai? Ajai inárungi lubái luwágu Bíblia tan linárun lerérun Bunguiu, ída lubáfuna san nalíburudun lídanguine meségurun nan ájai inárungi lubái le, ani jérenguti?”

Bunguiu, magúmadirun lumútiwa lun wfíyerun ájai laúguwa lubái prup wamáni inárungi lan le uwágubai wíchiguni wafíyen. Lawíwandun, Ligáburigu, ani Linárun lerérun, súngubai basárwati luwágu testimonio le jaíguwati lídaun razón, ani sarágu dugulína. Bunguiu mémegui, maguída lumúti liñájin siguénei. Wafíyen, lun ti leméragun luwágu inárungi prúpwati, máma luwágu lérugu arpjuduti. Ja busínein bána lun jasígue neján, galúga runtinu guiñé; jára guinéti busínebaña jasúbudiruni inárungi, jadáriruba sarágu inárungi lun gayára lan jeméra guwáguduni jafíyen luwágu.

Jérenguti lun lisámina wuguri (lugúndun gué beja lan) lun gufúnranda lan láu sun lubuín ligáburigu wadáguimanu láni le mébejabai, (Infinito) Lun aníchgu le jamánabai, lun samínau le furóndeibai liguíra le sándubai jaúhura wagúwati lídan (misterio) arámuda guní. “¡Gayáratí funásan badáriruni Bunguiu láu baluwa janí? ¿Gayára bumúti raiguíya Sunti Gabáfu adárira súnsuinagubai? Liguíya íñuti kaís cielo; kátaba biyára adúga? julíliti luwái infierno; káta biyárabai asúbudira?”.

Pablo le apóstol, arínagati: “¡Oh, julíliti irísini, dándu aníchigu kaís lisúbusen Bunguiu! Jérenguti ladárirúniwa lani juicio, jérenguti ladárirúniwa lémeri!” Pero láu sun dúrari lan lúma lubú riga eguéyeda gubái láu, richáguwau lúma justicia iébubai láni trono” Chulú lúmaun le, gayáratí gufúnranda wamáni áuti laúseruwa ani motivo le eméneja balín lóbuna distinguir wamáni lísinejabu ani

lugúdeme ni jábu le mébejabai dúngu lúma lubáfu le magumuchaditi. Gayárati gufúnrandá wamá sarágu lídanguine le lasarserubai kaís le lúnbai buidu lan lun wasúbudi rúni; ani lanágan guíne le, lúnti afíyememe wamá luwágú újabu le sunbai gabáfu ani tidan anígui to búin ubáun lau amor.

Lerérun Bunguiu, kaís ligáburi labúreme, arújudati kátey arámuda guwáti le le jásanarun garáu warugútinu afúrendeira. Lebéluru run figáu lidaun ubáu, ladágun Cristo lúnguwa guríguineme, lagáwachagun lun isérilan, láscarun lídanguine áuweni, ani sarágu ámu kátey le tarújudubai Bíblia, niistí'r.io tugúya, julíliyati lun gayára láni lisásá wugúri afáraga dagúwa ó íbini lúnru gu lásuruni afúnrendeira. Pero mébuduguti wasigueneruni ierérun Bunguiu lugúndun sanáwamani (misterio) larámudagun laráini afúnrendeira. Lídan ubáu Je gádan balíwa, gueyé guwáti misterio wáu le sanáwamuti asúndija o amísureja. Níren kátey mérenguti lídan ibágari, báruti problema íbini wugúri lagúmuchun janíchiguti, sanáguwati lúnguwa lúma. Lídan sun fulásu, chulúti kátey wáun le láuguineti wasúbusin. Lúnti funásan lawáiridun waní-. gui láu lanájin misterio lídan ubáu espiritual le wásanarun asúndija? Erenguni lídan rugúnein ligúlegule ani libúraurau samínau lani garáuwaruguti. Bunguiu, tídan Santa Escrituras buíduruguti prueba líchugun wáun luwágú ligáburigu ciéluguineti, ani waguíya máun lumúti wasígue neruni lerérun porque mabáfutiwa lun wafúnrendei rúni misterio luwágutí laráini.

Pedro le apóstol aríñagati niren lan kátey tídan Biblia le jérenguti lun gufúnrandawa lan; jaguíya ja ignorante tinu, guríbiguwa jamútu lun lagádei runina". Ja mafíyeraditiñu, barújamuti térengu Bíblia lun jayánume contra tuwágú Bíblia; pero díse luwái le, salíruguti ában prueba jéreti iuwágú ícha jaúwarugutan ciéluguine. Ajai jamúgj úwati ámu kátey tídan luwáiduguya ie gayárawabai gufúnrandá láu lumérengun, luwágú Bunguiu, ajai jamúga gayárati lásiwuwa guniwa sun tuwáirin láu rugu lichúlau garáu warugúti, ítaru gubáirugu jamúga manúguntanin liyáwanagu tubáfu ciéluguine Lénaru tuwáirin lúma misterio le lídanbai tíla le arújudubai, lúnti lagunriyajan fé tídan, kaís lerérun Bunguiu.

Bíblia, daráguwatu inárungi láu lumérengun am ícha jáuwa tugúya lídan dan kaís ában kátey le méguei tubái janígui waugúriña lábu líbe tarítagun; waírigudatu janígui, ani wayárutai samínau le

ínuti máti aránserun, ani rútuguya ubáfu lun le imúmabai lábu lumáchun láu lun laríjini lémerina asálubaruni. Mémegui, inárungi to, láu sun mérengu lan tarína gúniwa, iñutu kátaun to uwagúbai taríñaja; le luwáirin, mébeja lan lidíse luwái jayá rati wugúrina gufúnranda, dari lun wálagachun tubá ladúgarugu Bungui lan aríñagaun wáun. Ítara lína ménefan lan lasárse rúniwa (redención) agáñein rúni waguíbuguine lun gayára lan furúmierugu larijini úma le lúnbai lanúguni lun Bungui ani gawágu liguíya afíyeni luwágu Wabúreme Jesucristo, lun lasálbarun láu igáburi le larújudubai Bungui; pero lábuguine lumérengun lagánbun inárungi le, níren misterio le larámuda guwágule láni gloria; misterio le, sanáguwaguda lumúti samínau lídan láluwajan, ani láu sun líra, aguí-sunjati afíyeni lábu inébeneja jabúni lun le laubai linárun láluwajai inárungi. Gawaíridun líña lasánajantu Bíblia, gawaíridun lagúmuchun lafinen tugúyatan lerérun baun Bungui le wíwantí, ani lálagachuba janichigu wugúriña liguíbuguiñie luwáirigun ariñajauti ciéluguine.

Lun wasúbudiruni luwágu sañá lan labúinchun gufúnranda wamáni luwáirin inárungi le tídanbai Bíblia, wíchiga rugúnein wánjarun iuwágu laúguwa lan lisámina wugúri lun lagájabudun lun samínau le iñuguiñeti; wuguri, láu lálaucha gun lisúbudin garáuwa rugúti, sanáti lafúnredei rúni lasárserun Suntigabáfu.

Luwáiguiñe sañájamani jasúndijani o jamísurejani lerérun Bungui, ja mafíñebana (rechazar) refiyús jamútu; ani máma sun afíyetiñu tuvvágu Bíblia lun libre jamá luwái peligro lídan painti le. Aríñagati apóstol: “Duwári jumátia nibegu, luwái níren lan ában jagánaguwa le gawáguti ában anígui to gádei láru mafíyeni lídan adíreiruni luwái Bungui le nibágaiti”. Richáti lun lalíjauniwa tarújudajan Bíblia láu gaúnigui wáu ani lun laríya jaúniwa lídaun tulílin kátaunto láni Bungui,” darí lúmaun le néin lumúti tedéneira tídan Abúrujani Richáguwatu. Porque ‘kátaunto láni Jehová le wabunguiyute, aunque arámudaguwa tan wawái, to déneibaun tugúya wánibaun’. ero Satanás, luwádiguimari lun lagáwacha guwáguduni lubáfu aníchigu le gálaguda jádibai. Níren guiné orgullo aúndara guwáti lídaun lasámina rúniwa inárungi le tídanbai Bíblia, féridi jamúti wugúrina jáni paciencia ani sanáguwa jaguíya jaúniguwa lun jafára janí láu jagúndan sun le tarújuda jabái. Según jaguíya, jaríjuba núrau ájana ánjara luwágu úwa jamá gunfúnranda jamáni dimúrei le arárirubái ciéluguine. Mawúigase tíñu lun jagúrabagun

láu paciencia darí lun aránseli Bunguiu lun • ledénei ragúduni inárungi jáun. Afíyetinu láurugu janíchigu wugúrina maúniwa naúnga, buíduruguti lun lafúnren déiraguduni Santa Escritura jáun; ani dánti jasánaragun jáunguwa, jasíguene réi tagúmadirun. Ináruti guíbelan furéndeí ani arújuda jani le súntinu mútu asáminara luwágu tídan guinéti lan Bíblia, úwati lébu tídan ani contrarugúti lun sun le ínubai lídan dimúrei ciéluguineti. Niján kátey le lébubai mafíyeni luma sanáruwau lun sarágu saminau. Máma mémegui lidúrun lerérerun Bunguiu, sino sánsi guwáu le jadúgubai wugúrina táu.

Ajaña jamúga gayáratinu barúwu wugúna lun jibíjin ában aníchigu buínti lúmaguine Bunguiu tábu ligúrúguru, chulújana jaguíya jamúga lídaun paint le, jáunrugu úwali jamúga láun inárungi lun ladarirúniwa, ni awáiri duní lídan aníchigu, am máun lafáraga dagún samínau ni anígui. Bunguiu, mámali jamúga wáuguineti, ani chulújali liguíya wugúri lébeja aníchigu lúma awánseruni, mídin jali jamúga lubáruwa guwáun. Rúwama serémei lun Bunguiu mítaran lan. Bunguiu, mébejati; lídannein “sun tesoro lánina subúdi lúma ciencia”. Ani lídan sun dan mébejati, gayáratí jeréderun wugúrina achíyaja, súwandan afúnrendeira ani nunca tagúmuchun tesoro láni subúdi, aráini lúma ubáfu.

[92]

Bunguiu, íbini lídan ibágari le, busíiueti lun lasíguirun linárun lerérerun edéneira jáun lumútun. Aban rugúneiti igáburi áuti gayára lan libijiniwa subúdi le. Sañáti gufúnrandá wamáni lerérerun Bunguiu sino láu lidura áu láni Espíritu le áubai líchuguwa dimúrei. Kátaunto láni Bunguiu, uwáti asubudirutu luwáriyuwa díguya Lájari Bunguiú”; “porque Espíritu achíyaja lumútu sun kátaun dari túmaun kátaun julílitu to láni Bunguiu”. Ani promesa láni Salvador jáun lánigu discípulos, niíánbuga: “Pero dánme liyábui Liguíya, le lájari inárungi, liguíyaba alídijaun lídaun lisúbusen súngubai inárungi;... porque lanúguba lídanguine le náni, ani arújuda láime jun”.

Busíneti Bunguiu layúsuruni wuguri lubáfu samínau le rúlalibai lun; ani talíjaun Bíblia rutína érei ani inúruguwa tái samínau kaís lásañarun tadúguni ámu alíjani. Pero láu sun le, lúnti duwáru wamá luwái wanúguni wáni razón lun liguíya lan wabúnguiyute, lugúndun gawágu táni iwígui ni ani tumátuwadin humanidad. Ajai mabúserun wabái tadáruragun dúrari táu Escrituras luwái wagámbadi, darí lun magánbun wamáni le lagúmuchun inárungi, lúnti gawágu wamámani máfaguni ani afíyení le lánibai ában iráju, aránse

guwáñaja lun wafúnrendeirun, ani amúriyaja waguíya idemuwén lúmaguihe Espíritu Santo. Lé rugu wasúbudirunu lubáfu Bunguiu lúma lichú láu, lúmaun wásanaragun wáunguwa lun gufúnranda -wamáni luwáirin, lunti léfeguecha gúdun wáu láu imúmani, ani lúnti wadáraruni lerérun láu larícharagun duwári, kaís gubáirugu awája wamá ligúbuguine. Dan wárugudunu Bíblia, wáni razón lúnti lasúbudirun ában gumádi wáiriti, íbini tuwái, ani anígui lábu aníchigu, lunti tabúluchagun ligúbuguiñe Au le WAIRIBAI.

Saragu liña kátey guenégueti jérengu lan ó burúwa lan, le lumbái larúgaunga dáguduni Bunguiu ani mérengu gúdalaime jáun ja áfagubáráia lun jafúnren déiruni. Mémegui, ájawa úwa dirijir lániwa Espíritu Santo, ítagameme wába éseguerei tarúajudajan Bíblia ó agáwacha guwágudai tíla láu luríban. Sarágu líña áuti talíjauwa Bíblia le maságati guwénda, ani ámu adúgarugu tugúya daño. Danlé tadararún lilíburun Bunguiu buráudu furíyeigui lábu inébe jabuní, danlé máma lan luwágun Bunguiu lesénei jáuwa samínaua lábu wáni carino múwaragun wadárajanu lúma láni voluntad, darúguwati dúrari láu samínau lábu mafíyení ani mémenaru alíjani tídan Bíblia, belúti érei lun mafíyení. Belúti ágani anúga fulásu lídan saminau, ani charínguda liguíya luwágun dimúrei le máma tíla. wuguriña, dan mafagun jamá lun júwaradagun lúma Bunguiu, ni lídan dimúrei, ni lídan adáguni, ídati yébe janíchigu rabálu jána luwágun bulíyei guwáu kaís lé áubai gufúnranda jamáun (Santa Escrituras) Abúru-jani Richáguwatu, ani mafíyerunti luwágu le áuti lafáraga dúwa tíla. Jaguíya ja alíjatu Bíblia lun lóbuna jadárirun jasíguenejan, madúrati jáu lun kátei le espiritual. Láu (jágu) garáti, darítiñu lóbuna jasíguenejan ani mafíyen jaguíya luwágu kátey le ináruti mérengu lan, ani jarúgaunga liguíya. Pero súndugu jamáiyebé, le áuti jachara guwái, mafyéni máma ámu kátey sino lisine figáu. Larújudajan lerérun Bunguiu, lábu derégudau le tídanbai, mísineti tun anígui to gamúigase gutu, buíntu lábu figáu; ani ja mabúserunbana jagánbuni tagúmadijan, mérenguti jasíguene runú. Lun wasúbudiruni inárungi, lunti gawágu guren wamá ában deseo búinti lun wasúbudiruni inárungi, ani ában anígui wilínitu lun ubéy taní. Súnti ja alíjatu Bíblia láu ayúmajani le, jadáriruba sarágu prueba luwágo tugúya tan lerérun Bunguiu, ani gayáratí jibíjin ában aníchigu luwágo tinárun le lúnbai lachúra gudún jáu luwágo asálubaruni.

[93]

Cristo, arígagati: “Ajai níren lubái wugúri busíñeti ladúguni láni voluntad guefénbai luwágu arújudajani”. Lubáraguine jasíguenejan ani jadárirun mégueiti luwágu le úwa bubái entender báni, ragújuma luwágu iguémeri le miríguwalibai juwágún, ani jerésibiruba iguémeri waíritimati. Láu gracia láni Cristo, gúnfuli jumái sun debér le guefén jumálíbái uwágu, ani gayárabai jagánbuni ani gunfuli jumáime súnbuga liguíra lénaja jasíguenerubai.

[94]

Níren ában prueba le gayáratí jaságuruni furúmierugu, lúmaguine le lagúmuchun janíchiguti chulú lúmaun lagúmuchun ibídiyauga táo; prueba liguía, lánina experiencia. Bunguiu, amísureja lumútiwa lun waúchuni lúgubu lerérun lúma liná* run lani promesa. Eméneja lumútiwa lun “waúchun ani aríja wamái luwágu buídulan Abúremei.t’ Lubáraguine wafíyerun láu lerérun ámu, lúnti waúchun warúmawaguwa. Larínajare: “amúriyajaba ani berésibiruba”. Láni promesa, lagúncularubai. Meféridirun lína ani meféridi radí liguía. Ani lídanme adúrejadiwa luwágún Jesús, ani gundan waguía lídan lubuín láni amor, sun mafíyeradi wamá lúma lubúriga wáu, lagúmucha guba lídan liguémeri láni presencia.

Pablo le apóstol, arínagati luwágu Bunguiu “líburu lániwa luwái lubáfu lubúriga, ani jinúguwa gudálawa lídaun larúwaijan Liráju le jísiñebai lun.” Ani sun rugáli le sugújalibai lídanguine aúweni lídaun ibágari “rújali láni sello luwágu Bunguiu liguía inárubai”. Gayárajali laríiagun: “busíñetinabuga idémuwén, ani lídan Jesús, darínumuti. Sun nemégueirun ruwáti nun, tun niwáni, ani uguñetó Bíblia tugúya edéneira gúdubulain Je sucristo nun. ¿Jalágudunadina káta lan uwáiguine nafíyera luwágu Jesucristo? Lugúndun liguía lan náni Salvador ciéluguineti. ¿Káta san uwáiguine nafíyera tuwágu Bíblia? Lugundun clarí nánu kaís lumálali Bunguiu tun Niwáni. “Gayáratí gáma wa máni testimonio wawáuguwa luwágu ináru tan Bíblia, luwágu Cristo liráju lan Bunguiu. Subúdiwamuti máma lan wagánabajana úraga ladágudun lichú áu.

Pedro, aguísunja lumútinu wibegu lun “jagúriyaragun jaúniguwa lídan gracia, ani lídan lisúbusin Wabúreme ani Asálubarutiv/a Jesúcristo.” Dan jawáinamudun lumútun Bunguiu lídan gracia, aíbudugali jibíjin ában subúdi jarúgaunga tímati luwágu Lerérun. Jaríjuba iséri iguémeri lúma irúfunguni lídan larícharagun linárun. Niján le aíbagubai súwandan, lídan túragate liguílisi, ani ítara lúba lasúseredun chulú lúmaun agúmujauni. “Pero jémeri richáguwatíñu

kaís gubáirugu labáuchun wéyu; gáun guwáinarugu larúngauu [95]
gadún, darí lawáyadagun wéyu”.

Láu wafíyen gayárati waríñajan iídaun ámuñegu, ani tros wamái promesa láni Bunguiu luwágu gún aníchigu, lúma laúndaragun lagánbun wugúri lúma le ciéluguineti, iábu sun tubáfu iwáni le anúgubai richárugu adúnraguwa lúma lísese iguémeri. Gayárati wagúndanrun sun lan buga kátey le chág uwabai wáun lídan lamáinirun Bunguiu, lafúnran gudúba; kátaunto jérengu nájabaun lun wagánbunu, liguíyame tedéneirun; ani wasáminan (le jasáminan wugúrina), lébuga néin lumúti maríjini ámu luwái dugya chág uwau lábu maríchau, waríjuba ladúnamagu richág uwau lúma lirúfungun úwara guní. “Porque ungunetó búrigati waríjin kaís tí-danguine ában isúbusei, pero dánme liguíya iguíbu lúma iguíbu; ugnetó subúdijadina lídanguine. pero dánme liguíya nasábudiruba kaís nasubúdiruniwa”.

[96]

Capitulo 13 — NABUREME LISESE NIGUNdAN

Jára lirájuñu Bunguiu, wawátiñu lun jaguýyaoa jamá liyáwanagu Cristo, ani lun jarújuduni laráini lábu lugúdeme nijábu Abúremei. Kaís ledóneiragudun Cristo linárun ligáburi Uguchili wáun, ítara lúba wedénei ragúduni Cristo lun ában ubáu le ibídiye jabúbai lun lídaun, lugúdeme nijábu láni amor. “Láu igáburile áubai baúnjana lídaun ubáu le, lína ébuja Jesús, ítara linaguiñe áunaja nániña lídaun ubáu”. “Au jádan, ani amúru nídan... lun lasúbudiruni ubáu amúru ban aúnjabadina”. Larínajare apóstol Pablo jáun discípulos láni Jesús: “Jugúya, déneiti ában jumá (epístola) dimúrei gaúbati lererun Cristo, “subúdi jamúti ani alíja jamái sun wugúrina”. Cada ában liráu Jesús, seríwiti kaís ában gárada launajan lun ubáu. Ajai láni jubái Cristo discípulo, jídan laúnaja ában garáda jáun idújenu, lídaun aúdu, lídaun úma le ñein lubái jagánawa. Jesús le agánuabai jídan, busúneinti ladímurejan tun janígui ja ibidiye jabúbana iun. Afuga malíjan jamúti Bíblia ó magánbun jamúti umálali le adímurejabai jáun tídanguiñe tubána; maríjin jamúti láni Bunguiu amor tídanguiñe ladágun. Pero ajai ináru lubái liyáwanagu ban Jesús, gayáratí lun bidan guinérugu uwámaguwa jáun lun jasúbudirun murúsun lídanguiie laráini ani gáneinwa liguýya lun lajisiñedun lun ani seríwilei.

Cristiano, jagáburi kais agudajatinu iguémeri lemérina cielo. Lunti jadúnraguwaguduni luz le ab íricha gubái jawágun lun ubáu. Jabágari ani jagáburi, lunti láulan aráini le gayárabai jáyeiruni ‘ámu aniabíja jaguýya ában idea luwágu Cristo ani luwágu láni servicio.

Ajai representar wamá Cristo láriguwa, wadúgubai láni servicio lun laríjin láu ladúnamu, kaís guíne le lubái. Cristianos ja abúinchacha gudúbarun jawáni láu arúju, luma íruni, edéijani ani fulédei, garába guwáti jarújuduni Bunguiu lábu jabágari cristiano jáun ámu. Rúgudatinu ában afíyení mísiñe lan lun Bunguiu lun gúndanbana jamá lirájunu, ani láuti igáburi le, inúraguwatinu ában falso testimonio contra luwágu Waguchili le ciélubai.

Satanás ja agáneirubai dan gayáralan laguísun janína lirájuñu Bunguiu lídaun mafíyení ani magúrasuni. Gúndanguwati dan

madúweirun wamáni Bunguiu, ani siguéne lubénefan luma lubáfu lun lasálubaruniwa. Jísineti lun, lun wafíyerun luwágu ladúguba lan Bunguiu danu wáun láu lani providencia. Barásegu láni Satanás lun lícha guní Abúremei wáun kaís magúdeme nijábuti ani maságuriñe liguía. Sánsiguwa lumúti (Satanás) inárungi le luwáguti (Jesús). Buínguda lumuti ayúmajani láu asárseruni le falsoti luwágu Bunguiu; ani lilúgarunti weméragun luwágu inárungi luwáguti Waguchili le Ciélubai, yaráfaguwa rúguti, ani waíri liguía wíchuguni warítagun luwágun liyénigu Satanás, ani deshonrar wamái Bunguiu láu mafíyen wamá luwágu ani edéija waguiya contra luwágu (Bunguiu) Láfagun Satanás lun larújuduni ibágari tánina religión kaís ában ibágari lánina lubúriga Busineti lun guenégue lan wáun kaís yumúrau, lerénguniga; ani cristiano le láubai mafíyen i larújudai ibágari tánina religión, lábuguiñe igáburi líbe le, layeirunáin falso lan Satanás.

Guíbetinu aíbuguti lémerina ibágari, rújamuti jágu luwágun jáni místec, ani jani fracaso, desengaño, ani janígui buíntu lábu igárigu lúma magúras suní. Lídanbuga yágrana Europa, néinnaun ában ítu to adáguwa ébu tumúti kátey le, ani nújaguineti lídan lulílin iságurinein, abúrujatu nun, amúriyaja dimúrei númaguiñe lé lúnti líchugun ñurúguwau tun. Le áriyabu lariguiñe nalíjanu tigáradan, guewénedutína lídan nadínanan ában jardin ani guéneque guinéti ában le labúremebai jardin, níja alídijana líidan lémeri. Nátuiana fuluri ani anája gozar láu líjeme, liguýati ítu to. aíbutinafunabuga naúba naúba, tagúwara lun tadímurejan nun luwágu fiyú lídibu sasufáren magúleguti, baráseti lídan témeri. Núja ñéin lábu tidíjeri ani buín lábu íruni. Máma táibuguna lídan úma lárigui guía, taíbuguña lídan sasufáren lúma jíyu. “iOh!” tíña, tedéijan, ¿Máma reiguíya lástima níja ian jiyu agádeirei lubúidun jardin le? Láriguiñe líra. Íarínajare guía, mabárasen jumá láu jíyu. mirárugu lubádun. Atuja jumái rosas, lúma lirio lúma clavel”.

[98] ¿Madunragún guidún raíguiya lúma dan buiduti lauguine jasúbudi rágun junguwa? ¿Uwaguili réiguiya ában ahura jilúmati jibijin, le ídanti tádidija janígui aú nabai Lájari Bunguiu? Lídan jadáragunu liburu lágai jáni experiencia le sugújali, madáritun sánra ubána buitu tabádinaguwa? iPromesa le lánibai Bunguiu, máma réiguiya fuluri bui ti íjeme ájuchuti laúba laúba jémeri? ¿Mígura gudúnbubaisan lirúfungun lúma líjeme lun labuinchapudúnu janígui láu gundau?

Jíyu lábu sun le mirámirabai, límirubadibu ani rúliguiyame igárigu jun, ani ájai liguýaba lubái kátey liguýa jatúa ani deréga jumáunme jáun ámu, ¿máma réiguiya jaúderunein laráini Bunguiu ani erédeja jumána ámu luwái jaíbugun lídan lémerina ibágari? Madúnamatí lún laúndarun samínau magúleguti lánina ibágari le pasáli, le sarúmai lan, láni desengaños; lun larítuwa gúniwa luwágun ladímurejauwa, ayájuwa liguýa, rúti magúrasuni. Wuguri le magúrasun jalibai, buínti lábu luburiga, furíguda lái liguémeli Bunguiu tídanguiñe liwániguwa, ani fuiliguýa amúnani luwágun jémeri ámu.

Serémei wáña lun Bunguiu tuwágu tubuídume iyáwau to ledéregarubaun wáun. Adámuriguwaguda wamáun láu amor, prueba biníwati ani gáma wamái suwandán. Liráju Bunguiu le iguirubalín láni Lúguchi trono, ladáuraguwa gudái lani divinidad láu humanidad lun gayára lan leséfuruni wuguri luwái lubáfu Satanás; le laganeirun lidan wáni fulései, le adárarubalin cielo jaun gafigauntinu, déneiguwaguda lái lun jágu wuguriña presencia le nein lubái larujudai Divinidad láni gloria ;raza jaíguwali le inuruwagúbai lídanguine ruina le ídanbai labúluchagudai Satanás ani barúwaya liguýa iseri lumaun Bunguiu magúmuchaditi. daúguwagudawa liguýa láu justicia le láni Cristo ani iñuruwagúwa dari lumaun trono láriguine áfaguni laúchuniwa láu fé lidan wáni Redentor: íta- ra liña cuadro le labúserubai Bunguiu lun gáunigui wamáni.

[99]

Lidan guenégufuna lan baruwamá mafíyení luwágo lísinejabu Bunguiu, ani disconfiar waguýa luwágu láni promesa, deshonrar wamúti ani rúwaguiya íruni tun lájari to biníwatu. ¿lda lubáfunasan tasándiragun ában úguchuru túnguwa lun fulédei jamánu tísanigu sun ahura, kaís jamúga marítagun tu samínau buíduti jabáraun, lídanle sun lan táfagun lídan sun tibágari máma luwágu ámu kátey sino lun taránse janína, lun tichugun comodidad jáun? Ajaña jamúga mafínen jabái luwágu táni amor; tájuchuruna jamúga tánígui. ¿lda lámuga lasándiragun ában úguchili lúnguwa ájar ítara lubái jaúseruni lirájunu? ¿lda lubásan guiné gayáralan Waguchi le ciélubai lun larijin wawágun ájai mafínen wabái luwágu láni amor, le aguísun jabálin lun líchuguni Liráju le liguýaruguti lun gayáralan gabágari wamá? Larínajare apóstol: “Le úwabai ferúdun láni liráuguwa iun ledéregaruni wawágu, ¿ída lubásan míchulani sun kátey wáun láu gracia úwara lúma?” Sinembargo, átirinanu marínegun tíñu láu

jadágun, íbini láu jerérunguwa: “Abúremei máma nuwágu lariñagai le. Afuga añárein ámu jísinetííun lun pero áu mísinetina lun”.

Sun le adúgati dañu tun jiwáni, lugúndun cada dimúrei lánina mafíyeni le jerérubai jichuguña úma lun láni Satanás tentación, agúriyajati échuni luwágu mafíyeradi jídan, ani ában agravio lira luwáuguiñe jaúbadina jaún ángeles ja abúyeijatinu. Dan laguísun janún Satanás, mawáraguwa jumá dimúrei láuti mafíyeni ó láuti lubúriga. Ajabu anúwada badáraruni béna lubá layúmajan, labuinchnuba jisámina lábu mafíyeni lúma mabúchajau. Ajai jadímureja jásugurun, cada mafíyeni le jachúla guwágudubai, láguyuguba mámarugu juwágu jábuguwa, sino que ábanbai ábunagurei le lúnbai lájuchagun ani rúliguiyame sarágu íin lídan jabágari ámu, ani áfugame sañájali ladúrawaguniwa lubáfu jerérun. Jugúya áfuga gayárabai jarán seragun júniguwa luwái laúrate láni satanás tentación, tábu lisádaran, pero ámu ja gurún jamálibai berérun, saná jafáreiruni mafíyeni le belúguda jumálibai jádaun. Guébeguiti busíganu ladimurejaúniwa luwágu gubáirugu kátey le lúnbai líchugun lére ájari ani ruliguíya ibágari.

Derénu jáña ángeles lun jagánbuni kátaba lan luwúyeri rézun jichiga lun ubáu luwágu Jabúreme le ciélubai. Liguíra le awíwandubai lun labúyeijan jáu liguíbuguine Uguchili, lúnti luwágu lan jayánuja. Dan jíchuguni jújabu lun umádau, lúnti níja lan layúmurase Bunguiu luwágu jiyumáru. Li guíyaba acháwajai lisámina luwágun Jesús.

Sun waguíya ganájuritiwa, galámiserun waguíya le jerénguti lawánduniwa; níja tentación le deréti láfaguniwa. Maríñagajumai gádantun jáun gaúwetiñu jíladigu; lúnti janúguni sun juwáguti lun Bunguiu lídan furíyeigui. Barújumai kais ában regla íun nunca lan jaríñagun ában dimúrei lánina mafíyeni ó láu lumálali magúrasuni. Guíbeti wayárati aduga lun warúgaun dáguduni jémeri ámu ani deréguda wamái jáfagun ájawa adímureja dimúrei le lánina agúndaruni lúma esperanza.

Anárain sarágu iwáni derégubutinu murúlana tentación, ja lúnjana jaúwegun lídan wuríbu le já gudajabai jámaguwa lúma ubáfu le lánibai wuríbani. Manúfudeja jumái le ítarabai idére afágun. Gundanguaguda jumáña láu dimúrei lánina valor, dimúrei rísití lídan esperanza, le lúnti lánajaniña lídaun jémeri. Láu líbe le, ladún-ranguba liguémeri Cristo juwáiguiñe. “Uwati wadánguiñe lúnti

[100]

lawíwandun lúniwaguwarugu". Láurugu jéchun (guefén, mefén luwágu) gayárati jibijin ámu jagúrasun ani deréguda jaguiya, ó jawánimadun ani dírei jaguiya luwái Cristo lúma inárungi.

Guíbetiñu gawágutiñu ayúmajani yuríguwati luwágó lawíwandun luna ligáburi Cristo. Jarítaguwa tínu luwágu méguei lan lubáchauga lábu gúndau, luwágu furünde lan, diwúrugu liguíya ani jíru liguíya. Jáun sarágu, ítara líña lírun jabágari sunrugáña ja gúnfuli báña.

Yaráfaguwati larína gúniwa luwágu ayájuwaja lan Cristo, pero nunca lagánbun luwágu lájayarun. Wáni Salvador, ábanbuga wugúri galámiserunti, lugúndun daráguwa lánu lanígui tubá sun kátaunto jawágutu wuguriña. Pero lábuguine sun libágari le ídanbai mabáraseguni láuguwa, ani buín lábu igá- rigu luma duwáru, mabúrechaguntu liwáni lídanguiñe. Ligúíbuwagu búga, maríjinti liyáwanagu asúruguduni ó igárigu, luwáiduguya ñurúgugau lá bu mamúigasei. Lanígui búga dantugúya, ában naúnbuga fúsú ídanguineti léseja ibágari. Ani fu rúmierugu fulásu gádaunti lídin, barúti eméraguni. nurúguwau, gurásu lúma gúndau.

[101] Wáni Salvador, julíltibuga ani deréguda liguí ya lisérinu, pero nuncabuga jírulan ó guémulan Jabágari járaja áyeijabalin, labúinchuba lábu elé daguni le seriyuti; gawágubana ában ayúmajani julíliti luwágun afiyéni íchuguti jawágu. Ladúra wagúba uwámajabuni, úwabai lanúfuna erénchani, úwabái siñágai meché-beleguti, porque religión láni Jesus, rútu nurúguwau kaís dúna séseti. Méneguchun tumúti liguémeri gúndau, merédetai áfuruchuni, mabúrigada guduntái iguíbu le ejerañubai. Líyábui Cristo, máma lun lesériwiduniwa sino lun liguiya lan esériwida, ani dánme larúwaijan láni amor tídan anígui, waíbuguba lídan lani ejemplo.

Ajai waráidaja lumágulegun jadágun ámu, iábu liguímugan lánguin jagáburi lídan warítagun, wadáriruba lérengu jajísinedun wáun kaís wísiñe lun Cristo, pero ajai aguíririya warítagun suwándan luwágun láni Cristo amor lúma lugúdemenijabu wawágun, ítara lubáguine wedéneiraguduni ában méme luwúyeri ayúmajani le jawágun ámu. Lúnti jísineguwa wamá ani inébeguwa waguíya wauni-waguwa, aunque waríjin le mégueibai. Lúnti wagúriyajan imúmani lábu mafíyen i wawáuwaguwa, ani ában gurásu buín lábu nurúguv/au iáu jeméguei ragún ámu. Lijaba agúrurudaguwai sun luwúyeri aná-guni úniwaguwau ani waíriguda láunme wanígui lábu aráini.

Laríñajare Salmista: “Afíyeba luwágu Abúremei, ani adágawa jumái le’ buídubay; wíwanba buídu liguibuwagu ubáule ani janúrijauba”. “Afíyeba luwágu Jehová”. Ságu wéyu ásuguruti, gámaina líña lanúgun, lidúwarin, lérengungaa; ani lídan wadúnragun wámawaguwa, máma wafúresen ayánuja luwágu lérenguniga lábu sun wásugurun. Liyábuiguwa burúbun lamiseiu, beluguda waguiya sarágu idíjari; ijúru ítarati, ledéneirun ,rúti lené guefuna máni wamá ában Salvador gudémejabuti ani jísiñejabu liguíya, ani aránse liguíya lun lagán buni wayúmuragun ani íderaguwa láwa sun aúra lídan wemégueirun.

[102]

Anárein ámu gumújamai dan lábu jadíjari, ani afúredeijaya jaguíya lamíselu. Ságu wéyu leguéyeda guníña amor láni Bunguiu; ságu wéyu gozar ja máni laráini, pero bulíyei jamúti sun bendieiones le. Suwándan níjalan kátey maguleguti lídan jasámina, le uwáiti nidíjaina luwái liyábui jaun; másinarunti guiné nírein lan mégueiti, pero lábu sun linúraurau, darúlumuti jágu luwái líbe bendiciones le lúnbai jíchugun serémei luwágu. Lérenguga le úmabai jachúguera guwa ,lubáraguiñe leménejaniña luwágun Bunguiu, liguíya ruguti lísese sun buídu, díseguda rúgu láña luwái, lugúndun jagúbujan medéraguwa gudum lúma íruni.

¿Buíduti funásan wadágum lun mafíyeradi wamá? ¿Kásan júlan metéinkiradi wamá ani madúweiradi waguíya? Jesús líguíya wamádabai; sungubái ciélu gánti interés luwágu waráini. Míguiraguda wamái lérenguniga lábu idíjari ságuti wéyu lun ladíjari dagúduni wasámina ani búrigaguda lái waguíbu. Ajai wadáguwa ítara, suwándame néin lan káey abárasejati wáun ani fadiguei láwa. Mebéla guda wamái duwáru lugúndun gasta lániwa ani gurúruwuwa láwa, pero míderagun lumútiwa abáyayajai wanúgun.

Gayáрати madári jumáni lubúdubu jáni negocio, sún leubáraun bái jagáradaja, búrigati láu ságu larúgan, ani gayáрати siyádigawa lánu féridiguwau; pero máun lumúti tájuchurun janígui. Deréga jumái janúgun lun Bunguiu, ani rédei jugúya lídan gáluma ani derégudagu jugúya. Amúriyaja jumá aníchigu lun jajándli janí jáni negocio láu Iidíli íchugu; ftara lúba evitar jumá luwái féridiguwau luma eréguduñi. Afaguwa jumá lun jadáguni jiyáрати lun láguyun jadágun lídan jáni fulései. Jesús, prámasiti idemuwén wáun, pero máma báugudin luwái wáfagun. Dan lídan lan jafínen luwágu Ider-

agutíwa jadáguwai sánle jiyáratí, lúnti láu lan jugúndan jerésibirei le láguyun.

Máma Bunguiu gagúndanbai lun jéñeguechun lumútun únabun lábuguine lijúru jawáguti. Pero Wabúreme meyéjan lumútiwa. Marínagunti wáun, “Madíjari jumátia, úwati peliguru lídan jémeri. Subúdi lumuti níren lan aúchuwajauni lúma peliguru, ani Ligúya déneiguda lumúti wáun láu lufúrangun. Ligúya mawuígaseti anúgana lumútun lídanguine ubáu le lágai figáu lúma magúlegu, pero arújudati ában arámuda guwágulei jáun, le sinábai máunilan. Lídanbuga lafúriyeidun jawágu láni discípulos, ítaga linábuga: “Mayúmuragun tinabún lun banúgunina lídanguiñe ubáu, sino lun baráida janíña luwái wuríbani”. “Ubáuwagu, larínajare, gánibadun igárigu: pero lúnti gagúrasun jumá; Au sugúguwa nájali ubáu”.

Lídan serúmun luwágu wúbu, arújudajati Cristo jáun lánigu discípulos lección wéndeti luwágun búrujuti afíyeni le lúnbai gawágu wamáni lídan Bunguiu. Lección to, tafánse jaúniwa lun tíchugun gurásu jáun lirájunun Bunguiu lídan sun sigulu, ani nújati chulúja lídaun wadáni buín lábu lisúni larújudajan lúma gurásu. Le Salvador, rulúmuti jayúmajan lánigu discípulos luwágun jagúwaruni dunúru jamála erémujai jayúmurase, merédejan iumútinu samínau luwágu lubárase guníwa luwágu ibágari, ani “mábunagun jána nádu, malúbajan jagúya”. Sinembargo Wáguchi Waíriti, anúrija lumútinu. “¿Mámarei guíya guébeguitun sarágu jawái?” Itara lína lálagudajan Salvador. Bunguiu waíriti le anúriru bálina wugurina ani anímalu guíne úwara jáma, dará lumúti lújabu ani núri lána sun libína. Dunúru ja juwáriňu rugúbaña, málau chagúnti jawáinamu lun lasinarun laríjinina. Manúgun lumúti aíguini íchiga luwágun jayúma, pero aránseja lumúti sun le lúnbai jemégueiruni. Lúnti jaguýana jamá abúdajai aíguini le lafúrugudu bai jabá. Jaguýa lunbai jaránse janí lubúnana jaigagudu niña jawámurari. Erémujaina jáña jaúdin lídaun jawádiguimari, porque Jugúchi le ciélibai núri lumútinu. Ani ^mebéguitun ráiguiya sarágu jawái?” ¿Mamareiguýa jigáburi kaís janíchigutiňu, ayúrarutinu lánina ájare ja guebéguitiňu sarágu jawái dunúru juwárinurugu? Léti Adágubaliwa, aráidaja lai wabágari, le ácharagutiwa lídan liyáwanaguguwa, ¿míchulubai funasán wemegueirun wáun ájai wadúweira?

Cristo, ayáwada lumúti fuluri jáun lánigu discípulos, le buídumebai ájuchun musúgurugu ani miríguwa ligúya láu simpili

irúfunguni le líchugubai Uguchili le ciélibai lun, kaís ában umálali láni lísinejabu lun wuguri Larínajare: “Gaúnigui jumáun (fuluri) lirio to musúgurugu báun, ida líña lan lájuchun”. Le lirúfungun lúma sencillu lan fuluri natural le, sarágu lásugurun láuguine líñun gloria lébuga lánibai Salomon. Le lagúmuchun tuwénden daúguwau lafánsejan buréguini, sañáti lagáubajan lúma gracia natural ani irúfunguni gadúnamaguti le lubáibay fuluri ladágún Bungui. Lálagudajati Cristo: “¿Ani ájai ítara lubái ladáuraguwa guduni Bunguiu jíduru le musúgurugubai, le liguýabai ugúne ani jarúga cháwa wá turugun, gúbusan jugúya wuguriña núrauti jafíñen?” Ajai Bunguiu lubái le Artista ciéluguiñneti íchugubai lun fuluri, le gágumuch aguwaditi lídan ában wéyu, ámunen guwáinarugu lidéligaun éde jauni, ¿Gúbufunasan lawáirida duwáru láni jáu ja lagúriyaja bána lí dan liyáwanagu guwa? Láni Cristo lección le, lébecha jaúña luwágu afúduni, lérenguniga ani luwágu mafínen tan anígui úwauga fé.

Abúremei busíñeiti sún jamá lísanigu, (wugúrina, wuríña) lun jápi jamá, ñurúguwa ani gáganbadi jaguíya. Larínajare Jesús: “Nañúruragun níchugubai jun, máma kais líchuguni ubáu níchigai jun: májuchura ta janígui, manúfudedagun tugúya”. “Núja kátaunto narínagubaun jun, lúnti leréderun nigúndan jídan ani buínguwa liguía jigúndan”.

Buídu le áluwajaubai láu maríchau, baúgudin luwái lémerina deber, múwaragun líña, madúnama ani sugúsugu liguíya; sugúti ani iguíira láun iwáni málauga ani láu íruni; pero lídan servicio láni Bunguiu níren gozo, níren igúndani; Bunguiu míguirunti cristiano lídan úma mafíyerunti uwágu. Míguirun lumúti lun íruni málati lúma layúrida gun dan. Ajawa madári wabálin wagúndan lídan ibágari le, gayáraguili gozar wamá láu wagáradajan lubáraun ibágari le lúnbai liyábui.

Pero íbini yája, jára cristiano, gayárati gawágu jamáni gozo láu aúndaraguni lúma Cristo; gayá rati gáma jamáni liguemerí láni amor, lábu lanúruwaguwa gudún láni presencia le magúmugumuti. Ságú paso lídan ibágari gayárati gáun lan layárafada gúduniwa lun Cristo, gayárati líchugun ában expenencia julílitimati wáun lidan láni amor, ani barú láwa ában paso láun wayárafan tun lúban nurúguwau. Mabúleguwa wamáiti wáni confianza; afíye jumáti, murúla jafíñen sugúlau lébuga guméseme. “Chulú yájaun íderaguwa lájadiwa Jehová”! Ani líderagubadiwa darí lúmaun lagúmujaun.

Aríja wamáun wagábu arítaguwa gúlei to adúga láru báun Bunguiu lun wárugu dagun waúniguwa ani sáluba láwa lídanguiiie lújabu gagúrurujati. Lúnti gawágu wamáni súwandan, sun gudéme jabú le arújuda lálibai Bunguiu wáun: ágüirau le larágachubai, igárigu le laguídarubai, afuduni le ladísedagudubai, idíjari le léneguchubai, mégueiguwau le labúincha gudúbai, bendiciones le léserubai wawágun, idéregubu le líchugubai tantu wáunwauniguwa, káis jáun sun jára waguíbuguine báña lídan líbiri wawáiyasun.

Sañáti mabáraun wamáni iseri léren guníga li dan wuríbu le lúnbai liyábui, pero gayáratí waríjin lídaun le sugújali káis lidaun le lúnbai liyábui, ani aríhaga waguíya: “Ibini yájaun íderaguwa lumútiwa Jehová!” “Según buwéyuri, ítara lúba bubáfu”. Tentacion le lúnbai liyábui wáun, másugurunbai láu ubáfu ie íchugubai wáun lun wáfaguni. Lúnti lubái úndilu wámá láu wawádiguimari íerugali héin lumúti wadúnraguwa lúma, subúdilu wamái furúmierugu lan kátey núnbuti, líchuguba ubáfu wáun, le buíduruguti lun tentación liguíya.

Ani dan luwágun dan, ladáraguba lebénari cieiu lun lerésibi runíña lirájunu Bunguiu, ani lídanguiñe liyumáru Lurúwaite gloria, kaís ában música bñmeti lánina bendición, ítara lúba gainálali lan jarigairugu: “Jacáugu, jugúya labimrun Nuguchi, galágante jumái reino le aráida jaúbai jubá iúmague láni ubáu fundación!” Láriguineba líra, jara gánein wána, jerésibi rúba láu gúndau tídan muna to laránse jabáun Jesús jabá. Néinti, jára lúnbai jaúndaragun jáma, mádan jabáha marícha ragúntiñu ja yájabana múwawagu. marásuwa tíñu, afíyetiñu jawágu iyáwau, wíyetiñu ani mafíyeradi jaguíya, sino jadánguiñe jaguíya jára vencer jamáli Satanás ani lídanguiñe gracia láni Bunguiu ibíjaña igáburi úwaraguwati. Súnrugali le gawágubai ladágun figáu, sun magúlegu le ájuchu ragúdubalina yája, guidálu-muti líta Cristo, ani virtud lúma límirin láni gloria, díse luwáirin luwái límirin wéyu, líchuguba jáun. Ani léti lirúfungun, lúwaragun láni carácter, laaúnraguba jadánguiñe. lídan ebégui díseti íbuganaun lan luwái wéndeí le aríjubai báugudigiñe ugúneto. Uwali dáseiti jawágu ugunetó, liguíbuguiñe jarúti trono waíriti láni Bunguiu, ani gafáran jaguíya lídan inébeni lúma gumádi le jánibai ángeles.

Itara lina lubáguiya gloriosa lan alágan le lúnbai luméguenbai lan, “kátey funásan gayárabai lícaguni wugúri kaís isánsi tuwágu liwáni”? Másanarunti gudéme lan, pero lídanguwa gámati ában

irísini lúma ínuni le lásanarun ubáu íchiga. To iwáni gánein wáru ani jarúma tugúya lídanguine figáu, láu sun tubáfu le tedéregarubai lun servicio láni Bunguiu, waíriti anígui láu tebégui; ani cielu nírein gozo lídan presencia láni Bunguiu jáma sandu ángeles táu ában iwáni gáñein wáru, gozo le déneiti láu urému lánina gáñein biníwati.

[107]

PALABRAS EN EL DIALECTO Y SUS SIGNIFICADOS EN EL CASTELLANO

Ajari, Espíritu. Lájari, espíritu de. Ayúmajani, conocimiento, sentimiento, conciencia, emoción. Aráini, bondad, ternura; laráini, subondad; jaráini, sus bondades. Ayúmuraguwa suplicar; ayúmura, alabar, admirar; ayúmurasei, alabanza. Abúyeija, ministrar, interceder, defender. Amúriyaja, pedir, suplicar, mendigar; namúriyajan, pedí; amúri, pedido. Amúdegu, iniquidad; amúdeguti, perverso, malvado, insurrecto. Amúdejani, opresión; amúdira, primir; amúdejati, él oprime, abusa. Abúremei; Amo: El Señor, dueño. Arúmani, lo limpio, pureza, aseo; jarúmati, limpio, contra lo sucio e inmundo. Barúwu wáguna, refiérese a los habitantes del mundo: la humanidad. Buíduti, bueno, correcto; buídu ruguti, suficiente. Bugúya, vos, tú, usted. Bulíyei, olvido; bulíyei guwáti, está errado. Bunguiu, Dios, el Hacedor de todas las cosas. Charáti, culpable, incorrecto; chará lumúti, él erró, falló. Chulú, hasta, llegar hasta, arribar; chulú lúmaun, hasta llegar donde... Dabíyara, monte crudo o virgen. Dáyei, borrar, erradicar. Darúguwa, encerrar, encubrir, tapar. Diríyei, higiene; diríyei lídan igáburi, es producto de la buena crianza. (Aníchigu), cultura, conocimiento, sabiduría: la civilización. Erei, fuerza, compulsión, forzado; jéreti wuguri le, este hombre es fuerte. Furése, pronto, prest, ligero, rápido. Fulései, favor, bondad; adúgabai fulései nun, hágame el favor. Fulásu, lugar, sitio, puesto. Faíguedu, carga, haz, lío, etc. Gríya, criar; agúriyajati, el que cría: El Creador. (Asálbjati), el que salva: El Salvador. Iságurinein, arrepentimiento; aságuri jatína; me arrepiento. Iséri, nuevo; iséri guwa gúndabai, renueve; iséri anígui, corazón nuevo. Gayárati, posible, se puede; lúma Bunguiu, sun kátei gayárati; con Dios, todas. Guiríbu, regresar, retornar, restaurar; guiribubá, regresese. Guíbeti, bastante, mucho, abundante; guíbetinun mútu; hay mucha gente. Gudéme, pobre, necesitado; gudémejabuti, compasivo, piadoso. Guríguine, la gente, la humanidad. Garífuna ,(dícese de) la raza raorená. Jíyu, espinas, abrojos. Jaguíya, ellos; jaguíya móme; ellos mismos. Jára,

PALABRAS EN EL DIALECTO Y SUS SIGNIFICADOS EN EL CASTELLANO

---

aquellos. Jágú, sus ojos. Jisine, amados; ísinein, amor. “Isiñein Bunguiu, Dios es amor. Jítau, sangre; játa, su sangre; Nítá, rai sangre; wáta, nuestra sangre. Iruni, tristeza, desolación. Julíliti, hondo, profundo. Kátei, cosa, objeto (en lo singular o en lo plural, lo raisrao es) Kaísi, así raismo, igual, semejante, como (tal o cual cosa). Liráju, su hijo; iráju, hijo; tirájuñu, sus hijos (dícese de una madre). Ligúruguru, sus acciones; su obra. Lidéin, resultado; lidéngu figáu, causa del pecado. Figáu, pecado; gafígaunti, pecador. Lídan, cuándo, en ocasión de; lídan lidáni, en tiempo de. Líña, así es; itara líña kátei le, así es la cosa. Múwa, la tierra; múwarugu, sobre la tierra. Máina, tierra de labranza. Múna, casa, vivienda; núban, mi casa; jában, sus casas; lúban, su casa. Dáseiti, mancha, borron, mácula. Liyáwa, efigie, sombra; liyáwanagu, figura. Liguémeri, su luz; iguémeri, luz, gueméti, alumbría. Mafínenti, incrédulo; afíyeti, crée; afíyenri, creencia, fé. Líguirama, su primogénito; iráju íguiramau, Injo primogénito. Magúmucha diti, (dícese de lo iníinito, mébejati, sin fin. Mátuwadini, enfermedad; jamátuwadin, jasándi, sus enfermedades. Rúti, él da; íchiga, dar, conceder; rúti ubáfu, él da podcr. Subúdi, saber; subúdi numúti, lo sé (contra) ibídiyeti nun, no lo sé. Samína, pensar, meditar, samína jumá, pensad; asáminara, pensando. Iwáni, alma; liwáni, su alma; jawáni, sus almas; niwáni, mi alma; Jriwáni, tu... Uwaraguwa, Perfecto, recto, correcto, anivelado. Urúwai, rey, emperador, presidente. Uma, camino; mábu, sin hueso; también, camino. Wíwanti, viviente morar, posar; ibágari, vida. Lisese, fuente; lisese duna, fuente de agua; lísesi ibágari, fuente de vida. Lgáburi, maneras, sistema, carácter, modos modas o estilos.

Aún cuando en lo anterionnente anotado no están comprendidos todos los térrainos empleados en la presente obra, éste su humilde servidor, el traductor, ha hecho todo lo posible por hacer resaltar lo más destacado.

EL TRADUCTOR.